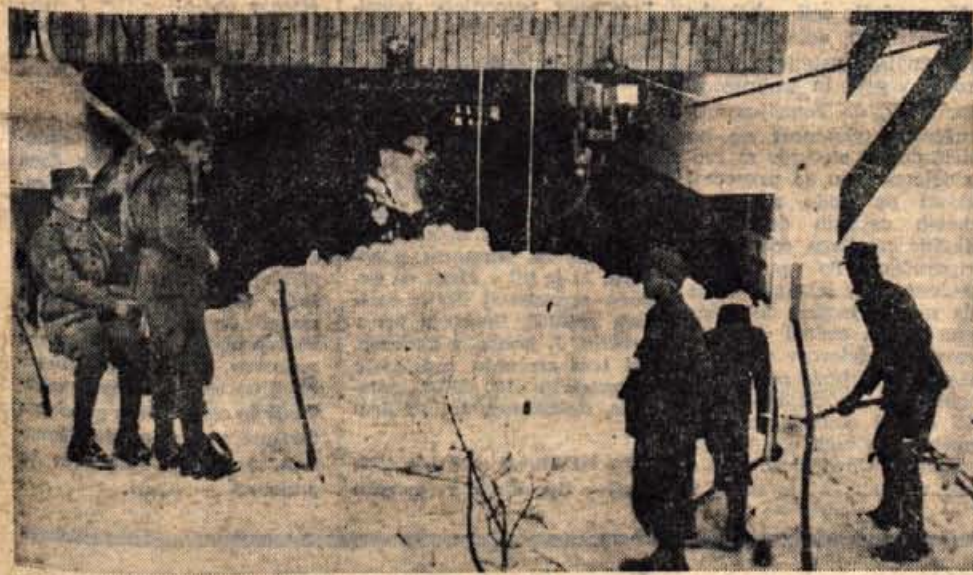

Skofja Loka, 13. marca — Skofjo Loko je danes obiskal sekretar centralnega odbora zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič. V spremstvu predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij si je dopoldan ogledal tri vodilne gospodarske organizacije v Selški dolini: Alples Zelezniki, Niko Zelezniki in Iskra Zelezniki. Popoldan ob 13. uri je bil navzoč pri podelitvi odlikovanj in plaket osmim najbolj zaslužnim sindikalnim delavcem v občini, ob 16. uri pa so člani aktiva družbenopolitičnih organizacij, člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta in predstavniki nekaterih skofjeloških podjetij imeli z njim razgovor o tekočih problemih komune. Na sliki: v Alplesu. (Jg) — Foto: F. Perdan

Sneg je pri razstreljevanju plazov zasul postajo žičnice na Zelenici. Pri odstranjevanju snega so pomagali tudi pripadniki JLA in se jim Kompas ob tej priložnosti najlepše zahvaljuje. — Foto: F. Perdan

Cesta »zadnjega reda« Kranj—Skofja Loka: na levi je začetek, na desni pa konec ceste. — Vmesnega dela pa nismo slikali, ker je prav tak. — Foto: F. Perdan

RAZSTAVA POHIŠTVO 70

V DELAVSKEM DOMU V KRANJU
OD 12.—22. MARCA 1970

Vabimo vas na ogled najnovejših
izdelkov tovarn pohištva:

- MEBLO — Nova Gorica
- MARLES — Maribor
- BREST — Cerknica
- STIL — Koper
- MOBILIA — Osijek
- JAVOR — Pivka
- IZTOK — Miren pri Novi Gorici
- POHIŠTVENA INDUSTRIJA — Idrija
- GARANT — Polzela
- 8. OKTOBAR — Bečej
- DIP — Otočac
- JELA — Šabac
in drugih

Bogata izbira spalnic, dnevni sob, kuhinjskih elementov, kavčev, foteljev, stolov, kotnih klopi, kuhinjskih miz in raznovrstnih drugih delov pohištva.

Na razstavi lahko kupite poleg pohištva tudi vso posteljno konfekcijo, preproge, pregrinjala, prešite odeje, volnene odeje ter vseh vrst zavese po konkurenčnih cenah.

Odobravamo potrošniška posojila
Brezplačno montiramo
Pohištvo dostavljamo na dom

Za obisk in nakup se priporoča KOKRA — DEKOR,
Koroška 35

Na Zelenici bo jutri vse nared

Delavci na žičnici se trudijo, da bi druga sekcija čimprej delovala. V petek je bilo delo na stebrih nemogoče, ker je pihala močna burja, včeraj in danes pa dela normalno napredujejo. Če bo vreme količkaj ugodno, bo jutri tudi druga sekcija žičnice na Zelenici nared. —jk

JESENICE

Na predsedstvu občinske konference SZDL na Jesenicah smo zvedeli, da bosta na socialistični zvezi v začetku tedna dve seji, in sicer se bo sestala novoimenovana komisija za popis aktivov Osvobodilne fronte slovenskega naroda in komisija za podelitev odličij OF. -jk

RADOVLJICA

Radovljiska občinska skupščina je v sredo imenovala nov upravni odbor za gradnjo osnovnih šol v občini. Odbornikom je bilo tudi pojasnjeno, da vse priprave na gradnjo potekajo normalno. Tako bodo kmalu gotovi vsi načrti za šole. Kmalu pa bodo tudi končani dogovori o najetju premostitvenega kredita za takojšen začetek gradnje vseh osnovnih šol.

Poslanec in predsednik občinskega sindikalnega sveta Radovljica Jože Bohinc je na sredini seji predlagal, naj občinska skupščina do naslednje seje preuči naglo naraščanje cen predvsem prehranbenim proizvodom. Znano je, da so življenjski stroški v Sloveniji v januarju in februarju letos močno porasli in hkrati preseglji napovedi oziroma določila republiške resolucije. Podražitev so po mnenju nekaterih že precej ogrozile standard prebivalcev s poprečnimi in manjšimi osebnimi dohodki. — Skupščina je predlog tovariša Bohinca sprejela in bo do prihodnje seje razen analize skušala predlagati tudi nekatere ukrepe.

Bled, 13. marca — V Garni hotelu na Bledu se je dopoldne začel enodnevni seminar za vodstva organizacij zveze komunistov iz radovljiske občine in za člane organov občinske konference ZK. Na seminarju so govorili o aktualnih vprašanih ZK po prvi seji republiške konference ZK, o organizacijskih vprašanih, metodah političnega dela in drugem.

SKOFJA LOKA

Minuli torek popoldan so imeli člani komisije za mednarodne odnose in delavsko gibanje pri občinski konferenci ZKS Skofja Loka sejo, na kateri so sprejeli program dela ter razpravljali o vsebini, ciljih in načinu obravnavanja nekaterih tem iz programa. Istega dne ob 16.30 je bila seja občinske zveze za telesno kulturo, na kateri so med drugim izčrpno pretresli program prireditev ob tisočletnici Škofje Loke.

V sredo, 13. marca, popoldan je odbor za industrijo in gradbeništvo pri občinskem sindikalnem svetu na svoji seji sprejel program dela in rokovnik bodočih nalog ter proučil informacijo SDK o nelikvidnosti v gospodarstvu v letu 1969. Na sedežu občinskega komiteja ZMS so imeli člani komiteja ta dan pomembno sejo. Obravnavali so priprave na konferenco in se pogovarjali o bodočem delu občinske organizacije ZMS. Komite je tudi izdelal koncept praznovanja v letošnjem mesecu mladosti.

Komisija za družbenoekonomske odnose in ekonomsko politiko pri občinski konferenci ZKS Skofja Loka je minuli četrtek dopoldan razpravljala o programu dela in rokovniku nalog ter sprejela stališča o solidarnostnih skladih in njihovem delovanju. Člani so podrobno pretresli tudi predlog družbenega plana občine za leto 1970.

Iz dela družbeno-političnih organizacij

Občinska konferenca ZKS je pripravila razgovore o Resoluciji I. konference ZKS po osnovnih organizacijah na Primorskem, Vodovodnem stolpu, na Kokrici, v Naklem, Cerkljah, na Golniku, Jezerskem in na Zlatem polju. Na socialistični zvezi je bil v četrtek sestanek koordinacijskega odbora za proslavljanje 25. obletnice osvoboditve, na katerem so govorili o programu proslavljanja. Občinski sindikalni svet je pripravil več posvetovanj in razgovorov. Omenjamo le najvažnejše: praznovanje prvega maja, nagrajevanje v kulturi, politična akcija pri izgradnji vzgojno-varstvenih ustanov in naloge sindikata pri rekreaciji delovnih ljudi. Na predsedstvu občinske konference mladine so bile seje posameznih komisij, v četrtek pa je bil posvet predstavnikov gorenjskih občinskih komitejev. Jedro dejavnosti občinskega odbora zveze borcev v preteklem tednu so bile letne konference zveze vojaških vojnih invalidov v Stražišču, Zabnici in Kranj-Centru. V sredo pa je bila seja odbora Prešernove brigade, na kateri so se pogovarjali o pripravah na razstavo dokumentov o tej partizanski enoti, o srečanju preživelih borcev brigade ob 25. obletnici osvoboditve in slovesnem zaključku Kurirčkove pošte na Pokljuki, kjer so padli borci tretjega bataljona brigade. Občinska zveza za telesno kulturo je pripravila nekaj sestankov komisij, pogovarjali pa so se tudi o financiranju vaterpolske ekipe Triglava, ki letos začne s tekmovanjem v I. zvezni ligi. Aktivni so bili tudi organi občinske skupščine, sestala se je komisija za medobčinsko sodelovanje, žirija za podeljevanje Prešernovih nagrad (sprememba odloka), danes so pa na Veliki planini zimske športne igre upravnih organov skupščin iz Domžal, Jesenic, Kamnika, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča. -jk

Gorenjski pionirji se pripravljajo

Letošnja Kurirčkova pošta, ki je za pionirje Slovenije že postala tradicionalna kot najmožnejša oblika proslavljanja vsakoletnega dneva mladosti, se bo letos slovesno zaključila na Pokljuki v nedeljo, 23. maja. Kot je predvideno, se bo ob tej priložnosti zbralo kakih 7000 pionirjev iz vseh krajev Slovenije. Gorenjski pionirji pa se pripravljajo kot gostitelji. Zlasti s sporedom. Na Jesenicah in v Radovljici, kjer so že znani po pevskih zborih, se pripravljajo za tak nastop. Mali umetniki iz Kranja hočejo pozdraviti mlade goste s harmonikarskim zborom, v Trži-

ču pripravljajo nekatere posebne točke. Sodeloval bo celo njihov lokalni radio. V Škofji Loki so se lotili priprav, da bi z recitacijami in pesmijo prikazali partizanskega kurirja.

S pionirji, kot je predvideno, bodo sodelovale tudi druge skupine mladih tekmovalcev, športnikov in celo vojaški.

K. M.

Franc Korošec predsednik Okrožnega sodišča

Radovljiska občinska skupščina je v sredo popoldne na seji Franca Korošca razrešila predsedstva občinskega sodišča v Radovljici. Tovariš

Korošec je bil po odhodu tovariša Ivana Repinca na Vrhovno sodišče SR Slovenije imenovan za predsednika Okrožnega sodišča v Kranju. A. Z.

Tudi za vzgojo in izobraževanje dovolj denarja

Na četrtkovi seji jeseniške občinske skupščine so odborniki sprejeli predlog občinskega proračuna in potrdili predlog komunalnih del, ki bodo narejena letos. Pri tem so poudarili, da bistvenih pripomb na oba dokumenta na zborih volivcev ni bilo. Kjer pa so bile in če so dovolj tehtne, jih bodo uvrstili v perspektivni program razvoja občine.

Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki, ki predstavljajo ustanove s področja vzgoje in izobraževanja, trdili, da temeljna izobraževalna skupnost ne bo imela dovolj sredstev za svojo dejavnost in da prosvetni delavci ne bodo prejeli takšnih osebnih dohodkov, kakršne predlaga republiško priporočilo. Po ponovnem izračunu se je izkazalo, da je bila zadnja trditev neutemeljena in da osebni dohodki prosvetnih delavcev v jeseniški občini ne bodo manjši od republiških in da bo imela TIS dovolj denarja tudi ob upoštevanju vseh republiških priporočil. Govorili so tudi o cesti v Vrata, ki je sedaj v

izredno slabem stanju in manjka samo še prometni znak: Prepovedan promet za vsa vozila, kot je dejal eden od odbornikov. Zahtevali so, da se cesta v petih letih uredi, letos pa vsaj toliko popravi, da bo mogoč normalen promet.

Odborniki so zavrnilli zahtevo stanovančev Spodnjega Plavža, ki želijo na površinah, ki so po urbanističnem programu namenjene zelenicam, urediti vrtičke. Prav ta-

ko so podprli sklep o ustanovitvi sveta gorenjskih občin, sprejeli spremenjen odlok o redu in disciplini na žičnicah vlečnicah in smučiščih ter imenovali nove sodnike porotnike jeseniškega občinskega sodišča. Razpravljali so tudi o številu učnih ur osnovnega in dopolnilnega pouka za obrambo nerazporejenih občanov, službe teritorialne obrambe in enot civilne zaščite v občini.

J. Košnjek

Srečanje treh občin

Pod takim naslovom bodo letos skupno proslavljale 25. obletnico osvoboditve tri sosedne občine — Škofja Loka, Idrija in Logatec. Tako so se domenili na skupnem pogovoru, ki je bil v Zürichu na pobudo organizacij ZB iz vseh treh središč. Srečanje bo v nedeljo, 7. junija, v Ledinah. Pri tem srečanju sodelujejo organizacije ZB, SZDL, mladine, sindikatov, šol in druge.

To bo hkrati srečanje treh regij — Gorenjske, Primorske

in Notranjske, ki imajo mnogo skupnega ne le iz časa osvobodilnega gibanja. Organizatorji želijo, da bi razen srečanja nekdanjih borcev, aktivistov in prebivalstva sploh taka srečanja oživela tudi sodelovanje v drugih smereh. Sem lahko sodi zlasti usklajevanje v urejevanju pašnikov, gozdov in komunikacij na tem območju, urejevanje in usmerjanje gorskega turizma, pomoč gorskim kmetom, osamelim družinam in podobno. — K. M.

Škofjeloška skupščina v letošnjem letu

Odborniki občinske skupščine v Škofji Loki so na svoji zadnji seji sprejeli tudi program dela skupščine za leto 1970. Namen takšnega delovnega načrta ni v podrobnem naštevanju vseh zadev, s katerimi* se bodo odborniki ukvarjali med letom, temveč se s programom predvidi samo okvir najbolj pomembnih vprašanj. Tako je iz takšnega dokumenta obenem razvidna osnovna občinska politika.

Se v marcu bodo odborniki razpravljali o problematiki dijaškega doma v Škofji Loki. Dotrajanost stavbo bodo po načrtih podrti, zato bo treba zgraditi nove prostore. Na

dnevem redu marčevske seje bo tudi predlog programa praznovanja tisočletnice mesta in osnutek novega občinskega statuta ter poslovni-ka skupščine in svetov. Prav tako bo skupščini predložen program razvoja otroškega varstva v občini. S priključitvijo žirovskega območja so se težave na tem področju povečale, saj je vrtec v Zireh dotrajan, za novogradnjo pa bi potrebovali blizu dvesto starih milijonov.

Za vsak mesec so torej predvidena osnovna vprašanja, ki jih bo morala reševati občinska skupščina. Odbornik Marko Vraničar je predlagal, da bi se podoben program dela izdelal še posebej

za aktivnost zbora delovnih skupnosti. Na njegov predlog pa so v splošni program vključili tudi poročilo o delu krajevnih skupnosti in o turistični dejavnosti.

Izkušnje preteklih let kažejo, da se da z delovnimi načrti predvideti nekako 70 odstotkov zadev, kaj pridejo pred skupščino, nekaj nalog pa se pojavi med letom in jih ni mogoče planirati v programu. Slednji še vedno vsebuje precej normativnih aktov. Vendar se sprejemanju različnih občinskih predpisov ni mogoče izogniti, ker je zanje skupščina pooblaščen z zakonom. A. Iglčar

Trideset inženirjev in tehnikov iz ZAR je bilo v Iskri. — Foto: F. Perdan

Inženirji in tehniki iz ZAR v Iskri

V sodelovanju z Zavodom za mednarodno tehnično sodelovanje v Beogradu je od novembra lani v Šolskem centru Iskre Kranj in v tovarnah Združenega podjetja Iskra na usposabljanju 30 inženirjev in tehnikov iz Združene arabske republike. Inženirji se usposabljujejo za učitelje srednjih poklicnih tehničnih šol, tehniki pa za inštruktorje praktičnega pouka na teh šolah. Vsi so redno zaposleni v Kairu na različnih ustanovah in podjetjih.

V Šolskem centru Iskre v Kranju jih seznanjajo predvsem z metodami pedagoškega dela, pri praktičnem delu v kranjski in nekaterih dru-

gih Iskrinih tovarnah pa spoznavajo tudi nekatere strokovne predmete.

Skupina inženirjev in tehnikov, ki je v Kranju, pa ni edina. Podobne skupine iz Združene arabske republike so tudi v nekaterih drugih državah. Po 9-mesečnem usposabljanju in spoznavanju našega učnega programa se bodo vrnili v domovino, kjer se bodo kasneje na podlagi izkušnje vseh skupin odločili za najsprejemljivejši učno-vzgojni sistem za vzgojo mladih strokovnjakov.

V sredo dopoldne smo v kranjski Iskri v obratu ATN obiskali Ahmeda Saída Ware-

tha in Fawzya Elseesya. Oba sta zelo zadovoljna in pravita, da jima slovenski jezik ne dela več posebnih težav. O tem smo se sami prepričali, saj je naš pogovor potekal kar več ali manj v slovenščini.

»Vsa predavanja v Šolskem centru Iskre imamo v angleščini. Pri praktičnem usposabljanju v tovarnah pa potem izpopolnjujemo tudi pridobljeno znanje slovenskega jezika,« sta nam povedala.

Pravita tudi, da so vsi močno presenečeni nad organizacijo proizvodnje in tudi učno-vzgojnim sistemom pri nas.

A. Z.

Razvijati krajevno samoupravo

»Po letu 1964 je to v občini prva temeljitejša in pomembnejša razprava,« so ugotovili v sredo popoldne na zasedanju obeh zborov radovljiške občinske skupščine, ko so obširno spregovorili o problematiki krajevnih skupnosti in nadaljnjem razvoju krajevne samouprave. Uvodno razpravo o teh vprašanjih je pred nedavnim pripravila že komisija za delo krajevnih skupnosti pri občinski konferenci SZDL, v tork pa so o teh vprašanjih spregovorili tudi na zasedanju občinske konference zveze komunistov.

Na sredini seji skupščine so ugotovili, da je bil v zadnjih letih na področju krajevne samouprave narejen precejšen razvojni korak. To se med drugim kaže v nekaterih nalogah krajevnih skupnosti, zapisanih v njihovih statutih. Zato so menili, da bi krajevne skupnosti v občini morale v prihodnje v svoje statute zapisati tiste naloge, ki so značilne za posamezne kraje. To pa najbrž pomeni, da bi v krajevnih skupnostih morali narediti analizo posameznih potreb,

želja in podobno. Po tem pa bo treba narediti tudi določene spremembe v občinskem statutu, kjer je govora o krajevnih skupnostih oziroma o krajevni samoupravi.

Posebej so na skupščini poudarili, da so krajevne skupnosti v zadnjih letih največjo skrb posvečale komunalnim problemom. Vendar pa je v posameznih krajih v občini tudi več nerešenih vprašanj s področja zdravstva, socialnega varstva itd. Zato bi morale krajevne skupnosti v svojih delovnih programih, ki naj bi jih sprejeli zbori občanov, kot najvišji organi krajevne samouprave, tem vprašanjem posvetiti večjo skrb.

Eden od osnovnih pogojev za večjo učinkovitost krajevne samouprave pa je tudi ustanavljanje novih krajevnih skupnosti, so menili odborniki. V radovljiški občini je namreč 95 naselij z 28 tisoč prebivalci. Trenutno so ta naselja vključena v 15 krajevnih skupnosti. Zato je razumljivo, da v nekaterih (predvsem večjih krajevnih skupnostih) ne morejo upoštevati vseh že-

lja in potreb občanov v posameznih krajih. Tako so odborniki podprli predlog, naj bi v prihodnje ustanavljali krajevne skupnosti povsod tam, kjer bodo občani izrazili željo in potrebo po ustanovitvi.

Večji del razprave, v kateri so sodelovali tudi predstavniki krajevnih skupnosti, pa je bil namenjen izdelavi novih meril za financiranje krajevnih skupnosti. Vsi so se strinjali, da bi bilo treba do prihodnjega leta oziroma novega proračuna občinske skupščine to spremeniti in izpopolniti.

Razen tega pa so ugotovili, da bi bilo v prihodnje treba izboljšati povezavo med krajevnimi skupnostmi in organi občinske skupščine ter drugimi organizacijami in razmisliti o združitvi oziroma o ustanovitvi močnejše komunalne organizacije v občini. — Vsa ta in nekatera druga vprašanja s področja krajevne samouprave bodo v prihodnje še preučili in jih potem vnesli v statut občine.

A. Zalar

Sestanek kluba poslancev

Predsednik regionalnega Kluba poslancev za Gorenjsko Martin Košir je za ponedeljek popoldne v Kranju sklical sestanek, na katerem

bodo poslanci govorili o družbenem dogovoru v elektro-gospodarstvu in o stališčih republiške konference SZDL do gospodarjenja z gozdovi.

Dogovorimo se za način delovanja — in delo bo steklo

Mar predstavlja sindikat delavsko organizacijo v vsem svojem poslanstvu?, je bilo zapisano z mastnimi črkami v glasilu enega največjih slovenskih podjetij. V nadaljevanju avtor članka meni, naj bi bili izvršni odbori pobudniki vseh akcij in zaščitniki delavcev. Hkrati pa ugotavlja, da se do sedaj te vloge niso zavedali. Njihova skrb je bila usmerjena v organizacijo proslav in nabavo ozimnice. To so glavni povzeki omenjenega članka. Če sem iskren, tu mnenje močno prevladuje med delavstvom po vseh kolektivih. Delo sindikatov po tovarnah je vse kaj več kot skrb za ozimnico, organizacijo športnih prireditelj in proslav. Samo kako se lotiti dela? To so vprašanja, s katerimi se v praksi dnevno srečujemo. Izvršne odbore v sindikalnih podružnicah običajno tvorijo res najboljši člani kolektiva, ki so vsaj pri volitvah pripravljeno opravičiti zaupanje kolektiva. V praksi pa spoznajo, da jim izobrazba ali pa prevelika odmaknjenost od snovanja gospodarske politike podjetja onemogoča, da bi lahko pravočasno izoblikovali svoja stališča ter vplivali na dogajanja, ki so bistvena za kolektiv. Zato ni nič nenormalnega, če se izvršni odbori, od katerih toliko pričakujemo, pri svojem delu ne morejo uveljaviti ter da največ-

krat nastopajo le še kot neorganizirani gasilci pri morebitnih konfliktih. S temi ugotovitvami se bi verjetno morali spoprijazniti, če ne bi vedeli, da s članarino, ki ni majhna vzdržujemo nešteto funkcionarjev v občinskih in republiških odborih sindikata. Le-ti bi morali aktivneje bdeli nad delom izvršnih odborov ter jim pomagati. Kako naj bi torej potekalo delo izvršnih odborov in kako jim pomagati? Člani kolektiva naj bi svoja stališča, mnenja in težave, ki jih ne morejo po rednem postopku prek svojih nadrejenih oz. samoupravnih organov uveljaviti, prenesli na izvršni odbor.

Le-ti pa naj bi sporno vprašanje skupno z odgovornimi v podjetju obravnavali na svoji seji ter s sklepi seznanili prizadete. Zapisnike s sej naj bi redno posredovali kolektivu ter občinskemu sindikalnemu svetu. Slednji naj pa, kolikor meni, da je aktivnost majhna oziroma da niso konflikti zadovoljivo rešeni — kar bi bilo razvidno iz zapisnika — temu primerno ukrepali. S takim delovanjem sindikatov bodo odpadli vsi očitki na račun izvršnih odborov v podružnicah kot na splošno vlogo sindikatov kot predstavnikov oziroma zaščitnikov delavcev — kot jih radi imenujemo.

N. T.

KRANJSKA GORA — Nova snežna odeja, ki je posebno visoka v zgornjem koncu gornjesavske doline, bo podaljšala letošnjo sezono tja do srede aprila, vsaj tako menijo poznavalci. Če ne bi bilo januarja slabega vremena, bi verjetno na žičnici prodali še več kart za vlečnice in sedežnice. Odkar prodajajo karte s popustom — sedaj že drugo leto — prodajo kakih 8 odstotkov več kart. Samo letos so prodali za 10 milijonov starih din več kart kot lani v istem obdobju. — L. M.

TRZIC — Upravi za dohodke pri skupščini občine Trzic je do konca januarja prijavilo svoje osebne dohodke, ki presegajo 2 milijona starih din letno, 240 občanov. Večina je prijavila osebne dohodke, ki se gibljejo med 2 in 3 milijone starih din, precej je tudi občanov, ki so zaslužili lani več kot 3 in 4 milijone din. Največ osebnega dohodka 6 milijonov je prijavil zdravnik. — L. M.

Napotki za prihodnje

V Radovljici je bila v torek popoldne druga seja občinske konference zveze komunistov. Razen članov konference so se je udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, republiški in zvezni poslanci ter predstavniki medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Seji pa je prisostvoval tudi član CK ZK Slovenije Andrej Marinc.

Na konferenci so govorili o uresničevanju resolucije prve seje republiške konference ZK. Sprejeli pa so tudi delovni program in proračun dohodkov in izdatkov občinskega komiteja za letos.

Uvodni referat na seji konference je imel sekretar komiteja tovariš Matija Markelj, ki je uvodoma dejal, da bi na konferenci morali sprejeti konkretne napotke za nadaljnje delo občinske organizacije zveze komunistov. Poudaril je, da so dosedanje delovne izkušnje organizacije

zveze komunistov pokazale, da se mora v prihodnje delovanje komunistov prilagoditi potrebam in načelom samoupravljanja. Menil je tudi, da aktivnost zveze komunistov ne smemo ocenjevati po številu članov in številu sestankov, marveč po rezultatih, ki jih dosegamo v družbi.

V bogati razpravi so opozorili, da si morajo komunisti na terenu nenehno prizadevati pri razvijanju krajevne samouprave in aktivno sodelovati pri delu krajevnih skupnosti. Zavzeli pa so se tudi za preučitev sistema samoupravljanja oziroma pravic zaposlenih v tistih delovnih organizacijah v občini, ki imajo sedeže podjetij zunaj občine. Takšnih podjetij je namreč v radovljiški občini okrog deset, samoupravni odnosi v teh delovnih enotah pa se včasih precej razlikujejo v primerjavi z delovnimi organizacijami, ki imajo sedež v občini.

Spremembe v proračunu

Na podlagi predlogov občanov na zborih volivcev in po razpravi na komisiji za proračun ter svetu za družbeni načrt in finance skupščine občine Kamnik so na zadnji seji občinske skupščine odborniki sprejeli naslednje spremembe:

Krajevna skupnost Kamnik je zaprosila 700.000 S din za vodovod Košiče, odobreno pa ji je 400.000 S din. Krajevna skupnost Sela 400.000 S din za mrtvašnico, dobila pa je 278.000 S din. Krajevna skupnost Vranja peč 1.800.000 S din za gradnjo vodovoda, odobreno pa je bilo 1.500.000 S din.

Za odkup zemljišča je krajevna skupnost Komenda za-

prosila 900.000 S din, dobila pa je 250.000 S din. Za gradnjo trafa postaje je krajevna skupnost Gođič zaprosila za 800.000 S din, dobila pa bo 600.000 S din.

Razmeroma visoke zneske sta zahtevala občinski svet ljudske tehnike in občinska šahovska zveza. LT je zahtevala milijon S din, dobila pa 300.000 S din, šahisti pa so zahtevali 556.000 S din, dodeljeno pa jim je manj kot polovica, in sicer 200.000 S din. Ne želim pa reči, da članom ljudske tehnike in šahistom zahtevana sredstva niso potrebna. Razdelitev sredstev je bila pač v skladu s finančno zmogljivostjo občine.

J. V.

O nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva

Tiskovna konferenca na izvršnem svetu SRS

Na tiskovni konferenci je Boris Vadnjal, član IS SRS, seznanil novinarje z bodočo zasnovo stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji in o nekaterih vidikih dolgoročne politike na tem področju. Po narečilu republiškega sekretariata za urbanizem je gradbeni center Slovenije izdelal studijo Osnovne dileme v stanovanjski politiki SR Slovenije. Smo pred javno razpravo, ki bo morala razčistiti več dilem, ki se porajajo pri načrtovanju stanovanjske gradnje in splošni politiki stanovanjskega gospodarstva.

1965. leta smo zgradili komaj 4,9 stanovanj na tisoč prebivalcev. Vzroki za zastojo so: nagel porast cen, višja opremljenost stanovanj in neuspešni napori za racionalizacijo gradnje. Stanovanjska gradnja v Sloveniji zaostaja za poprečjem v Jugoslaviji, vendar moramo vedeti, da je opremljenost naših stanovanj boljša. Tako na primer smo 1966. leta zgradili 94 odstotkov stanovanj s kopalnico in 47 odstotkov s centralno kurjavo.

Število zgrajenih stanovanj v zadnjih letih počasi narašča, kar se vidi iz podatka, da je bilo 1965. leta v Sloveniji dograjenih 8974, 1968. leta pa 9500 stanovanj. Obenem pa pri nas hitro raste primanjkljaj stanovanj. Če bi želeli imeti na tisoč prebivalcev toliko stanovanj kot jih ima Italija, potem bi morali zgraditi novih 61.000 stanovanj.

Da pa bi dohiti sedanje stanje v Avstriji, bi morali zgraditi kar 112.000 novih stanovanj.

Spodbudni so podatki, da počasi raste gradnja lastniških hiš oziroma stanovanj. 1964. leta je bilo le vsako četrto stanovanje zgrajeno v zasebni lastnini, tri leta kasneje pa je bilo od skupno zgrajenih stanovanj že 41,5 odstotka v privatni lastnini. Zasebna gradnja ima prednost, ker so lastniška stanovanja večja, občani sodelujejo pri gradnji s prostovoljnimi delom itn. Slaba tendenca pa se kaže v tem, ker zasebna gradnja spodbuja pritisk na komunalno politiko občine, ne upoštevajo se urbanistični programi (črne gradnje), neracionalno se trošijo stavbna zemljišča.

V miselnosti večine Slovencev je želja po lastnem stanovanju, po lastni hiši. Po be-

sedah Borisa Vadnjala je potrebno to značilnost naših ljudi negovati in jih spodbujati k namenskem varčevanju za pridobitev pogojev za najetje potrebne kredita pri banki. V Sloveniji je že 25.000 varčevalcev za stanovanjsko gradnjo. Morda se čudno sliši, da je v Jugoslaviji 60 odstotkov lastniških stanovanj, v Sloveniji pa le 37 odstotkov in smo daleč pod evropskim poprečjem (v Švici 85, na Madžarskem 63 odstotkov). Moram pa ponovno reči, da je standard zgrajenih stanovanj v Sloveniji blizu evropskega poprečja (tu mislim na opremljenost stanovanj: kopalnice, centralno ogrevanje idr.).

V zasnovi bodoče stanovanjske politike sta še dva pomembna cilja:

Nujno moramo umiriti in stabilizirati cene stanovanjski gradnji, ki so posebno v zadnjem času močno »zdivjale«. Čimprej moramo stopiti zamrznjene cene stanarin in izvesti novo valorizacijo stanovanj. Pri višjih stanarinah (ki naj bi se oblikovale postopoma do 1975. leta) bomo morali subvencionirati stanarine za tisto kategorijo prebivalcev, ki imajo družinski dohodek nižji kot bo določen na podlagi raziskav

J. Vidic

Težave s preskrbo v bohinjškem kotu

Predsednik občinske skupščine v Radovljici Stanko Kajdiž je na sredini seji skupščine seznanil odbornike, da so občinski upravni organi dobili v zadnjih dneh veliko pritožb zaradi slabega pluzenja cest v Bohinjškem kotu. Prebivalci Stare Fužine, Srednje vasi, Češnjice, Ko-

privnika in še nekateri drugi so bili še do nedavnega skoro odrezani od glavne ceste. Zato so v trgovinah pošle zaloge prehrabnih izdelkov, redna preskrba pa je bila onemogočena.

Na Cestnem podjetju v Kranju so nam v četrtek povedali, da so ceste v Bohinj-

škem kotu sicer odprte, vendar je promet močno otežen. Za dokaj reden promet jih bodo lahko usposobili šele čez nekaj dni, če bo trajala odjuga. Hkrati pa so nam povedali, da vsa »krivda« ne zadeva le njih. Delno so k slabši prevoznosti menda pripomogli tudi prebivalci, ker snega, ki je v naseljih s streh zdrnil na cesto, niso pravočasno očistili.

Sicer pa nam nekateri naši dopisniki o podobnih težavah poročajo tudi iz nekaterih drugih krajev na Gorenjskem. Tako nam Jože Ambrožič iz Gorij piše, da je pred 8. marcem — dnevom žena v Gorjah primanjkovalo mesa, sladkorja, moke in nekaterih drugih prehrabnih proizvodov. Očitno je tudi na tem področju pomanjkanju botrovalo slabo vreme.

Sodeč po izjavah Cestnega podjetja v Kranju pa bodo takšne in podobne težave kmalu končane. Ceste, ki po določilih spadajo v prvi, drugi in tretji red glede čiščenja so očiščene (potrebna je le previdna vožnja). Tako bodo že v prihodnjih dneh tudi na drugih cestah na Gorenjskem odstranjene vse večje ovire.

A. Z.

PROGRAM OPLA ZA LETO 1970:

KADETT
OLYMPIA
REKORD
COMMODORE
KAPITAN
ADMIRAL
DIPLOMAT

Dobava
s konsignacije

Obiščite nas
v našem salonu:
AVTOTEHNA,
Ljubljana,
Titova 25
tel. 312-022

V Šenčurju se pripravljajo na krvodajalsko akcijo

Kakor vsako leto je tudi letos krvodajalska akcija v vsej občini Kranj od 16. do 31. marca. Za vasi Šenčur in Srednjo vas je predvidena v četrtek, 19. in ponedeljek,

30. marca. Na to obsežno akcijo se v osnovni organizaciji RK Šenčur pripravljajo že nekaj mesecev. Po določenih terenih so odborniki zbrali 137 prijav za oddajo krvi, kar

pa je še premalo, če hočejo doseči predvideni program. Zato so se na zadnji seji obvezali še enkrat, da po možnosti vsak odbornik pridobi vsaj še 5 krvodajalcev.

Na imenovani seji je obljubil pomoč tudi predsednik krajevne organizacije SZDL in športno društvo Šenčur. Tudi ostali odbori osnovnih organizacij in društev iz Šenčurja se pripravljajo na oddajo krvi. Ti so AMD, KS, PGD in ZZB NOV. Naknadno se je akciji pridružil tudi pevski oktet DPD Svobode Šenčur, ki bo s pesmijo poskrbel za veselo razpoloženje.

Šenčurski odborniki RK so se spomnili tudi starih, bolnih in onemoglih žena, ob njihovem prazniku 8. marca. Obiskali so jih na 36 domovih in v bolnišnicah. Nesli so jim skromna darila in čestitke, katere so žene s solzami v očeh navdušene sprejele.

D. Stanjko

P. Gorenc

Zbor France Prešeren posnel ploščo

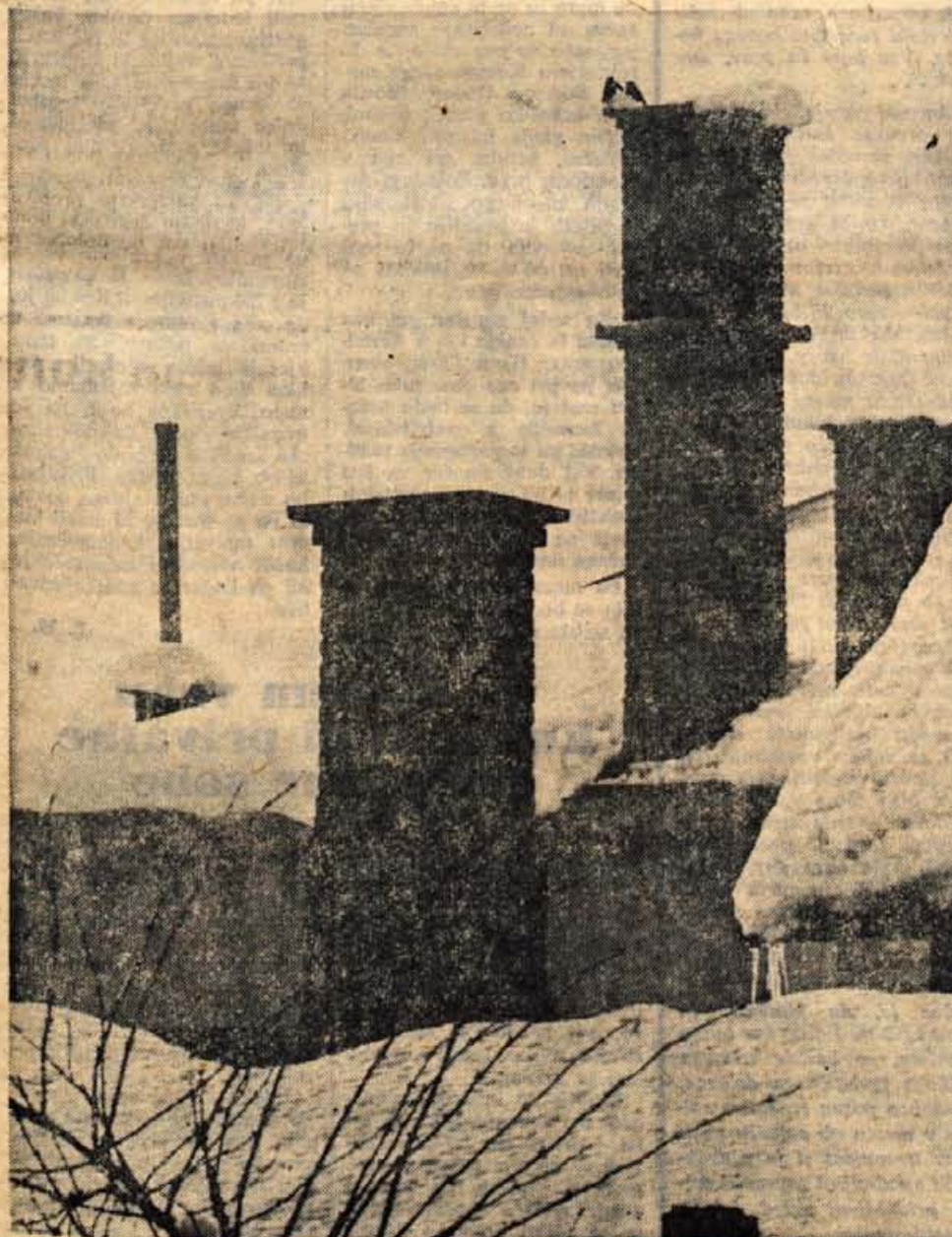
Nedavno je moški pevski zbor France Prešeren iz Kranja posnel za tovarno gramofonskih plošč Helidon 14 gorenjskih, koroških, dolnjskih, goriških, prekmurskih in kraških narodnih pesmi. Long-play stereo plošča nosi naslov Jaz bi rad rudečih rož.

Med Helidonovimi gramofonskimi ploščami je trenutno za to ploščo veliko povpraševanje. Tako je bila plošča po prodaji na četrtem mestu.

Za pesmi, posnete na tej plošči, se zanimajo tudi pevski zbori v zamejstvu. Repu-

bliški odbor izseljeniške matice bo na njihovo željo posredoval notni material vseh posnetih pesmi zainteresiranim zborom v Evropi, Ameriki in drugod.

Ta uspeh je vsekakor priznanje kvalitetnemu izvajanju pevskega zbora France Prešeren, ki bo letos 15. maja z jubilejnim koncertom počastil 25-letnico svojega uspešnega delovanja, pa tudi priznanje dirigentu Petru Liparju za njegovo strokovno vodenje zbora od ustanovitve dalje.

Trije dimniki pa še eden. — Foto: J. Zaplotnik

Pomenki Z BRALCI

Še ena kategorija

»V sredo, 4. marca, sem bral v vašem časniku, kakšne bodo v prihodnje (od 1. aprila dalje) tarife za potrošnje električne energije. Obrazložitev je precej jasna, vendar menim, da manjka še ena kategorija potrošnikov električne energije in koliko bodo ti plačali v prihodnje. To so člani delovnih kolektivov za distribucijo električne energije. Le-ti sedaj plačajo minimalno ceno. Pa ne samo to. Tudi njihovi družinski člani imajo ta privilegij, čeprav so zaposleni in imajo dohodek. Ali je to prav? Prosim odgovor v Glasu.«

Tako nam piše naročnik D. Z. iz Ljubljane.

Na podjetju Elektro v Kranju so nam takole odgovorili: »Delavcem zaposlenim v elektrogospodarstvu pred leti porabljena električna energija ni bila merjena in so porabo plačevali pavšalno. Vendar je bilo pavšalno obračunavanje ukinjeno že pred dobrimi desetimi leti. Danes je vsa električna energija, ki jo potrošijo delavci zaposleni v Elektro Kranj, merjena in obračunana po 1. stopnji tarife za gospodinjstvo. Prva stopnja te tarife pa (kot je znano) ni izključni privilegij delavcev Elektro Kranj, ampak velja lahko tudi za vse druge odjemalce, ki si uredijo ustrezne merilne naprave.«

A. Z.

Bodoča Beleharjeva ulica v Šenčurju neprevozna

Bodoča Beleharjeva cesta, ulica z izhodiščem iz centra naselja po cesti proti Brnikom, ni spluzena odkar je zapadel velik sneg 3. in 4. marca. Do polovice so jo za silo spluzili s traktorji v sredo popoldne, naprej pa so rekli, da ni šlo. Saj tudi ni nič čudnega, razumljivo je, da je pluzenje pri 80 cm južnega snega zelo težko. Tako prebivalci zadnje hiše v tej ulici hodijo po celem snegu ali pa naokoli po cesti Kranj—Kamnik.

Mnogi avtomobilisti in celo tuji turisti zapeljejo po tej cesti z mislijo, da bodo čim prej prišli v Kamnik ali pa še celo dalj, vendar so na sredi poti razočarani in s težavo obrnejo avto ter peljejo naokoli.

Kaj sploh krajevna skupnost v Šenčurju misli o ljuđeh v tej ulici? Če je lanska zimo bila cesta tako zelo slabo spluzena, bi se lahko potrudili vsaj letos.

F. Erzin, Šenčur

Go sekcija

Sredi decembra preteklega leta so na kranjski gimnaziji ustanovili go sekcijo. Sekcija ima 30 članov, zbirajo pa se dvakrat tedensko v popoldanskih urah. Imajo 13 go mizic. Mladinska organizaci-

ja je prispevala 150 din za nabavo mizic, ostalo pa so prispevali sami člani. Na republiškem tekmovanju v goju je Franc Naglič zasedel 4. mesto. To je nedvomno zelo lep uspeh!

Prva Panorama

Po štirih letih so dijaki ekonomsko-administrativnega centra v Kranju izdali svoj list Panorama. List je tehnično dobro urejen. V prihodnji številki bi želeli le, da dijaki nekoliko več napišejo iz lastnega življenja in življenja na šoli. V Panorami sta partizanski zgodbi, ki sta bili nagrajeni na tekmovanju Po poteh partizanske Jelovice! Izredno domiselno pa je izpeljana prva stran. V glasilo ni nikjer napisano, kdo je v uredniškem odboru in število razmnoženih izvodov. Trenutno je Panorama edini srednješolski list poleg Mezlana, glasila Tekstilnega cen-

tra v Kranju. Zanima me le, zakaj ne izdajo tudi na gimnaziji svojega lista, saj imajo dovolj piscev?

Prihodnja številka Panorama bo izšla konec aprila ali v začetku maja. fp

Ljubi gost, znajdi se sam!

Skofjeloški turizem je otrok, ki kljub smelim načrtom in obetajočim spremembam še ni shodil

Zgodilo se je neko soboto v lanskem avgustu. Zamolki udarci cerkvenega zvona visoko gori nad strehami Skofje Loke so oznanjali, da je ura 9 zvečer. Rahel veter in tema sta s skoraj praznih ulic pometla še zadnje ostanke popoldanske sople.

K upokojujencu, ki je pridral iz bližnjih vrat ter sedel na klopi pod kužno znamenje, želeč v miru pokaditi zadnjo cigareto pred spancem, so pristopili trije neznanci: možakar srednjih let, dobro oblečena ženska, očitno njegova soproga, in mlado dekle. S čemernih, malone obupanih obrazov jim je sevala neprikrita nejevolja.

»Zagrebčani smo,« so se predstavili. »V Skofji Loki bi radi preživeli nekaj dni dopusta, a ne dobimo proste sobe. Hotel Krona tamle čez je poln in tudi zasebne postelje so menda oddane. Ali nam morebiti vi lahko pomagate?»

Zal starček ni vedel pomagati in gostje so sedli v avto ter se odpeljali. Toda predstavljajte si ožanevo presečenje, ko je naslednji dan — bolj iz radovednosti kot zaradi česa drugega — spravedal naokrog in odkril, da več Ločanov, lastnikov večjih ali manjših turističnih sob, že mesec dolgo zama čaka obiskovalcev. Čeprav ga dobro poznam, sprva kar nisem hotel verjeti, da govori resnico. Skofja Loka velja namreč za gostoljuben kraj, tamkajšnji turistični, kulturni, športni in javni delavci pa za odlične organizatorje, ki znajo privabiti in navdušiti celo največje zahtevneže (spominimo se samo tradicionalnih motociklističnih dirk Grand prix Loka, izseljenskega piknika, Groharjeve slikarske kolonije ter razstav na gradu). In vendar je imel stari upokojenec prav.

SRAMOTEN POLDRUGI ODBOTEK

Med nedavnim običnim zborom skofjeloškega turističnega društva so člani UO prisotnim postregli z vrsto zelo zanimivih podatkov, od katerih si velja zapomniti zlasti dejstvo, da je občina Skofja Loka lani obiskalo zelo malo stacionarnih (nepreločnih) turistov, saj število ugotovljenih prenočitev predstavlja le 1,5 odstotka vseh prenočitev na Gorenjskem. Nadalje smo slišali, da v mestu pod Lubnikom razpolagajo s 37 privatnimi turističnimi sobami (oziroma z 69 ležišči), ki niso bile doslej še nikdar

polno zasedene. Ob tem bi nepoučeni kaj lahko pomislili, da je tisočletno, zgodovinsko izredno zanimivo freisinško »gnezdo« slabo obiskano, da se v njem ustavljajo edinele »muhe enodnevnice« — prehodni gostje. Toda ogledmo si raje še drugo plat medalje, plat, ki jo zlasti dobro poznajo gostinci. Slednji pravijo — in ne gre jim oprekati — da v Skofjo Loko zaide precej tujih in domačih obiskovalcev. Postelje v restavraciji Krona so oddane skoraj vso poletno sezono. Zasedene so tudi sobe privatnikov, katerih naslove je upravi posredovalo turistično društvo in kamor napotijo gosta, če pri njih zmanjka prostora. Dostikrat se zgodi, da mora turist, ki bi sicer želel pre spati v Skofji Loki, odpotovati drugam, kajti gostinci ne vedo več, kam naj ga pošljejo. In vendar, kot smo videli uvodoma in kakor je trdil poročevalec na občnem zboru, niso bila minulo sezono niti enkrat, niti v času dirk in izseljenskega piknika, zasedena vsa razpoložljiva ležišča. Celotno Osem (8) lastnikov turističnih postelj je preteklo leto zabeležilo le štiri (4) prenočitve, medtem ko so jih izbranci imeli po 400 in celo po 600! Zakaj? Ne moremo se znebiti vtisa, da pri vsej stvari nekaj hudo smrdi, da turistično biro, ki ima popoln spisek lastnikov zasebnih postelj in ki tudi sam razmešča interese po hišah, dela pomanjkljivo. Je posredoval Kroni celoten seznam lastnikov turističnih sob? Mar res ne pozna privilegijev?

Ampak pustimo vprašanja. Važna so dejstva. Dejstvo pa je, da se mnogim občanom ni splačalo najeti kredita za ureditev tujskih prostorov, saj sedaj z njimi ne krijejo niti tekočih obresti. Predpisi TD namreč določajo, da mora uporabnik kredita biti pripravljen vsak hip sprejeti pod streho goste, ki mu jih pošljejo, da taraj ne sme oddati sobe v najem. Ni čudno, če so prizadeti posamezniki naposled zagnali vik in krik.

UKINJENA DOTACIJA

Morda nam bo kdo očital, da smo malenkostni, ker na dolgo in široko pišemo o drobnih pomanjkljivostih loškega turizma. V primerjavi z velikopoteznimi načrti, ki že postajajo otipljiva stvarnost, je vse skupaj resnično samo kaplja v morje. Toda ne smemo pozabiti, da tudi

najpopolnejši stroj zaškrtja, kadar vanj zaide kamenček. In kamenčekov spotike je v Skofji Loki še veliko. Kot primer lahko navedemo informacijski biro. Zadnji dve, tri leta predstavlja nenčen vir tihih sporov med TD Skofja Loka in ostalimi turističnimi društvi v občini. Nasprotniki mu očitajo, da ni opravičil svojega obstoja, saj se — v primeri s sorodnimi institucijami drugod — ne more vzdrževati iz lastnih virov dohodka. Pod vtisom teh in podobnih pripomb je novopečena občinska turistična zveza sklenila ukiniti dotacijo, ki so z njo plačevali stalnega uslužbenca. Na občnem zboru smo slišali, da ustanova ni delovala najbolje in da bo dobršen del birojevih obveznosti tako ali tako prevzela recepcija novega hotela. Vse lepo in prav, ampak ...

Ampak gornja obrazložitev ne prenese kritike. Čeprav je biro resnično posloval pomanjkljivo, čeprav so njegova vrata pogosto zaprta ravno takrat, ko bi spriči navala priložnostnih obiskovalcev, nedeljskih izletnikov in prehodnih turistov moral delati s polno paro, bi bilo krivično trditi, da doslej ni odigral pomembne vloge. Gost namreč tamkaj dobi potrebne podatke o mestu in okolici, o gostinskih lokalih in izletniških točkah, o stanju cest, o bližnjih prireditvah itd. V biroju zamenjujejo tujo valuto, prodajajo zemljevide skofjeloškega ozemlja, prospekte in razglednice, izdajajo dnevne ribiške karte (samo lani so jih izdali 79.565) ter — kot smo enkrat že omenili — razporejajo ljudi po turističnih sobah. Razen tega se prostor v času motociklističnih dirk in piknika spremeni v pravcati možganski center. Zal je veliko vprašanje, ali bo zaradi pomanjkanja sredstev biro letos sploh lahko posloval. Resda nameravajo njegove funkcije prenesti na hotel, toda leta naj bi bil zgrajen šele januarja 1971. Vmes je cela poletna sezona in resnično nas zanima, na koga se bodo obračali turisti. Morda na upokojujence?

Cas je, da končam. In nauk? Ga ni. Edino kar lahko zapišem, so besede znanega loškega turističnega delavca, ki dobro pozna trenutno stanje v mestu ob sotočju obeh Sor: neumnost si je z drobnimi spodrsjljaji napraviti težko pridobljeni ugled dobrih organizatorjev.

I. Guzelj

Turizem pod snegom

V začetku tega tedna je zima znova pokazala, da se še ne da. Čeprav je sneg bolj moker, pa so imeli snežni plugi komunalnih podjetij kar dosti dela preden so, posebno v zgornjem koncu Gorenjske, usposobili cesto za nemoten promet.

Kranjska gora, eno najbolj obiskanih zimskih središč, med tednom še zdaleč ni tisto, kar poznajo nedeljski smučarji: živahnost, vrste pred vlečnicami, gneča na parkirnih prostorih. Prejšnjo nedeljo na primer je Kranjsko goro obiskalo okoli 2500 ljudi. Z nedeljo zvečer pa smučarski vrvež poncha spet do naslednje sobote. Med tednom, ko smo spraševali po kranjskogorskih hotelih, koliko gostov imajo, smo zvedeli, da le malo. Največ gostov je bilo v hotelu Slavec — 22, nekaj manj pa v hotelu Prisank in hotelu Alpe Adria.

O tem, da Kranjska gora ne more in ne bi smela živeti samo od nedeljskih smučarjev, smo se pogovarjali z direktorjem Kompasovega motela Borisom Oizlom. Morda sam nekoliko preveč pesimistično gleda na naš zimski turizem, vendar pa ima v marsičem prav. Sosednja Avstrija znana po smučarskih središčih je preblizu in, preveč mikavna, da ne bi tudi naši turisti začeli uhajati na njihova središča.

»Za sedaj smučar pri nas smuča še ceneje kot v Avstriji«, pravi Boris Oizel, »vendar pa pri nas cene tako hitro rastejo, da se bodo kmalu izenačile z avstrijskimi. Seveda pa je precejšnja razlika, kaj dobi smučar za isti denar tukaj ali pa na avstrijskih smučiščih. Nekateri naši smučarji so to že spoznali in pridno smučajo tam čez.«

Po mnenju direktorja motela se bo letos Kranjska gora slabše odrezala v turizmu

kot lani, čeprav bo sicer finančni rezultat boljši. Kranjska gora se po njegovem mnenju vse prepočasno razvija. Dokler bo samo okoli 500 postelj v hotelih, ne bo v turizmu posebno velikega kosa kruha za Kranjsko goro. Vse premalo se investira, nikjer ni denarja za nove investicije. Privatnih sob je sicer precej, vendar po njih ni kaj posebno velikega povpraševanja. Sodobni turist hoče le hotelsko udobje. Skoraj neverjetno je, da je imela Kranjska gora še pred vojno več kot dva tisoč postelj, danes pa približno polovico manj.

K razvitemu turizmu sodijo tudi manjše usluge, brez katerih pa današnji turist ne more. Na smučiščih Kranjske gore nihče noče ponujati vročega čaja ali manjših prigrizkov. Gostinskimi podjetji se to ne izplača zaradi prevelikih prispevkov, privatniki pa oklevajo, kdo ve zaradi katerega vzroka. Takih gostinskih uslug bi bil veseli predvsem nedeljski smučarji, ki jih razen smučanja tarejo še druge nedeljske tegobe: dolge vrste pred vlečnicami in težave s parkirnimi prostori.

Kakšne posebno črne perspektive kranjskogorski turizem vseeno nima, saj se mu na primer v kratkem obeta Kompasov hotel B kategorije z 250 posteljami. Res pa je, da smo v razvoju turizma v marsičem počasni in tam, kjer bi lahko zajemali z veliko žlico raje zajemamo z malo. Vsekakor bo treba še marsikaj storiti, da naša zimska središča ne bodo živahna le ob koncu tedna. Privabiti bo treba tudi stalnega gosta, ki pa ga spet ne bi smeli pustiti umirati od dolgočasnja, kadar vreme ni za smučanje ali pa kadar se smuke naveliča.

L. M.

Na Starem vrhu kmalu tudi privatne turistične sobe

Pred kratkim so kmetje iz vasi v okolici Starega vrha, bodočega zimsko športnega centra Skofje Loke, organizirali ustanovni občni zbor turističnega društva Stari vrh. Novo turistično društvo bo med prebivalstvom nedvomno imelo veliko podporo, saj se je na sestanku zbralo toliko ljudi, kot doslej še nikdar.

Kmetje so odločeni pomagati pri razvoju Starega vrha, kajti to jim lahko le koristi. Urediti nameravajo več privatnih turističnih sob — posojilo bodo skušali dobiti pri kreditni banki v Skofji Loki — kjer bi bil gost delo-

žen tudi drugih storitev (domača kmečka hrana in pijača). Takšna dejavnost, menijo na občinski skupščini, je nujen in zelo potreben spremljevalec rastočega zimskega turizma, zato so podprli prizadevanja domačinov in obljubili prevzeti del razmeroma visokih obresti (8%) na posojilo za izgradnjo turističnih sob.

Udeleženci občnega zbora so nanizali še celo vrsto drugih, zelo konkretnih predlogov, ki naj bi pripomogli k čim hitrejšemu turistično-gospodarskemu napredku tega dela občine.

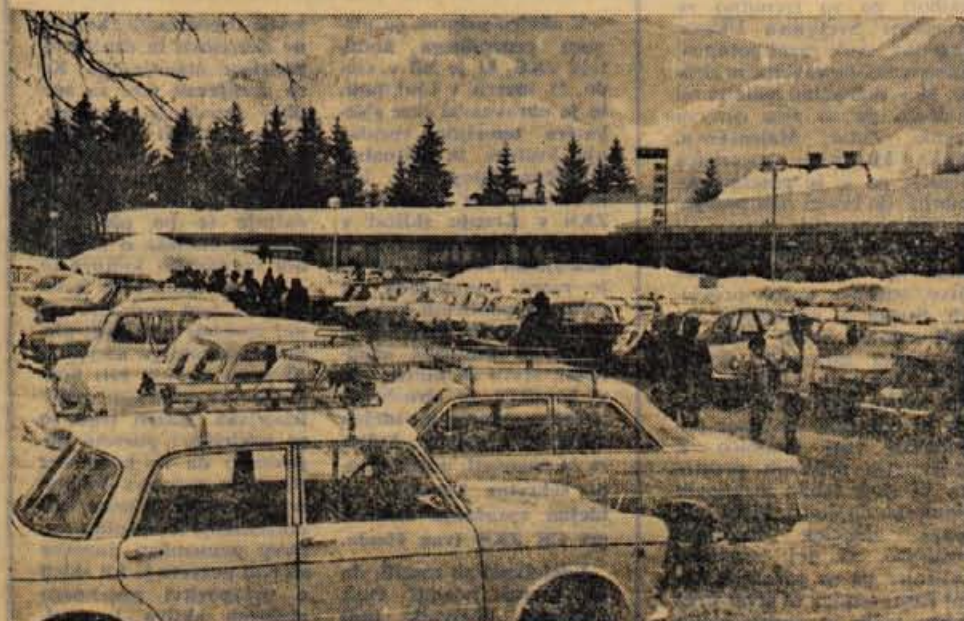
I. G.

Kranjskogorska smučišča tepta ratrak že dobro leto. Smučarji so z njegovim delom zadovoljni.
— Foto: F. Perdan

Vrste pred vlečnicami in žičnicami v Kranjski gori so ob koncu tedna običajne. Žičnica Vitranc pa bo verjetno še letos povečala svoje naprave z novo žičnico v Podkorenu. Nova žičnica, dolga bo 1200 metrov in precej strma, bo povezana z ostalimi napravami te vrste v Kranjski gori

Kranjska gora je sicer pripravljena sprejeti več tisoč turistov, vendar pa ima še vedno premalo parkirnih prostorov

Dva zlata jubileja

Sredi minulega meseca sta zakonca Zupan iz Sebenj pri Bledu in zakonca Pretnar iz Krnice pri Gorjah praznovala zlati jubilej. Oba jubilanta sta dogodek proslavila v družinskem krogu.

Zupanov ata (po domače Kajdonov) jih ima že osemdeset, mama pa je mlajša. Oba sta še kar pri močeh in vedno dobre volje. Zupanov ata je bil rojen na Blejski Dobravi, izučil se je kolarske obrti, dolgo časa pa je delal v jeseniški Zelezarni. V Sebenjah sta zakonca kupila hišico in jo obnovila. V zakonu so se jima rodili štiri otroci. — Kajdonov ata je že precej časa upokojen in čeprav ima močno nadoho, pravi, da ga ne moti preveč in da mu kakšen kozarček kar dobro dé.

Tudi Tone Pretnar — Ciklmanov ata iz Krnice — jih ima že čez osemdeset. Rodil se je na Poljšici, pred prvo vojno pa se je izučil za krojača. Čeprav je že precej v letih, pravi, da še vedno šiva.

Obleke kroji še vedno brez očal in meni, da ni res, da oči »opešajo«, če človek dolgo časa dela pri petrolejki.

»Letos bo minilo že 67 let odkar opravljam ta poklic in včasih sem po hišah pozno v noč šival. Pa vendar še vedno brez očal lahko berem.«

Pred prvo vojno je nekaj časa delal v nemških rudnikih, vendar knapovskega življenja ni kaj prida okusil, saj je tudi takrat za mojstre in njihove družine šival obleke. Bil je tudi borec za severno mejo, med drugo vojno pa so bili v njegovi domačiji partizani redni gostje.

Zakoncema Pretnar se je rodilo pet otrok in čeprav Tone nima pokojnine, je kar zadovoljen. »Dokler bom pri močeh, bom šival; pa tudi otroke imava dobre. Zato naju z ženo starost ne skrbi.«

Vsem štirim jubilantom iskreno čestitamo in želimo, da bi zdravi dočakali diamantni jubilej.

J. Ambrožič

Predavanja na Beli in v Preddvoru

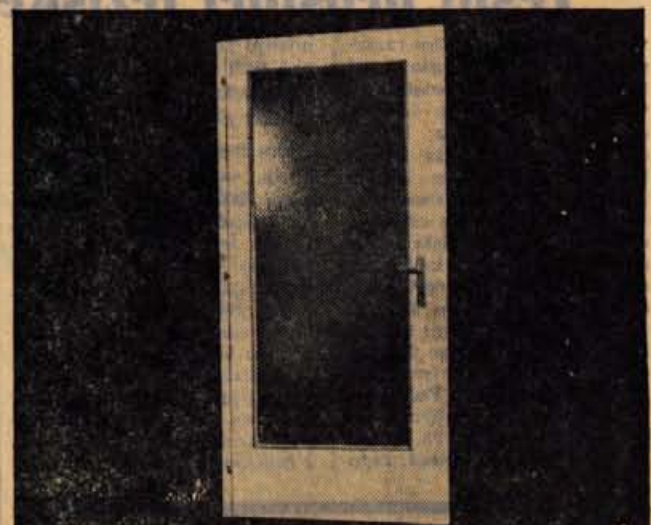
Na Beli bo danes zvečer že tretje predavanje za kmetovalce. Inž. Kus bo belskim kmetovalcem pripovedoval o gojenju krompirja doma in v svetu. Organizator, krajevni odbor SZDL upa, da bo to predavanje prav tako dobro obiskano kot vsa dosedanja.

V Preddvoru pa se bo jutri popoldne ob dveh in štirih ponovno predstavil popotnik

Stane Tavčar s tretjim predavanjem, ki se imenuje V peklju Sahare. Predavanje ob dveh je namenjeno otrokom in odraslim, dve ure kasneje pa bo zanimivosti nam neznanega sveta razkazoval samo odraslim.

Zapisati je treba, da bodo imeli člani pionirsko turističnega društva na osnovni šoli Preddvor prost vstop.

—Jk

ZAKAJ

OKNA VRATA „JELOVICA“?

- zato, ker so finalizirana in embalirana v transportno in vgraditveno embalažo.
- izdelana iz prvovrstnih materialov.
- plod natančnih raziskav tržišča in ker so proizvedeni priznanega proizvajalca stavbnega pohištva: »Jelovica« lesne industrije Skofja Loka, tel. 85-336.

Pred gradnjo šol in vrtcev v kranjski občini

Šolska mreža bo spremenjena

Pisali smo že, da program izgradnje šol in vzgojno-varstvenih ustanov predvideva izgradnjo devetih šolskih in šestih vzgojno-varstvenih objektov. Izgradnja bi po sedanjih cenah v gradbeništvu veljala 35,850 milijonov dinarjev. Vsi objekti pa bi bili po sprejemu ene od predlaganih variant financiranja končani v petih letih.

Obrazložili smo tudi vse tri variante za financiranje, med katerimi sta najbolj ugodni prva (samoprispevek) ali tretja (posojilo). Tako prva kot tretja varianta pa predvidevata prispevek delovnih organizacij. Pri prispevku pa je predvideno tudi načelo solidarnosti. To pomeni, da bi delovne organizacije z večjo rasijo dohodka oziroma z ugodnejšimi rezultati gospodarjenja prispevale nekaj več na zaposlenega od onih s težavami. Poprečno bi vsaka delovna organizacija prispevala okrog 160 dinarjev na zaposlenega; s tem, da bi nekatere prispevale 100, druge pa okrog 200 dinarjev. Sicer pa za zdaj pustimo besedo o variantah. O njih bo namreč še govora v prihodnjih razpravah v občini.

Tokrat na kratko spregovorimo le o šolski mreži po izgradnji novih objektov. Na to vprašanje je podpredsednik občinske skupščine Janez Sušnik na nedavni tiskovni konferenci odgovoril, da se bo šolska mreža delno spremenila.

»Po izgradnji šol bi bilo v novi šolski mreži treba upoštevati predvsem varnost učencev na poti v šolo in iz šole. Zato bi bili šolski okolišči urejeni tako, da otroci ne bi prečkali najbolj prometnih cest. Razen tega bi z novo mrežo razbremenili tudi nekatere šole na mestnem področju (Stane Žagar in France Prešeren). Skratka, da bi se morala šolska mreža nekoliko spremeniti, nam med drugim pove tudi podatek, da bi po izgradnji vseh objektov v občini lahko uresničili cilj po eno do eno in pol izmenskem pouku. Ta pa je sedaj zaradi preobremenjenosti nekaterih šol na mestnem področju in splošnega pomanjkanja učno-vzgojnih prostorov v občini nemogoče.«

A. Z.

Tesni prostori tržiške knjižnice

Kljub vsem mogočim razvedrilom današnjega časa — od televizije pa do avtomobila — vseeno ostaja knjiga še vedno naša prijateljica. Ne bi sicer mogli reči, da je vedno bolj, vendar pa je število stalnih bralcev knjižnic približno stalno ali pa celo počasi narašča. V ljudski knjižnici v Trzinu si je lani izposodilo knjige okoli 6000 bralcev, kar je približno 400 več kot leto prej. K temu so pristoili tudi bralci, ki so si izposodili knjige pri potujoči knjižnici v Lomu, Podljubelju in Jelendolu. Knjižnica pa si vsekakor prizadeva, da bi se krog bralcev razširil. Zato

mislijo že letos urediti knjižnici tudi v Lešah in Kovorju, kjer nekaj knjig že imajo, vendar jih ne izposojajo.

Knjižnica ima kakih 10.000 knjig, samo nekaj manj — okoli 8000 — pa jih je v treh knjižnicah tržiških osemletk. Vsako leto kupijo približno 600 do 700 knjig. Lani je knjižnica kupila 530 novih knjig, približno toliko jih nameravajo kupiti tudi letos. Število knjig bi se brez dvoma hitreje večalo, če ne bi bile knjige pri nas tako drage. Lani so namenili za nakup knjig nekaj manj kot 2 milijona starih dinarjev, le-

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava slikarjev iz Čedadu — Luigi Bront, Aldo Colò, Carlo Mutinelli, Guido Tavagnacco.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava Socialna tematika v predvojnem slikarstvu Ljuba Ravnikarja. V II. nadstropju je odprta etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa retrospektivna razstava portretov slikarja Marijana Belca.

Razstave v galerijah so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure, stalne zbirke pa od 17.—19. ure, ob sobotah, nedeljah, sredi in praznikih pa tudi od 10.—12. ure.

Po štirih mesecih v mali šoli že v I. razred osnovne šole. — Foto: F. Perdan

Mala šola v Predosljah

V telovadnici osnovne šole v Predosljah se je prejšnji ponedeljek začela mala šola. Obiskuje jo 60 otrok iz Predoselj, Britofa, Kokrice, Milj in Suhe, ki bodo jeseni že stopili v prvi razred osnovne šole. Strokovna delavka na tej šoli Danica Francelj nam je povedala, da letos obiskujejo malo šolo vsi otroci, ki bodo jeseni začeli obiskovati prvi razred.

»Zaenkrat imamo šolo vsak ponedeljek in sredo po dve šolski uri. Kmalu pa bomo v program vključili še eno uro.«

»Kaj nam lahko poveste o malih šolah?«

»Male šole niso obvezne. Starši plačajo za vsakega

otroka na mesec 15 dinarjev. S tem pokrijemo vse stroške. Pri nas poteka mala šola že tretje leto. Uspehi pa so spodbudni. Otroci se v mali šoli namreč spoznajo, navadijo se družbe, kolektivnega dela, razvijajo se jim govorne sposobnosti, spretnosti, oblikovanje, spoznavajo glasbo itd. Skratka, po štirih mesecih prek iger in drugih oblik vstopijo že pripravljeni na red in kolektivno delo v prvi razred. To pa je tako starejšem kot pedagogom in tudi otrokom v veliko pomoč. Po drugi strani pa nam dvoletne izkušnje kažejo, da so tudi učni uspehi po prvem razredu osnovne šole pri teh otrocih mnogo boljši, kot pri tistih, ki niso obiskovali malo šole.«

Kakšno pa je pedagoško delo v mali šoli?«

»Program je seveda prilagojen starosti otrok. Pedagoško delo pa ni nič lažje kot v prvem razredu. Mala šola pomeni pravzaprav do neke mere nadaljevanje otrokovega življenja v družini. Zato je včasih delo še bolj zahtevno kot v prvem razredu. Vsekakor pa je mala šola zelo koristna, saj potem v prvih dneh oziroma tednih v prvem razredu odpadejo običajne začetne težave. — Težave imamo sedaj edino s prostorom. Kot vidite, telovadnica ni najbolj primerna za takšno delo. Vendar vztrajamo, ker upamo, da bomo z uresničitvijo programa o gradnji šol in varstvenih ustanov v kranjski občini tudi v Predosljah dobili nove prostore in boljše delovne pogoje za razvijanje te in še nekaterih drugih oblik.«

A. Zalar

Kranjski komunisti o kulturi

V okviru priprav na plenum centralnega komiteja ZKS, ki je bil v sredo, 11. marca, v Ljubljani, in je obravnaval teze »Nekatera temeljna vprašanja kulture in aktualno politične naloge«, je komitej občinske konference ZKS v Kranju sklical v ponedeljek posvetovanje o omenjenih tezah, ki se ga je razen komunistov, ki delajo v poklicnih kulturnih ustanovah, društvi, v skupščini kulturne skupnosti, svetu za kulturo in v komisiji za družbeno-politične odnose ter idejna vprašanja kulture in znanosti, udeležil tudi sekretar komisije za idejna vprašanja kulture pri CK ZKS Ivan Hvala.

Udeleženci so menili, da bo moral postati vsak družbeni dejavnik tudi kulturni dejavnik. Tu so mislili predvsem na de-

lovne organizacije, krajevne skupnosti in družbeno-politične organizacije. Ko so ocenjevali teze za sredino zasedanje plenuma, so se strinjali z ugotovitvijo, da so le-te preveč splošne in so zato sklenili, naj se razprava o njih nadaljuje še po plenumu. Končna stališča o temeljnih vprašanjih kulture in aktualnih političnih nalogah na tem področju pa naj sprejme naslednji plenum centralnega komiteja ZKS, ki morajo biti konkretna in predvsem mobilizacijska. Razen tega so se udeleženci posveta dogovorili, da se bodo čez deset do petnajst dni ponovno sestali in pripravili amandmaje k besedilu tez. Drug pomemben dogovor na tem posvetu je bil sklep o ustanovitvi posebnega stalnega aktivna komunistov-kulturnih delavcev.

-Jk

L. Mencinger

KNJIŽNE ZBIRKE DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE ZA LETO 1970

MODERNA DRUŽBA

Zbirka je namenjena tehničnim, gospodarskim, socialnim in političnim problemom našega časa. V njej bodo izšle tri knjige, ki s svojo snovno aktualnostjo in dokumentarno prepričljivostjo načenjajo nekatera eksistenčna vprašanja sodobnega človeštva. Izšle bodo te knjige:

Stane Krašovec: CLOVESTVO, LAKOTA IN KRUH (Včeraj — danes — jutri)

John G. Galbraith: NOVA INDUSTRIJSKA DRŽAVA SVET V ČASU, KI PRIHAJA (1970—1980)

Knjige bodo natisnjene na brezlesnem papirju in vezane v celo platno. — (Naročniška cena: platno 200 din (10 mesečnih obrokov po 20 dinarjev)

William Shakespeare: ZBRANO DELO IX. — X.

Za leto 1970 je založba pripravila dvoje knjig Shakespearovih Zbranih del: Deveta knjiga:

TROILUS IN KRESIDA (DOBER KONEC VSE POVRNE), MILO ZA DRAGO

Deseta knjiga:

LJUBEZNI TRUD ZAMAN (KRALJ RIHARD II.), (KRALJ JOHN) BENEŠKI TRGOVEC

V zbirki je izšlo doslej že osem knjig; s tem dvema se zbirka počasi bliža h koncu. Slovenci dobivamo z njo prvič celotno in sistematično urejeno umetniško žetev največjega dramatika vseh časov.

Obe knjigi bosta tiskani na brezlesnem papirju, vezani v celo platno in polusnje. Naročniki dobe zbirko za 100 din (celo platno) oziroma za 120 din (polusnje). Cenó lahko poravnate tudi v 5 mesečnih obrokih po 20 din (celo platno) oziroma po 24 (polusnje).

A. S. Puškin: IZBRANA DELA

Pesniško delo klasika ruske in svetovne književnosti Aleksandra Sergejeviča Puškina obsega liriko, epake pesnitve, tragedije, povesti, roman, pravljice, skratka vse osnovne zvrsti literarnega ustvarjanja. Izbor njegovega najpomembnejšega dela bo založba izdala v šestih knjigah:

1. knjiga: PESMI	4. knjiga: DRAME
2. knjiga: POVESTI	5. knjiga: PESNITVE, PRAVLJICE
3. knjiga: POVESTI, CLANKI, PISMA	6. knjiga: JEVGENIJ ONJEGIN

Vseh šest knjig bo tiskanih na brezlesnem papirju in vezanih v celo platno. Cena za naročnike: platno 350 din (10 obrokov po 35 din). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko.

Henrik Sienkiewicz: IZBRANA DELA

Henrik Sienkiewicz je veliko ime svetovne književnosti, prvi Poljak, ki je bil nagrajen z Nobelovo nagrado za književnost (1905). V njegovih zgodovinskih romanih živi poljska preteklost; nastopajo zgodovinske osebnosti hkrati z junaki, ki jih je oživil pisateljeva fantazija. Ljubzenska doživljaja se prepletajo z dvorskimi intrigami, v ospredju vsega pa so spopadi in viteška dejanja glavnih junakov. — Založba bo izdala njegovo izbrano delo v desetih knjigah:

Z OGNJEM IN MEČEM — 1. knjiga	MALI VITEZ
Z OGNJEM IN MEČEM — 2. knjiga	KRIZARJI — 1. knjiga
POTOP — 1. knjiga	KRIZARJI — 2. knjiga
POTOP — 2. knjiga	QUO VADIS
POTOP — 3. knjiga	SKOZ PUSCAVO IN GOŠCAVO

Vseh deset knjig bo izšlo v letu 1970 in sicer v dveh zaporednih ciklih po pet knjig. Knjige bodo natisnjene na brezlesnem papirju, vzorno opremljene in vezane v celo platno. Cena za naročnike vseh deset knjig: 650 din. Znesek lahko poravnate tudi v 13 mesečnih obrokih po 50 din.

BIOGRAFIJA

V popularni zbirki, ki ji ne manjka vnetih bralcev, bodo izšli trije življenjski romani in sicer:

Mimi Malenšek: POJOČI LABODI (Kette in Murn)

Arthur Luther: DEMON (roman o Lermontovu)

Rudolf Harms: ROBERT KOCH — ZDRAVNIK IN RAZISKOVALEC

Knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 200 din (10 mesečnih obrokov po 20 din) in polusnje 230 din (10 mesečnih obrokov po 23 din).

UGODNOSTI ZA NAROČNIKE

Vsem, ki se naroče na katerokoli od omenjenih zbirk, nudi založba poleg subskripcijske cene, ki je mnogo nižja od prodajne, še ugodnost mesečnega odplačevanja obrokov.

Prospekt z navedenimi podatki za omenjene knjižne zbirke dobite v vseh knjigarnah; založba vam ga pošlje tudi na dom, če ji pišete.

NAROČILA SPREJEMAJO VSE KNJIGARNE, ZASTOPNIKI ZALOŽBE IN S PRILOŽENO NAROČILNICO TUDI UPRAVA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE,
LJUBLJANA, MESTNI TRG 26

Izrežite in pošljite v ovojnici

NAROČILNICA

Obvezno naročam naslednje knjižne zbirke DZS za leto 1970:

- MODERNA DRUŽBA pl. 200 din
- W. Shakespeare: ZBRANO DELO IX. - X. pl. 100 din, pus. 120 din
- A. S. Puškin: IZBRANA DELA pl. 350 din
- H. Sienkiewicz: IZBRANA DELA pl. 650 din
- Biografije pl. 200 din pus. 230 din

Naročnino bom plačal: — takoj, — v predpisanih mesečnih obrokih

*Knjige pošljite na naslov:

stalnega bivališča
na kraj zaposlitve

(Zbirke, ki jih naročate, in ustrezne pogoje, prosimo, obkrožite)

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

NASLOV NAROČNIKA

Ime in priimek: _____

Kraj: _____

Ulica: _____

Uslužben pri: _____

Zavarovalnica Sava je uvedla novo zavarovanje

Radi planinarite ali smučate? Gorenjska je idealna za kakršnokoli aktivno rekreacijo, zlasti v gorah, kjer se človek po napornem delu sprosti in pozabi na mestni hrup.

Toda pri taki rekreaciji lahko pride tudi do neljubih dogodkov in celo do tragičnih. Ali ste se kdaj zamislili nad tako časopisno novico: do Krvavca se je pripeljal z žičnico, nato se je napotil proti Jezerskem in je padel v prepad ter se ubil. Ali: pri smučanju na Zelenici si je N. N. zlomil nogo. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Lahko bi še naštevali, kolikokrat je posredovala gorska reševalna služba. Tudi po več dni ali celo s helikopterji rešuje posamezne ponesrečence.

Delovne organizacije, ki se ukvarjajo s prevozom z avtobusi, žičnicami in vlečnicami ter imajo še svoje urejene smučarske terene, so zahtevale od Zavarovalnice SAVA, naj s primernim zavarovanjem zaščiti vse avtobusne potnike, smučarje in potnike na žičnicah in vlečnicah ter naj omogoči povračilo stroškov zdravljenja za tiste, ki ga nimajo, povračilo stroškov za poškodbo opreme, povračilo stroškov reševanja podjetjem, ki nosijo tako breme, in končno naj Zavarovalnica omogoči tako zavarovanje vsem uporabnikom avtobusov, smučarjem na Voglu, Krvavcu, Zelenici, Kranjski gori, Veliki planini itd. ter potnikom na žičnicah in vlečnicah.

Iz take zahteve je Zavarovalnica SAVA, PE Kranj uvedla novo nezgodno zavarovanje, ki bo stopilo v veljavo že s 14. marcem 1970.

Kakšno zavarovanje je to:

1. Odslej dalje bo vsak potnik v avtobusu imel možnost, da se dodatno zavaruje za 10.000 za primer nezgodne smrti, 20.000 za trajno invalidnost ter do 3000 din za poškodbo ali uničenje stvari ali izguba na zaslužku in stroškov zdravljenja z doplačilom 0,50 din na vozni listek. Delavci, ki se prevažajo dnevno na delo in z dela, lahko doplačajo 2,50 din mesečno in so zavarovani za enake vsote in pod enakimi pogoji.

2. Vsi potniki, ki se prevažajo z žičnico ali vlečnico na Voglu, Krvavcu, Zelenici itd. z doplačilom 1 din za enodnevno rekreacijo, so zavarovani za 100.000 din za nezgodno smrt, 20.000 din za trajno invalidnost ter do 3000 za stroške zdravljenja, reševanja ali poškodbo opreme.

3. Pojasniti moramo še obvezno zavarovanje potnikov v avtobusih in na žičnicah oz. vlečnicah.

Zakon o obveznem zavarovanju potnikov je zavezal podjetja, ki se ukvarjajo z javnim prevozom, da morajo odvajati premije za nezgodno zavarovanje potnikov, vendar so zavarovalne vsote zelo nizke, tj. 8000 za nezgodno smrt, 16.000 za trajno invalidnost ter do 4000 za stroške zdravljenja, izgubo na zaslužku itd.

Torej je to zavarovanje dodatno in prostovoljno, vendar je treba pojasniti, kakšne pravice bodo imeli tisti potniki, smučarji, planinci itd., če doplačajo premijo.

Če potnik na avtobusni postaji ob nakupu vozovnice ali pri sprevedniku avtobusa doplača 0,50 din in če pride do nezgode neposredno pred pričetkom vožnje, tj. ob vstopu v avtobus, med vožnjo in neposredno po končani vožnji, je upravičen do naslednjih zavarovalnih vsot:

- a) za nezgodno smrt 18.000 din
- b) za trajno invalidnost 36.000 din
- c) za stroške zdravljenja, izgubo na zaslužku in poškodbo stvari do 7000 din

Praktičen primer: Avtobus je nenadoma sunkovito ustavil in je potnik priletel z glavo v sedež pred seboj ali v kak drug predmet in je utrpel izgubo enega očesa.

Po tabeli invalidnosti mu pripada 33 1/3 % od 36.000 din, kar znese 12.200 din.

Ker se je peljal privatno, je utrpel izpad na OD 20 % od 1000 din mesečno za dobo 6 mesecev, mu pripada še razlika, tj. 200 din na mesec — 6 mesecev je 1200 din.

Pri tem si je razbil očala in tranzistor, kar znese še 800 din — skupaj torej 14.000 din.

Jasno je, da lahko uveljavlja še pravice iz življenjskega zavarovanja, če ga ima, ali kolektivnega nezgodnega zavarovanja, kajti eno zavarovanje ne izključuje drugega.

Drugi primer: Nekdo želi prebiti soboto in nedeljo na Krvavcu kot smučar. Dokler se pelje z avtobusom, če se mu pripeti nezgoda, smo že povedali. Ko pa se odpravi z žičnico in je ob nakupu doplačal 2 dinarja, tj. za 2 din je zavarovan za ves čas vožnje z žičnico oz. vlečnico, kot smo opisali primer za avtobusne potnike, le da je sedaj še zavarovan za izgubo na zaslužku, za to pa nima krite stroške zdravljenja, reševanja in poškodbe opreme. Ko pa zapusti žičnico oz. vlečnico in se ukvarja s konjičkom, ki mu leži, tj. kot smučar, planinec ali kaj drugega, preneha obvezno zavarovanje potnikov v javnem prometu in avtomatično začne veljati zavarovanje, ki izvira iz rekreacijskega udejstvovanja.

Če si naš zavarovanec kot smučar zlomi smuč, hkrati

pa utрпи zlom noge, so posledice lahko naslednje:

Zaradi zloma noge je postal 30 % invalid ter je utrpel škodo zaradi zloma smuč 500. Poleg tega je moral doplačati za stroške zdravljenja in prevoza din 1000. Ker nima brezplačnega zdravstvenega zavarovanja, bo zavarovalnica izplačala:

	din
a) za 30 % invalidnost (30 % × 20.000)	6000
b) za poškodbo smuč	500
c) za stroške zdravljenja in prevoza po računih	1000
Skupaj	7500

Za ostala osebna zavarovanja pa enako kot smo opisali prvi primer.

Iz vsega navedenega že lahko sklepamo, da ostanejo nezavarovani le tisti, ki se odpravijo peš v gore. Toda to prepuščamo planinskim in turističnim društvom, da poskrbijo za svoje člane oz. goste pod enakimi pogoji kot so poskrbele delovne organizacije Transturist, Creina in Kompas ter Ljubljana Transport. S tem je torej zajeta vsa Gorenjska.

Vsa pojasnila so na voljo vsem pri že omenjenih delovnih organizacijah in pri Zavarovalnici SAVA, PE Kranj.

Avtobusnim podjetjem in Zavarovalnici SAVA gre vse priznanje, ker je omogočila potnikom, smučarjem in planincem, da lahko za simbolično premijo odložijo veliko skrb posledic nesreče, saj je le brezskrbna vožnja in športna rekreacija pravi užitek.

T. Jotič

Enakovrednejše mesto poklicnim šolam

Skoraj vse dosedanje razprave o položaju učencev v gospodarstvu ali kratko vajencev so izhajale iz žal že dolgo znanih ugotovitev, da hiter razvoj znanosti in tehnologije, spremembe v proizvodnih silah in proizvodnih odnosih ter modernizacija proizvodnje terjajo vedno širšo razgledanost in večjo strokovnost kadrov. Vedno večji in pomembnejši del proizvajalcev bi moral dobiti osnove strokovnega znanja v poklicnih šolah. Poklicno izobraževanje naj prerašča klasično privajanje za določeno poklicno opravilo in postaja vedno širše, bolj sistematično in bolj strokovno. Sedobna tehnološka revolucija zahteva tesno povezovanje proizvodnih in izobraževalnih procesov, med gospodarstvom in šolstvom pa bi morala obstajati tesnejša materialna in vsebinska povezanost ... itd.

Vendar v resnici vedno ni tako!

Ker je kvalitetno poklicno izobraževanje pomembno za napredek proizvodnje in ker nima nič manjše vloge število vajencev-učencev poklicnih šol, mora postati poklicno izobraževanje sestavni del učno-vzgojne politike in del narodne kadrovske politike in gospodarskih programov. Poklicne šole pa so danes le formalno pravno izenačene z ostalimi srednjimi šolami, izenačene v zakonu. Podobno bi morale posebne izobraževalne skupnosti, ki združujejo predstavnike gospodarstva in družbenih skupnosti, materialno podpirati poklicne šole in vplivati na njihovo usmeritev. Tudi to je že zapisano v Zakonu o izobraževalnih skupnostih in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Naslednji problem je smotrnost nekaterih poklicnih šol, ki zdaj s svojim, v šol naučenim kadrom, ne upravičujejo obstoja in le v najmanjši meri koristijo potrebam gospodarstva. Pri nas, predvsem pa v svetu, je mnogim že zdavnaj jasno, da perspektivne potrebe gospodarstva odredajo kapaciteto posameznim poklicnim šolam, le-te pa so odgovorne za zaposlitev svojih učencev. In če že zahtevamo takšno mesto poklicnih šol, mora biti tudi pedagoško delo na teh ustanovah v primerjavi s srednjimi šolami ustrezno in enakovredno nagrajeno ter moralno priznano. Posebno zato, ker zahtevamo, da morajo biti učitelji na poklicnih šolah obremenjeni s širokimi in dobri pedagogi, v nekem smislu mentorji.

Se celo vrsto drugih nezacepljenih ran ima naše strokovno šolstvo. Na primer šolanje in učenje vajencev pri obrtnikih, razmejitve med praktičnim in teoretičnim delom učenja itd. Zanemarjanje teh problemov je povzročilo in povzroča poglobljanje trenutnih težav in porajanje novih.

J. Košnjek

Nacionalni program zdravstvenega zavarovanja

Pred kratkim je izvršni svet SRS razpravljala o osnutkih republiških zakonov o zdravstvu in o zdravstvenem zavarovanju. Osnutka obeh republiških zakonov sodita v vrsto dejanj, ki so potrebna, da bi uresničili že pred letom sprejeta stališča o samoupravni preobrazbi zdravstva in o izvajanju družbeno-ekonomske reforme na tem področju.

Istega dne popoldne je bila na izvršnem svetu SRS tiškova konferenca, ki so se je udeležili Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta, Zora Tomič, članica IS, republiški sekretar za zdravstvo Majda Gaspari in Jože Božič, republiški sekretar za delo. Zora Tomič je dejala, da je zdravstvo posebnega družbenega pomena. Urejanje zdravstvenega zavarovanja je predvsem samoupravna pravica in dolžnost zavarovancev samih. Osnutek zakona predvideva naj zavarovanci sami v svojih skupnostih zdravstvenega zavarovanja določajo zase in za svoje družinske člane pravice iz zdravstvenega zavarovanja. V

došedanjih razpravi se je oblikovalo stališče, da morajo biti obvezne oblike zdravstvenega varstva v načelu enake za vse občane, tako v okviru zdravstvenega zavarovanja delavcev kot tudi zdravstvenega zavarovanja kmetov. Vendar pri obveznih oblikah zdravstvenega varstva ne bi smelo biti soudeležbe (participacije) zavarovancev. Načelno naj bi bil kriterij za delavsko in kmečko zavarovanje enak.

Naš cilj je enotno zdravstveno zavarovanje in zdravstveno varstvo vsega slovenskega prebivalstva, vendar se bo to uresničevalo postopoma z dvigom nacionalnega dohodka. Kmečki zavarovanci

naj bi prispevke za zdravstveno zavarovanje plačevali od vseh dohodkov in ne le od katastrskega dohodka ter od dohodka iz gozda.

Družbeni dogovor je osnova za bodoče urejanje zdravstva. Pomembno je stališče, naj bi zagotovili popolno zdravstveno varstvo delavski mladini do 18. leta. Po dosedanjih predpisih je bilo zagotovljeno zdravstveno varstvo mladini do 15. leta. V Sloveniji pa je vsako leto okrog 8000 delavske mladine v starosti 15. do 18. leta, ki po končani osnovni šoli ne dobi takoj zaposlitve, pa je bila doslej v tej dobi brez zdravstvenega varstva.

Osnutek novega zakona predvideva ustanovitev republiškega medicinskega centra in samoupravno združevanje zdravstvenih delovnih organizacij.

J. Vidic

Dobro je, da veste

● da je povprečna raven stanarin pri nas med najnižjimi v Evropi. Leta 1968. je stanarina v proračunu izdatkov gospodinjstev, ki žive v najemnih stanovanjih, znašala le 4,62 odstotka.

● da vlagamo za 400 odstotkov več sredstev v stanovanjsko gradnjo kot pred desetimi leti, da pa se je kljub finančnim naporom fizični obseg stanovanjske gradnje povečal le za 49 odstotkov.

● da Slovenci zaostajamo v stanovanjski gradnji in smo na zadnjem mestu med republikami Jugoslavije. Na 1000 prebivalcev letno zgradimo štiri do pet stanovanj.

● da je bilo 1967. leta v slovenskih mestih 265.000 stanovanj, od tega 117.000 v družbeni lastnini. Če bi želeli doseči normalno stopnjo urbanizacije, bi morali zgraditi 125.000 novih stanovanj za pol milijona prebivalcev.

● da v Sloveniji letno zgradimo okrog 3000 enodružinskih hiš. Na prvem mestu so delavci v proizvodnji, ki gradijo 40 odstotkov vseh enodružinskih hiš, individualni kmetovalci 10,6 odstotka, vodilno osebje le 1,15 odstotka itd. V bodoči stanovanjski politiki SR Slovenije se

bo s še večjim razumevanjem podpirala gradnja zasebnih stanovanjskih hiš, saj je znana naklonjenost Slovencev do lastnega ognjišča.

● da zaradi nagle inflacije in porasta cen stanovanj, stanarina že za 100 do 200 odstotkov zaostaja za sedanjo vrednostjo stanovanj. Posledica tega nesorazmerja je znana; v prihodnjih letih bo nova valorizacija stanovanj in s tem določene nove višje stanarine. Družine z nižjimi osebnimi dohodki bi plačevale nižje stanarine (subvencionirane).

● da so se cene življenjskih potrebščin letos januarja v primerjavi z lanskoletnim poprečjem dvignile za 7,3 odstotka. Po reformi smo v prvi polovici 1968. leta dosegli najvišjo stopnjo stabilnosti cen, v zadnjem času pa so cene spet poskočile.

● da je predsedstvo republiškega sindikata zavzelo stališče, naj bi veljal poseben režim cen za naslednja živila: standardni kruh, mast, olje, meso, mleko in sladkor. Sindikati ponovno poudarjajo, da se v sedanjih razmerah črni kruh ne bi smel podražiti.

J. Vidic

Moderni časi, avtomatizacija in motorizacija so — o tem ni dvoma — človeku zelo olajšali in poudobili življenje. Število motornih vozil skokovito raste. A še hitreje kot gneča na cestah se večajo črni seznam njenih žrtev, spiski mrtvih in ranjenih, ki dan za dnem polnijo stolpce časopisov. Kar nekam brezbrizni smo že, kadar uzremo naslov grozljive vsebine. Kaže, da so nam nesreče prešle v meso in kosti, da predstavljajo njno

zlo, ki mu ni moč ubeljaviti. Preprečevanje katastrof je, žal, zares izredno težaven, drag in zahteven posel. Zato pa bi morali več premišljevat o odstranjevanju posledic, o hitri in učinkoviti pomoči žrtvam megle, nezavarovanih prehodov in lahkomiselnosti. Večkrat bi se morali spomniti oseb, ki ob nujnem pozivu bolnišnic ne oklevajo, ki so vedno pripravljene darovati svojo kri in rešiti bližnjega.

Za ročno ali strojno pletenje na domu volna vseh barv in kakovosti na zalogi in prodajalni

VOLNA

Cankarjeva 6

Posebej priporočamo uvoženo češko volno po 71 din za kg ter volne scheepjes, neveda in malon.

x x x

Za spomlad vas najlepše obleče prodajalna

KONFEKCIJA

Titov trg 7

Izbirate lahko iz naše zaloge spomladanskih plaščev in balonarjev, hlačnih kostimov, kril, oblek in bluz ter moških oblačil za spomlad.

x x x

Ugoden nakup nogavic vam nudi prodajalna

NOGAVIČAR

Titov trg 18

3 pari nogavic nylon 10,00 din
Hla-hop peggy 13,60 din
Hla-hop streč 11,40 din

x x x

V specializirani prodajalni srajc

KLUB

Cankarjeva 5

v prodaji najnovejša bela moška srajca GOLD

Zadnje čase smo pisali o ribičih. Še nekaj zanimivosti! V slovenske ribiške družine je včlanjenih več kot 10.000 članov. Od tega je poldrug tisoč mladincev in pionirjev. V vodah (nižinskih in višinskih) je bilo uplenjenih več kot 300.000 kilogramov rib. Strokovnjaki pa cenijo, da ta številka ni povsem točna!

Čeprav slovenska obala meri le 35 kilometrov in čeprav je območje na naši obali za ribolov precej slabo zaradi peščenih tal, je vendarle naš morski lov kar uspešen. V družbenem lastništvu imamo Slovenci 25 ladij in 58 ribiških čolnov. Zasebniki pa imajo 105 ribiških čolnov. Slovenski ribiči so v letu 1968 ulovili vsega skupaj 2473 ton rib od tega 2310 ton plave ribe. Med drugim so ulovili tudi 20 ton rakov in mehkužcev.

Pri nas smo po porabi ribjega mesa še vedno na repu evropske lestvice. V poprečju na prebivalca ne porabimo niti enega kilograma rib. Norvežani in Švedi pa kar 20 kg rib na leto.

Prelomno leto

* DAJATVE
OBVEZNOSTI
DOLGOVI

GORENJSKA KREDITNA
BANKA

S SVOJIMI POSLOVNIMI
ENOTAMI NA BLEDU — JE-
SENICAH, v KRANJU —
RADOVLJICI — SKOJJI LOKI
— TRZICU

OPRAVLJA ZA VAS

vse denarne posle:

ZAUPAJTE nam svoje
prihranke — devizna
sredstva, katera vam
obrestujemo:

nevezana do 5 % letno
vezana do 7,5 % letno

Vlagaletji na hranilne knji-
žice in devizne račune so
zavarovani za primer ne-
zgodne smrti in trajne in-
validnosti.

Vse posle opravljamo zelo
solidno, v največji tajnosti
in brezplačno. Z vezanimi
vlogami pridobite možnosti
sodelovanja v velikih na-
gradnih žrebanjih.

Pred sestankom med zahodnonemškim kanclerjem Brandtom in vzhodnonemškim premierom Stophom so se konec prejšnjega tedna nakopičile težave. Prejšnji teden se je zahodnonemška delegacija pod vodstvom direktorja iz urada kanclerja Brandta, Sahma, pogajala v vzhodnem Berlinu. Ta pogajanja naj bi omogočila Brandtov obisk v vzhodnem Berlinu.

Potem se je nenadoma pojavil temen oblak nad pripravami za sestanek Brandt-Stoph. Springerjev tisk je objavil novico, da NDR nasprotuje temu, da bi Brandt po sestanku s Stophom obiskal zahodni Berlin in tam imel tiskovno konferenco. Za NDR bi to pomenilo, da si ZRN spet lasti ozemlje zahodnega Berlina.

To zadevo je povzelo glasilo enotne socialistične stranke NDR »Neues Deutschland«, ki je potrdilo da je Brandtova pot postala glavno sporno vprašanje. Že med prvimi tehničnimi pogovori, piše

»Tehnične težave«

»Neues Deutschland«, je ba-
je Bonn sprejel predlog
NDR, da bi se Brandt po železnici pripeljal naravnost iz ZRN v NDR. Toda zahodnonemška stran je zahtevala, da bi se »Brandt s spremstvom demonstrativno odpravil iz glavnega mesta NDR v zahodni Berlin«. Takega ravnjanja, ki je v nasprotju z mednarodnim pravom, NDR ne bo trpela. To bi tudi škodovalo četverim pogovorom o Berlinu.

Vse kaže, da Ulbrichtu ni dosti do sestanka med Brandtom in Stophom. Pravzaprav so se pogovori o organiziranju tega sestanka začeli šele po Gromikovem obisku v vzhodnem Berlinu. All je sovjetski zunanji minister nekoliko pritisnil na NDR?

Vsekakor je razumljivo, zakaj si NDR ne želi prevelike odjuge med ZRN in vzhodnoevropskimi državami. Zdaj je NDR, kar zadeva trgovanja z

ZRN, v boljšem položaju. Lani je vrednost blagovne menjave med obema Nemčijama dosegla presenetljivo visoko vsoto milijardo dolarjev. Glede tega nima Ulbricht nobenih pomislekov. Toda to, kar je dovoljeno NDR, očitno ni dovoljeno drugim socialističnim državam, razen seveda Sovjetski zvezi. Zakaj bi si dala NDR vzeti v nekem smislu edinstven položaj, da lahko skozi ZRN praktično brez carine izvažajo svoje izdelke v Skupni trg. Zato poskušajo zavirati pogovore.

Pri tem računa na zaznavno ohladitev, tudi med ZDA in ZSSR, kar zadeva razgovore o omejevanju strateškega oboroževanja, ki bi se morali nadaljevati aprila na Dmaju. Sovjetska stran je posebno nezaupljiva do ameriškega obrambnega ministra Lairda in posredno poziva Washington, naj pove, ali je Lairdova politika strateškega

oboroževanja tudi politika Bele hiše.

Pogovori med Bonnom in vzhodnoevropskimi državami so samo en kamenček v mozaiku odnosov med Vzhodom in Zahodom, toda pomemben kamenček. Zaradi takih »kamenčkov« se je podrla že marsikatera stavba.

Laos, ki je dolgo ždel v senci Južnega Vietnama vzbujala čedalje bolj zanimanje in strah svetovne javnosti. Nenadoma se je marsikomu posvetilo, da poteka v Laosu vojna vzporedno s sovražnostmi v Vietnamu in da sta tam vpleteni obe strani. Nobena skrivnost ni, da ameriško letalstvo že mesece in mesece taktično podpira laoske vladne čete proti oddelkom Patet Laa in Severnega Vietnama, ki se trudijo dobiti čimbolj trdno nadzorstvo nad Laosom.

V sklop teh prizadevanj sodi tudi nedavna ofenziva čet Patet Laa, ki so spet zasedle Dolno vrčev. Z druge strani je prišel poziv premiera nevtalstične vlade Suvana Fume, ki želi, da bi Britanija in ZSSR kot sopredsednici konference o Laosu kaj ukrenili. ZDA so odločno podprle ta predlog Suvana Fume, toda sovjetski tisk je že opozoril Američane, da so bili prav oni tisti, ki so že davno počeptali odločbe ženevske konference o Vietnamu in Laosu iz leta 1954 in da zdaj nimajo nobene pravice dvigati prahu.

Lani je sindikalistom na Krvavcu nagajala megla. — Kako pa bo to nedeljo? — Foto: F. Perdan

Poleg hokeja na ledu in na travi sedaj še hokej na cesti. Posnetek je bil napravljen pred kratkim na Kokrici

Ljudje
in
dogodki

Prejšnji torek, 3. marca, je bilo v Skojji Loki zanimivo posvetovanje o nujnosti povezave turizma in kulture, kajti brez tesnega sodelovanja obeh panog ni več moč zadovoljiti zahtevne tuje goste. Naslednjega dne zvečer so imeli člani turističnega društva Skofje Loke v isti dvorani svoj občni zbor, na katerem pa bi zamašan iskali predstavnike občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij, Loškega gledališča in Loškega muzeja, treh vodilnih kulturnih institucij v komuni.

Kajne, tovariši, v enem samem dnevu je težko pretopiti teorijo v prakso?

»Jekleni krti« rešujejo zasneženo srce Črne gore

Bodo snežni rezkarji naredili konec vsakoletnim zimskim karantenam, ki otežujejo življenje ljudi izpod Durmitorja

Savnik, okrog 700 metrov visoka, z grčavim drevjem obrasla skalnata planina severno od Nikšića, sodi med najbolj dljve in hkrati najrevnejše predele Črne gore. Kakih 30 tisoč ljudi živi tamkaj. Razkropljeni so po večjih ali manjših naseljih, posejanih vzdolž ozke gorske ceste, ki predstavlja edino vez s civilizacijo. In še to cesto vsako leto za nekaj mesecev zatrpa sneg. Hribovcem ostanejo odrezani od sveta. Prepuščeni sami sebi kljubujejo naravi in čakajo, kdaj bo spomladanska odjuga razjedla ledeni oklep, ki stiska krhke vasice. Včasih morajo potrpeti prav do srede maja, kajti neutrudljivi veter, vsakdanji sopotnik črnogorske zime, jemlje sončnim žarkom sleherno moč.

Se do nedavnega se je zdelo, da sta čas in napredek kmetom na Savniku obrnila hrbet, saj življenje teh skromnih gorjanov ni nič manj trdo kot je bilo življenje njihovih dedov in pradedov; kruh jim režejo zaplate nerodovitnih polj, obdelanih z motikami in primitivnimi plugi, črede kuštravih ovac, mršavih koz ter malih, belosivih krav, ki so vajene bivati pod milim nebom, ob šopu puste trave in kotanji deževnice. Edino prevozno sredstvo je osel, oziroma nizki, žilavi konjiček, sposoben vleči dva ali tri stote težko breme. Pozimi kajpak odpove tudi on. Samo najbolj krepki možje uspejo pregaziti več deset kilometrov dolgo pot v dolino. Toplo oblečeni, s sekuro za pasom in s puško v rokah — planine pod Durmitorjem so namreč domovina krvoločnega volka, ki ne pozna strahu — rijejo skozi sneg, noseč na hrbtu porodnice, bolne otroke, betežne starce... Včasih, kadar je stiska zares velika, prileti iz Mostarja nasproti

helikopter. »čudesa letelica«, kakor mu pravijo gorjani. Marsikoga je že rešil gotove smrti.

»NAJ SPECEMO VOLA?«

Poprečnemu Jugoslovancu, vajenemu udobja, zakurjenih sob, toplih kopeli in oblazinjenih avtobusov se zdi skoraj neverjetno, da so kraji, kakršen je Savnik, sploh lahko obljubeni, da več tisoč prebivalcev iz leta v leto mirno, brez hujših posledic, prenaša neprostoVOLjno karanteno. Ko smo pred dobrim tednom stali sredi puste, zmrznjene pokrajine in sprašovali tršatoga kmetiča, lastnika kamnite domačije ob cesti skozi vasico Bukovik, kako uspe preživeti zimo, je samo zmignil z rameni in nam ni znal povedati ničesar otipljivega. Preživi jo pač in to je najvažnejše. Morda se prav v njegovem obnašanju skriva odgovor na vprašanje, zakaj družba vse do pred kratkim ni skušala resneje pomagati tem ljudem. Če bi, recimo, v

Sloveniji sneg iznenada odrezal od sveta samo desetino ozemlja, velikega kot sta Zabljak in Savnik, bi reševalne službe ter mehanizirane ekipe cestnih podjetij nemudoma začele z delom in brž odstranile oviro. V Crni gori pa ni nihče negodoval. Prizadeti so molčali, misleč, da tako mora biti, da se naravi ni moč zoperstavljati. Sele ko je prostrano, težko dosegljivo ozemlje ob vzhodju Durmitorja postalo ovira za rastoče črnogorsko gospodarstvo in preraslo v politični problem, so se pristojni organi zganili. Cestno podjetje Titograd je prek ljubljanskega Autocomerca nabavilo tri moderne snežne rezkarje tipa Schmidt-Unimog in jih januarja letos prvič poslalo na zameteno pot proti Savniku. Svetlolasim nemškimi tehnikom in spretnim kranjskogorskim šoferjem, ki so upravljali vozila, je prebivalstvo hribovskih naselij pripravilo pravo pravcato slavo. Cel teden poprej ni nihče spal, vsi so nestrpnost čakali, kdaj bo iz za ovinka prilezla rdeča rumena, sneg goltajoča pošast. Zupan je zaskrbljeno spraševal inženirje: »Kaj menite, naj spečemo vola ali zakoljemo ducat ovac?«

No, od tistih dni sta minila že dva meseca in cesto je znova zametlo. Konec februarja so se orjaški rezkarji spet zagnali v snežno sirmino. Da pa bi javnost in komunalna podjetja nekoliko поблиže spoznala, kaj sploh zmorejo Schmidtovi stroji, je Autocomerce za slovenske časnikarje in »cestarje« organiziral izlet v Črno goro. Z letalom DC 6 smo odleteli proti jugovzhodu in po slabih dveh urah pristali v Titogradu. Avtobus nas je potlej odpeljal čez planino Ostrog, na čigar pobočju cesta spleta vijuge, ki bi ob njih slavne Kačje rde od sramu pordele, ter nas odložil pred nikšičkim hotelom Onogošt.

ZAMETI IN SPET ZAMETI

V četrtek dopoldan je bilo nebo sinje modro, brez najmanjšega oblaka. Dobro razpoloženi smo zapustili Nikšič in se, verječ besedam spremljevalcev, ki so zagotavljali, da nas bo veliki mercedes pripeljal prav do brnečih rezkarjev, odgugali zasneženim pobočjem nasproti. A že po dveh kilometrih je vozilo »padlo« v globok lunajo sredi (asfaltirane) ceste in obstalo. Direktorji in novinarji so disciplinirano izstopili, pljunili v dlani in avtobusu pomagali iz zagate. Šofer je nato s pravo črnogorsko hladnokrvnostjo zavozil čez rob cestišča in kar po nasadu, med drevesci, obšel kritično mesto. Nihče od mimoidočih ni niti trenil. Dvajset minut zatem, visoko gori v hribih, smo na nekem okljuku znova obstali.

Levo zadnje kolo se je namreč spogledalo s prepadom. »Lopato!« so vpili poklicani, a lopate ni bilo. Sele po desetih minutah je nekdo od nekdaj privlekel nekakšen zajemalnik in z njim nasul peska pod gume. Stoteri bodrilni klici so pospremili vozilo, ki je rohneč lezlo na varno.

Toda ni nam bilo usojeno, da bi vsaj poslej uživali v vožnji prek zasneženih bregov. Visok nanos, sicer pregledan do tal, je mercedezu kmalu zaprl pot naprej. Peš smo jo ubrali dalje in sredi strmine nad vasico Bukovik končno le dohiteli trojico jeklenih krtov. Pravkar so se zarili v orjaški, kakih pet metrov debel in šestkrat toliko širok zamet, ki je kot velikanski jezik sekal cesto. Poldruho uro so štirioglati »dimniki« bljuvali sneg na levo in desno, preden je klonil. Bobnu podobna rezila namreč odstranjujejo sneg polagoma, plast za plastjo.

»Cesto Nikšič-Savnik bi očistili tako rekoč mimogrede, če bi ne bilo vmes 15 do 20 zametov, ki nam vzamejo ogromno časa.« je povedal predstavnik Autocomerca. »Unimog stroj s Schmidtovim priključkom zmore v idealnih pogojih hitrost 75 kilometrov na uro, skozi štiri do šestmetrske gomile snega pa se prebija devetdesetkrat počasneje.«

Cel roj je spremljal bitko med rezkarjem in debelo, mrzlo »preprogo«. Domačini so glasno komentirali prizor in nam razlagali, da bo treba potrpeti vsaj še teden dni, če hočemo videti Savnik. Bil smo kar malce razočarani, kajti že naslednji večer naj bi zbor časnikarjev odpotoval domov.

»Ni res, da napredujemo počasi,« je kasneje, za mizo v hotelu Onogošt, komentiral dogodek Aleš Mrzel, ki po službeni dolžnosti spremlja vse demonstracije Schmidtovih izdelkov pri nas. »Kljub zametom in neugodni sestavi snega smo cesto sposobni očistiti v pléhlih treh dneh. Toča dvakrat zapored se nam je zgodilo, da so vozniki pogonni motorje šele ob enih popoldne, namesto ob sedmih zjutraj. Prvič ni bilo šoferja, ki nas prevaža na delovno mesto, drugič spet smo zaman čakali domače cestarje, ki strežejo strojem. Vedeti namreč morate, da Schmidtov izdelek kljub popolnosti zahteva določeno nego, da je zares učinkovit samo, kadar ga spremlja dobro izveščana ekipa.«

Besedilo in slike:
I. Guzelj

KRVOSES 37

tisi. Zdaj vam je treba samo primerjati prstne odtise iz bungalova s tistimi na policijski kartoteki... pa bomo končno vedeli, pri čem smo.»

Mason je prikimal Della Street. »Prinesite mi, prosim, kartotečni list s prstnimi odtisi Mrs. Bedfordove, Della. Poleg tega pa prinesite, prosim, ovitek s še ne identificiranimi odtisi. Gotovo se še spomnite, da sva prstne odtise, ki jih je prinesla Miss Griffin oddelila in označila s številkami 14, 16, 9 in 12. Prosim, prinesite te odtise, da si jih še enkrat ogledam.»

Della je nekaj časa gledala negibni Masonov obraz, potem pa je šla k tresorju, kjer je pravnik shranjeval zadeve, ki so bile v zvezi s tekočimi procesi. Elza Griffin je naglo vzela ovitek s prstnimi odtisi, izvlekla kartice in jih ogledovala. Potem je pograbila kartoteko kriminalne policije Ann Roane. Naglo je primerjala odtise na kartončkih in na kartotečnem listu, znova so ji begale oči od odtisov na odtise. Videlo se ji je, da je vedno bolj vznemirjena. Od razburjenja je vsa žarela v obraz.

»Mr. Mason!« je vzkliknila. »Ti prstni odtisi so njeni!«

Mason ji je vzvil iz rok kartotečni list Mrs. Bedfordove in pridržal poleg njega kartice s številkami 14, 16, 9 in 12.

»Prav gotovo so njeni, Mr. Mason, lahko mi verjamete! V prstnih odtisih se spoznam!«

»Upajmo, da se vseeno motite,« je dejal Mason. »Sicer bi bila to za nas prekleta zadeva!«

Elza Griffin mu je iztrgala prstne odtise iz rok. »Mr. Mason! Zagovornik Mr. Bedford sta. Menim, da je predvsem vaša dolžnost braniti njegove interese. Pri tem se nikakor ne smete ozirati na druge ljudi!«

Mason je iztegnil roko po prstnih odtisih. Stopila je korak nazaj. »Saj ga vendar ne smete pustiti na cedilu, samo zato, ker hočete čuvati nekoga, ki... ki mu je pravzaprav zasolil vso zadevo!«

»Branilec mora po najboljši volji braniti interese svojega klienta. To pa ne pomeni, da mora nujno ravnati tako kot odgovarja to željam klienta ali njegovih prijateljev. Storit mora pač tisto, kar je za klienta najboljšje.«

»Reči hočete torej, da ne nameravate povedati Mr. Bedfordu, da je njegova žena, ki so jo izsiljevalci spravili v obup, končno sklenila...«

— Opazila sem, dragi, da tvojemu avtomobilu nikoli več ne zmanjka bencina, odkar sva poročena...

— O, zdravo! Na čudnem kraju se srečava, kajne?

— In kako mislite preživljati mojo hčer, mladi mož?

— Dobro... In kaj še znate poleg tega?

»Mr. Bedfordu se zdi, da bi s sredstvi, ki so vam na razpolago, lahko storili več, da bi našli tisto žensko, ki je bila v mojem bungalovu. Če stvar temeljito preudarimo, bi vendar morali misliti, da je iz mojega bungalova opazovala št. 15 16, šla nato tja in... in v pravem trenutku odprla vrata sobe št. 16, streljala in takoj nato zbežala.«

»Glejte si no! In kako je prišla do Mr. Bedfordovega revolverja?«

»Da, saj to je tisto! Pravzaprav bi morala najprej iti v bungalov 15/16, da bi si tam preskrbela revolver... In čemu tega ne bi storila? Saj je lahko šla noter, potem ko je izginila plavalaska. Videla je, da dr. Mr. Bedford spi, pa je vzela revolver iz njegove aktovke.«

Mason jo je vprašujoče pogledal.

Nenadoma je rekla: »Ali se ne zdi tudi vam, Mr. Mason, da zamisljate Mrs. Bedfordove, nataktni si črna očala in se zalesti v zadnje klopi v sodni dvorani, ni bila posebno sijajna? Ali bi ne bilo prav, če bi se usedla kam čisto spredaj in dajala možu poguma, namesto tam zadaj kremeniti se, tako da je vsakdo lahko takoj videl, kako se boji, da jo ljudje ne bi spoznali?«

»Saj jo vendar vsakdo pozna,« je dejal Mason. »Od tistega trenutka dalje, ko se je začel proces, so jo novinarji kar naprej modelovali za intervjuje.«

»Vem, toda ves ta čas ni imela teh grdih črnih očal. Le poglejte jo! Kakšna je v njih! To so očala z ogromnimi stekli, ki obraz popolnoma skvari. Tako je v njih, kakor... no, vsekakor povsem drugačna kot je v naravi.«

»Kaj naj po vašem mnenju torej zdaj storim?«

»Ali ji ne morete reči, naj se vede kot normalen človek? Dopoveste ji, naj sname očala in naj se usede spredaj — tako blizu svojemu možu kot se le da, tako da mu bo lahko vsaj tu in tam dajala poguma.«

»Ali si je Mr. Bedford to želel?«

»Prepričana sem, da bi bil tega vesel. Mislim, da ga vedenje njegove žene žal. Cisto drugače reagira kot navadno... Tako nekam pobit se mi zdi.«

»Razumem.«

Elza Griffin je nekaj časa molčala, potem pa je rekla: »Kaj pa ste dosegli s prstnimi odtisi, ki sem vam jih prinesla iz bungalova, Mr. Mason?«

»Bojim se, da ne kdove kaj? Vidite, težko je nekoga identificirati, dokler nimate v rokah kompletnih odtisov vseh deset prstov. Ker ste se pa pobliže ukvarjali s poklicem detektiva, za vas najbrže ne bo nič novega.«

»Seveda to je res. Vendar pa menim, da je Mr. Brems žensko, ki je vohunila v mojem bungalovu, odlično opisal.«

Mason je prikimal.

»Na nekaj sem postala pozorna... kako je namreč opisal njeno hojo. Kar nekam zdi se mi, da poznam žensko, čeprav mi je nekam čudno, če pomislim na to. Zdi se mi, da vidim obraz, ki ga sicer zelo dobro poznam, pa vseeno ne vem, čigav je. Poznaš ga tako natanko kot svojega, pa ti vendar ne šine v glavo ime... Ne moreš se spomniti! Kot da manjka ud v verigi.«

Mason je spet pokimal.

»Tako blizu pred menoj, se mi zdi, leži vsa zadeva, da bi jo lahko kar prijela, pa se mi vseeno izmuzne vedno znova.«

Mason je molčal.

»Toda zdaj moram iti. Hotela sem vam samo povedati, da bi bil Mr. Bedford zelo vesel, če bi poskusil vse, da bi našli tisto žensko. Poleg tega pa mislim, kot že rečeno, da bi se počutil mnogo bolje, če se njegova žena ne bi kar naprej obnašala tako, kot da se boji, da je ljudje ne bi spoznali. Kot veste, je zelo lepa, njena drža je odlična... Nenadoma je Elza Griffin umolknila in zrla v Masona vedno bolj zmedeno, z vedno bolj velikimi očmi.«

»Kaj vam je?« je vprašal Mason.

»Moj bog, saj to je izključeno!«

»Le počasi. Kaj je izključeno?«

Buljila je vanj, kot da je gluha in slepa.

»Vam je slabo?« je vprašala Della Street.

»Pri bogu, Mr. Mason! Kot da je treščilo vame. Kar sedi moram! Susedla se je na stol in se ozirala po pisarni. Zdelo se je, da jo je nekaj silno pretreslo in popolnoma spravilo iz uma.«

»No?« je vprašal Mason.

»Kaj je torej?«

»Pravkar sem omenila Mrs. Bedfordovo in mislila na njeno držo in hojo... Mr. Mason! Tako mi je kot da sem naenkrat spregledala. Saj to je strašno! Kot da me je zadela strela!«

»Kaj pa mislite pravzaprav?«

»Ali ne razumete, Mr. Mason? Tisto žensko mislim, ki je vohunila v mojem bungalovu. Opis, ki ga je o njej dal Mr. Brems, je do pičice natančen. Ali bi mogel sploh kdo opisati Mrs. Bedfordovo boljše kot je to storil Mr. Brems?«

Mr. Mason je molčal. Pozorno je motril Elzo Griffin.

Nenadoma je tlesnila s prsti. »Zem, Mr. Mason! Dobili ste vendar tisto policijsko kartotečno kartico z njeno fotografijo... oziroma s fotografijo in prstnimi od-

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

SOBOTA

14. MARCA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Cez travnike zelene — 9.50 Zavarovalnica Sava svojim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Slovenske partizanske in ljudske pesmi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S pevcin in pihalnim ansamblom Francija Puharja — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Lahka glasba za razvedrilo — 15.40 Poje sopranistka Mirka Klarić — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Filmska glasba — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Kovčiča — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Eurodiscparada — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Revija zabavnih melodij — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.15 Glasbeni variete — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Naš podlistek — 17.50 Kitara v ritmu — 18.00 Pisana paleta zabavne glasbe — 18.35 Ob lahki glasbi — 19.05 Parada zabavnih zvokov — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 V plesnem ritmu po domovini — 20.30 Okno v svet — 20.45 Fantazija za klavir — 21.15 Operni koncert — 22.30 Nocturno — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA

15. MARCA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.54 Melodije za najmlajše — 9.05 Srečanja v studiju 14 — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Pesni borbe in dela — 11.00

Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov — 14.05 Po domače — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Z ansamblom Jožeta Privška — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Nedeljski operni stereo — 17.30 Radijska igra — 18.50 Glasbena medigra — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Plesna glasba z orkestrom William Gardner — 22.40 Zabavni zvoki iz studia Radia Zagreb — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Začnimo s plesom — 14.00 Radi ste jih poslušali — 14.35 Revija majhnih ansamblov — 15.00 Izletniški kazipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Melodije iz filmov — 17.00 Ples ob petih — 18.00 V svetu operetnih melodij — 18.30 Popevke se vrstijo — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Iz glasbenih revij in musicalov — 19.40 Prikljubljene zabavni zbori — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Vstajenje — opera — 23.15 III. simfonija — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK

16. MARCA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.45 Z instrumentalnim triom Silva Stingla — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Divertimento in suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški zbor Zarje iz Trbovelj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Maksa Kumra — 20.00 Simfonični koncert orkestra RTV Ljubljana — 22.15 Za ljubitelje jaza — 22.05 Literarni nokturno — 23.15 Zabavni zvoki iz studia Radia Beograd — 23.40 Za lahko noč z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 14.20 Majhni ansambli in vedri ritmi — 15.00 Popevke, ki jih radi poslušate — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Z orkestrom Tivoli — 18.00 Vaši pevci, va-

še melodije — 18.35 Lahka glasba z orkestrom Mantovani — 19.05 Ponedeljkova glasbena skrinja — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Družabna glasba 18. stoletja — 20.30 Svet in mi — 20.45 Bach in Stokowski — 21.15 Večer umetniške besede — 21.55 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK

17. MARCA

8.05 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Z ansamblom Mojmira Sepeta — 9.45 Slovenske narodne iz Prekmurja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dvajset minut s pihalci — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Na poti s kitaro — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomki iz opere Orfej in Euridika — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Beethovnova dela v izvedbi domačih umetnikov — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek na svidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Fantje treh dolin — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.20 Lahka glasba — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zabavni zvoki iz studia radia Zagreb — 23.40 V ritmu dixielanda z Ljubljanskim jazz ansamblom

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Za razvedrilo ob lahki glasbi — 15.00 Jazz na drugem programu — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Z orkestrom Heinza Neubrandta — 18.00 Vrtiljak s popevkami — 18.35 Z velikimi zabavnimi orkestri — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Naši operni pevci — 21.15 Beethovnovi klavirski trii — 22.15 S francoskih glasbenih festivalov — 23.30 Simfonija št. 3 — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA

18. MARCA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadi pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Z ansamblom Atija Sossa — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Odlomki iz opere Matija Gubec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne igrajo in pojo narodno-zabavni ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušal-

ci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odskočna deska — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jaza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zabavni zvoki iz studia radia Beograd — 23.40 Plesni orkester Radia Hamburg

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Majhni ansambli v plesnem ritmu — 15.00 Po tipkah in strunah — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Revijski orkester Heinz Hötter — 18.00 Melodije mediteranskih dežel — 18.35 Radi ste jih poslušali — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Panorama zabavnih zvokov — 20.05 Na mednarodnih križpotjih — 20.20 Iz Osterčevega opusa za klavir — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 21.15 Češka suita — 21.40 Zive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK

19. MARCA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Operetne melodije — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Pianist Claudio Arrau koncertira — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pesem iz mladih grl — 14.25 Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Lirika za otroke — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert Komornega zbora RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Morda vam bo všeč — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampača — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Vabimo vas na bralno vajo — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah — 23.30 Za lahko noč igra pianist Borut Lesjak —

Drugi program

14.05 Parada zabavne glasbe — 15.00 V ritmu današnjih dni — 16.40 Sestanek ob juke boxu — 17.35 Lahka glasba — 18.00 Od popevke do popevke — 18.35 Z orkestrom Minnichia — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Janačkovi vlaški plesi — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Iz starejše italijanske orgelske glasbe — 21.15 Majhen večerni koncert — 23.50 Toccata za cembalo — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK

20. MARCA

8.04 Operna matineja — 9.05 Pionirski tehnik — 9.35 Z ansamblom Weekend — 9.45 Narodni ansambel Dušana Radetiča iz Beograda — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Skerjančeve skladbe v pomladni zbraniosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poje vokalni oktet Gallus — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo po željah mladih poslušalcev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Simfonični plesi na domačem koncertnem odru — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Pavla Kosca — 20.00 Koncert Komornega zbora iz Pamplone — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz klub

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Melodije iz filmov — 15.00 Radi ste jih poslušali — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 17.35 Zplešimo z majhnimi ansambli — 18.00 Popevke Latinske Amerike — 18.35 Glasba za razpoloženje — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Igramo za vas — 20.05 Radijska igra — 21.15 Godalni kvartet v d-molu — 22.00 S francoskih glasbenih festivalov — 23.30 Iz naše nove koncertantne literature — 00.05 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP «Gorenjski tisk. Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mail oglasi: beseda 1 din, naročniški imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Lesno
industrijsko
podjetje
BLED

S SVOJIMI OBRATI
BOHINJSKA BISTRICA,
BLED, MOJSTRANA IN
PODNART

nudi svoje preizkušene
in renomirane proiz-
vode

- žagan les iglavcev
- žagan les listavcev
- ladijski pod
- stropne in stenske obloge
- vrata vseh vrst
- vezane opažne plošče za gradbeništvo
- sredice za panel plošče
- lesno moko
- lesno embalažo vseh vrst
- opremo avtomatskih kegljišč
- vse vrste transportnih naprav, čelinike in gradbiščne omarice

Televizija

SOBOTA

14. MARCA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 17.40 Obzornik (RTV Ljubljana) — 17.45 Košarka Crvena zvezda : Olimpija (RTV Beograd) — 18.20 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 18.30 Nadaljevanje košarkarskega prenosa (RTV Beograd) — 19.20 Sprehod skozi čas, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Zlati jelen v Hrašovu, 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Destry — serijski film, 22.40 TV kašipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA

15. MARCA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.28 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 12.20 TV kašipot, 12.40 Evropsko atletsko prvenstvo v dvorani, 17.55 Risanka, 18.10 Zosija — sovjetski film, 19.15 Cikcak, 19.30 Svetovno hokejsko prvenstvo švedska : CSSR (RTV Ljubljana) — 20.10 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.40 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.50 Videofon (RTV Zagreb) — 21.05 Svetovno hokejsko prvenstvo — prenos tretje tretjine (RTV Ljubljana) — 21.45 Naše malo mesto — humoristična oddaja (RTV Zagreb) — 22.45 Sportni pregled (JRT) — 23.15 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 23.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.10 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK

16. MARCA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.50 Carovnik iz Ozza, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Po sledih napredka, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Naš slager sezone (RTV Sarajevo) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Pijanec — TV drama, 22.15 Pariški mozaik Bogdana Pogačnika, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana)

TOREK

17. MARCA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.35 Ruščina, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.20 Veselje v glasbi, 18.10 Obzornik, 18.30 Srečanje v studiu 14, 19.00 Mozaik, 19.05 Prepogosto pozabljam, 19.25 Osnove, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Zepar — francoski film, 21.50 Veselje v glasbi, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

SREDA

18. MARCA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.48 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 17.50 Rastimo (RTV Beograd) — 18.30 Obzornik, 18.35 Obrežje, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Variete — zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 19.20 Moj otrok je drugačen, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Svetovno hokejsko prvenstvo — CSSR : SZ, 20.50 Propagandna oddaja, 21.00 Svetovno hokejsko prvenstvo — prenos III. tretjine, 21.40 3-2-1, 21.45 Monitor, 22.35 Poročila, 22.05 Nogomet Schalke 04 : Dinamo posnetek II. polčasa (RTV Ljubljana)

ČETRTEK

19. MARCA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 15.00 Kolesarska dirka Milano—Sanremo (RTV Ljubljana) — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.35 Veseli tobogan, 18.15 Obzornik, 18.30 Zgodbe s popotovanj, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana) — 19.20 Vse življenje je letu dni (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Preudarne poroke — nadaljevanje, 22.05 Kulturne diagonale, 22.40 Poročila, 22.45 Košarka Olimpija : Lokomotiva II. polčas (RTV Ljubljana)

PETEK

20. MARCA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.15 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 David Cooperfield — nadaljevanje, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana) — 18.30 Glasba za staro in mlado (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik, 19.05 V središču pozornosti, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Divji veter — ameriški film, 22.25 Malo jaz, malo ti — quiz TV Zagreb, 23.40 Poročila (RTV Ljubljana)

Kvintet izpod Karavank

Kdor še ni slišal Kvinteta izpod Karavank, naj pride v nedeljo, 29. marca, v dom Jugoslovanske ljudske armade v Kranju, kjer bodo fanje izpod Karavank igrali za ples in se s tem prvič predstavili kranjskemu občinstvu.

Ansambl, sestavljajo ga harmonikar Marjan Eržen iz Podbrezj, bas kitarist Franc Urbanc iz Trstenika, ritem kitarist Janez Filipič s Posavca, klarinetist in saksofonist Marjan Mavrič iz Kranja ter trobentar Roman Zor iz Kranja, je narodno-zabavni. Godeci znajo zaigrati okrog 100 skladb. Med narodnimi vižami igrajo najraje Avsenike ter skladbe Borisa Kovačiča, kar pa se zabavnih melodij tiče, sestavljajo pravkar nov spored s popolnoma novimi melodijami. Nekaj skladb pa so napisali tudi posamezni člani ansambla, saj imajo vsi vsaj osnovno glasbeno izobrazbo.

Kjerkoli so fantje že igrali, največ na Primorskem in Koroškem, so bili gledalci z njimi zadovoljni. Zakaj! Zaigrajo za vsakogar, za ljubitelja polk in valčkov, za ljubitelja modernih zabavnih melodij, za starega in za mladega. Zato fanje računajo, da bo njihov prvi nastop v Kranju uspel in da se bodo lahko še večkrat predstavili. Res je, da v Kranju na prireditvah s plesom prevladuje beat glasba, ki pa za vsakogar ni privlačna.

Odkod njihovo ime? Vsi člani so doma pod Karavankami in vsi imajo radi narodno-zabavno glasbo. Član ansambla je tudi pevec in humorist Janko Praprotnik-Jančič iz Trziča, ki večkrat pripomore, da so vaje zaradi njegove hudomušnosti veliko manj resne, poslušalci pa se ob njegovih besedah do solz nasmejejo. Tudi pevko preizkušajo, vendar njenega imena še niso izdali.

-jk

Tržni pregled v Kranju

Solata 6 do 7 din, radič 12 din, špinača 10 din, korenček 2 din, peteršilj 5 din, slive 4 din, jabolka 1 do 1,20 din, fige 6 din, pomaranče 5 din, limone 6 din, zeljnate glave 2,50 din, česen 12 din, čebula 3 din, koruza 1 din, pšenica 1,20 din, hren 6 din, fižol 4 do 5 din, pesa 2 din, čebulček 12 do 15 din, koruzna moka 2 din, bela moka 2,50 din, zdrob 4 din, smetana 8 din, sir-skuta 6 din, orehi 22 do 25 din, grozdje 5 din, suho meso 25 din, suha slanina 19 din, suhe klobase 5 do 6 din, kisla repa 2,50 din, kisljo zelje 3 din za kg, ješprenj 3,80 din, kaša 4,50 din, ajdova moka 4,50 din za liter, kokoši in zajci 20 do 30 din, jajčka 0,50 do 0,60 din.

Ponovljen koncert Miša Kovača

V torek zvečer se je Kranju prvič predstavil trenutno najpopularnejši jugoslovanski pevec zabavne glasbe Mišo Kovač. Spremljali so ga mariborski humoristi, ki je obenem tudi napovedovalec na prireditvi, Božo Podkrajšek, pevka Zora Fingušt in ansambl Allegro. Dvorana kina Center je bila nabito polna, saj se je zbralo v njej 680 ljudi, večinoma mladine.

Ker veliko ljubiteljev petja Miše Kovača ni prišlo na svoj račun, se je Mišo odločil, da se bo Kranju predstavil še enkrat. Ponovljen koncert Miše Kovača bo v ponedeljek, 16. marca, ob 20.15 uri v kinu Center v Kranju.

Za nastop vlada veliko zanimanje. Zato si preskrbite vstopnice pravočasno!

-jk

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 15. marca, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC, ob 16. uri za IZVEN — Plautus: DVOJČKA

Kino

Kranj CENTER

14. marca italij. barv. VV film NUNA IZ MONZE ob 16., 18. in 20. uri, prem. franc. barv. CS filma GUSARSKA LJUBEZEN ob 22. uri

15. marca franc. barv. CS film GUSARSKA LJUBEZEN ob 13. uri, italij. barv. VV film NUNA IZ MONZE ob 15., 17. in 19. uri, premiera angl. barv. VV filma NEDOLZNA LJUBEZEN ob 21. uri

16. marca angl. barv. VV film NEDOLZNA LJUBEZEN ob 16. in 18. uri, nastopa MIŠO KOVAC ob 20.10

17. marca angl. barv. VV film NEDOLZNA LJUBEZEN ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

14. marca franc. barv. CS film SHALAKO ob 16. in 20. uri, amer. barv. film HEROJI GVADALKANALA ob 18. uri

15. marca amer. barv. film HEROJI GVADALKANALA ob 14. in 18. uri, franc. barv. CS film SHALAKO ob 16. in 20. uri

16. marca italij. barv. VV film NUNA IZ MONZE ob 16., 18. in 20. uri

17. marca premiera italij. barv. filma VOJNA VOHUNOV ob 16., 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

14. marca amer. barv. CS film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 20. uri

15. marca amer. barv. CS film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 16. in 19. uri

Tržič

14. marca italij. barv. film DVOBOJ V TEXASU ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

14. marca ameriški barvni CS film JESEN PLEMENA CHEIN ob 18. in 20. uri

15. marca ameriški barvni CS film JESEN PLEMENA CHEIN ob 15., 17. in 19. uri

17. marca franc. barv. CS film VITEZ PARDAILLAN

ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

14. — 15. marca italij. barv. film POT SLAVE

16. marca amer. barv. film CAT BALLOU

17. marca franc. barv. film NEZNA LETA

Jesenice PLAVZ

14. marca franc. barv. film NEZNA LETA

15. marca jugosl. barv. film MOST ob 16. uri, franc. barv. film NEZNA LETA

16. — 17. marca italij. barv. CS film POT SLAVE

Mojstrana

14. marca ameriški film NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANLIA IN OLIA

15. marca franc. barv. film BENJAMIN

Kranjska gora

14. marca nemški barv. CS film PEKEL V MONITOBILJU

15. marca nemški film SEDMA ZRTEV

DELAVSKI DOM — Javornik

14. marca franc. barv. film BENJAMIN

15. marca nem. barv. CS film PEKEL V MONITOBILJU in amer. barv. film CAT BALLOU

Radovljica

14. marca franc. barv. film SREČNI DOBITNIK ob 18. uri, franc. barv. film LJUBEZEN MOJA, LJUBEZEN MOJA ob 20. uri

15. marca amer. barv. film HITRI GONZALES ob 14. uri, franc. barv. film LJUBEZEN MOJA, LJUBEZEN MOJA ob 16. uri, amer. barv. film LOČITEV PO AMERIŠKO ob 18. uri, franc. barv. film SREČNI DOBITNIK ob 20. uri

16. marca jugosl. barv. film BITKA NA NERETVI ob 16. in 19. uri

17. marca franc.-span. barv. film AGENT X 13 ob 20. uri Skofja Loka SORA

15. marca amer. barv. film UJETI V PUSCAVI ob 15., 17.30 in 20. uri

16. marca jugosl. film LISICE ob 18. uri

17. marca amer. barv. film NE DELAJ VALOV ob 18. in 20. uri

Bled

14. marca italij.-nem. barv. film POCIVAJ V MIRU ob 17. in 20. uri

15. marca italij.-nem. barv. film POCIVAJ V MIRU ob 10., 15., 18. in 20. uri

16. marca franc. barv. film MLECNA CESTA ob 17. in 20. uri

17. marca jugosl. barv. CS film BITKA NA NERETVI ob 14., 17. in 20. uri

Male oglase, oglase, osmrtnice, zahvale sprejema uprava Glasa, Trg revolucije 1 v Kranju (stavba občinske skupščine) pritličje, soba 110. Prav tako tu lahko naročite Glas.

Loterija

Poročilo o zrebanju srečk 11. kola, ki je bilo 12. marca 1970.

Srečke s končnicami	so zadele
	din
10	20
24100	1.000
83640	500
551910	10.020
51	10
2611	200
10581	2.000
189071	10.000
2	6
17632	506
85512	2.006
87902	506
632712	10.006
43	10
17483	500
92773	1.000
188513	150.000
693773	10.000
4	6
43014	1.006
99294	506
415894	10.006
444754	10.006
45	30
655	100
003105	10.000
165855	50.000
374625	10.000
632905	10.000
683845	10.030
66	10
4896	200
33026	500
100916	10.000
520156	10.000
37	20
97	10
027	50
60677	500
98727	500
8	6
47858	506
70748	1.006
303828	10.006
741268	10.006
69	10
44069	1.010
57339	500
488549	10.000
530959	10.000

Športne prireditve

SOBOTA

KRANJ — Ob 14. uri se bo pričelo tekmovalje v okviru ženske republiške kegljaške lige, ko bosta nastopili ekipi Fužinarja iz Raven in Ljubljana-Center. Ob 16. pa bosta nastopili moški ekipi Bresta iz Cerknice in Kranjske gore v okviru tekmovalja za republiško prvenstvo.

JESENICE — Ob 16. uri se bo pričelo tekmovalje kegljaških ekip Konstruktorja iz Maribora in Ljubelja iz Tržiča v okviru moške kegljaške republiške lige.

Na igrišču pod Mežakljo pa se bo ob 19. uri nadaljevalo tekmovalje za jugoslovanski pokal v hokeju s tekmo Olimpija : Medveščak.

KRVAVEC — Ob 9.30 se bo začelo občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu kranjske občine ter državno in republiško akademsko prvenstvo v veleslalomu.

POLJANE NAD SKOFJO LOKO — Ob 14. uri bo na skakalnicah občinsko prvenstvo škofjeloške občine v skokih za vse kategorije.

KRANJ — V domu SD Iskra se bo začelo popoldne občinsko prvenstvo Kranja za zlato puščico z zračno puško.

NEDELJA

KRANJ — Ob 8. uri se bo nadaljevalo tekmovalje na kegljišču Triglava v okviru republiške moške lige z nastopom istih ekip kot v soboto. Ob 13. uri pa bo drugi nastop ženskih ekip v okviru republiške lige.

Ob 8. uri se bo na os. šoli Simona Jenka začelo namiznoteniško občinsko prvenstvo Kranja.

Ob 8. uri pa se bo nadaljevalo tekmovalje za občinsko prvenstvo v streljanju za zlato puščico.

Tekmovalje za znak Dobrega smučarja bo to nedeljo, 15. t. m. na Kravcu! Proga bo ob sedežnici, tekmovalje pa se bo pričelo ob 12.30. Prijavite se lahko že v soboto zvečer in v nedeljo do 11. ure v Domu na Kravcu, kasneje pa na startu. Smučarji turisti, pogum!

JESENICE — Ob 8. uri se bo na kegljišču Jesenic nadaljevalo tekmovalje v okviru republiške moške lige z nastopom istih ekip kot v soboto.

Pri Savskih jamah v Planini pod Golico se bo ob 8. uri začelo mednarodno sankasno tekmovalje v počastitev 15-letnice ustanovitve sankaskega kluba Jesenice.

Ob 19. uri pa bo na hokejskem igrišču pod Mežakljo zadnja tekma za jugoslovanski pokal med Jesenicami in Olimpijo.

KRVAVEC — Ob 10. uri bo meddruštveno tekmovalje v veleslalomu z mednarodno udeležbo za člane in članice za ekipni prehodni pokal planinskega društva Kranj.

NAKLO — Ob 9.30 bo na 20-metrski skakalnici mednarodno tekmovalje pionirjev v smučarskih skokih za pokal mesta Kranja.

SEBENJE — 13.30 se bo začelo prvenstvo planiških skakalnih šol z nastopom pionirjev na 20-metrski skakalnici, ob 15. uri pa bodo nastopili mladinci na 45-metrski skakalnici.

RATEČE — Ob 8. uri se bo začelo tekmovalje za Rožičev memorial, ob 10. uri pa bo mladinski tekaški troboj Koroške — Julijske krajine — Slovenije.

(-dh)

Mehanik priporoča

Kaj so najpogostejše okvare na menjalniku, vam bom skušal opisati v današnjem članku. Vsekakor je na prvem mestu okvara sinhronov, ki povzročajo škrtanje zobnikov pri prestavljanju. Sinhron je element, ki mora izravnati različne obodne hitrosti dveh zobnikov. Za to svojo nalogo pa potrebuje določen čas in pogoje. Pri prestavljanju iz višje v nižjo prestavo ali obratno moramo prestavno ročico počasi pritisniti na mesto, kjer je položaj določene prestave. Marsikateri voznik pa prehitro vključuje in sili ročico v prestavo in s tem pokvari sinhron, kar privede do škrtanja samih zob. Druga težava pa nastane če je menjalnik hladan. Hladno olje pa sploh otežuje prestavljanje in moramo zato prestavljati v začetku vožnje še počasneje.

Rešitev nagradne križanke

1. ISKALO, 7. APOLON, 13. STANIČEVA KOČA, 15. TARA, 16. KOT, 17. OPIS, 18. NAFTALIN, 21. ASA, 22. OO, 23. IO, 24. OB, 26. TD, 27. TVD, 29. NAGASAKI, 34. ONAJ, 36. TIN, 37. TATE, 39. KITERONSKILEV, 42. IKAROS, 43. ALKOVA.

Rešitev nam je poslalo 98 reševalcev. Od tega so bili izzrebani naslednji: 1. nagrado — 30 din prejme Jože Cuderman, Tupalče, p. Preddvor; 2. nagrado — 20 din: Franjo Golež, Kranj, Planina 30 in 3. nagrado — 10 din Ciril Arh, VP 7640/13 Klana, Rijeka. Nagrade bomo izzrebancem poslali po pošti

Daleč po svetu znana novinarica preiskuje fenomen, ki resno ogroža nočni mir v zakonskih spalnicah.

Ze dolgo sumim, da je mnogo več takih zakonskih parov, ki imajo ločene spalnice zaradi smrčanja, kot pa takih, ki iz raznih drugačnih razlogov počivajo še drug ob drugem.

Nedavno tega sem prejela od bralke naslednje obupno pismo s prošnjo za pomoč:

Ljuba Abby,

danes zjutraj ob treh sem se prestrašena zbudila in se začudena spraševala, komu neki je prišlo na misel ob tej uri z motorno kosilnico kositi na našem vrtu. Pred kratkim pa sem sanjala, da je v naši spalnici nasedla ladja, zbudilo me je njeno obupno tuljenje na pomoč. Tako se mi godi že petnajst let, Abby! Na tisti lepi čas, ko sem še lahko mirno spala, se sploh ne spominim več. Če zagrozim možu, da bom šla spat v drugo sobo, mi odgovori, da se ni zato poročil z menoj. Rotila sem ga, naj gre k zdravniku ali pa naj poskusi z bandažami proti smrčanju, ki sem brala o njih, pa noče. Pravi, da jaz smrčim. Svetujte mi! Kaj naj storim? Trpeča žena ob smrčecem možu.

Abigail van Buren

Ali veste, da lahko na Krvaveu smučate tudi ponoči

OBISČITE KRVAVEU

Urejena smučišča

Izredni popusti od ponedeljka do petka za mladino, smučarske učitelje, tečajnike, tekmovalce, člane smučarskih klubov in skupin.

Informacije:

**CREINA Kranj
telefon 21-022, 73-120**

CREINA

**DROBCI
HENRIK
ZBIL**

Ko bomo vsi bogati, bodo tisti, ki se uveljavljajo z bogastvom, edini siromaki.

Sreča je bolha, rada uide, ko jo ujameš, jo pa sam ubiješ.

Koliko mrličev ne bi sploh pokopali, če ne bi živim smrdeli.

Človek dvakrat ne ve, kaj bi jedel — takrat, ko ničesar nima in takrat, ko se spreneveda v izobilju.

Nekateri umrejo že pred svojo smrtjo.

Nekateri glodajo svet z zobmi.

Bolezni pomanjkanja upadajo, bolezni izobilja naraščajo.

truš. Moj mož ne smrči samo, temveč kruli, hrka, ggra, brunda, žvižga, piska... Če ga zbudim in mu povem, pravi, da ni res, da bi smrčal, temveč, da se mi je najbrž kaj hudega sanjalo.

Žena borzijanica je odkrito povedala:

Ne le, da smrči, temveč mi vso noč škripaje z zobmi pripoveduje številke z borze. Če

Ena od žrtev je razočarana nad medicinsko znanostjo:

Pri mojem možu je smrčanje več kot to. To so kombinirane stvari, ki jih počenja z nosom, grlom in zobmi. Poleg tega vso noč pritiska na avtomobilsko zavoro, ki grdo škriplje in cvili. Pa sem mu rekla, ali greš k zdravniku, specialistu za bolezni grla, nosa in ušes, ali pa...

So pa tudi izjeme. Na stotine žen mi je pisalo v smislu naslednjega pisma:

Moj mož smrči. Naj smrči, saj jaz tudi. In če on prenaša moje smrčanje, zakaj ne bi jaz njegovega. Poleg tega pa imam tega dedca rada in če ga slišim smrčati, spim še enkrat boljše. Tako vsaj vem, kje je vso noč.

Nešteto antismrčalnih izumov so že dali patentirati, pa se menda še nobeden ni obesil. Od jeklenih žic, ki naj drže vrat spečega v ravni legi, pa do priprave, ki začeplj usta in prisili človeka, da diha skozi nos, so že poskusili. Na spalnico srajco so obesili majhen zvočnik, ki možu, kakor hitro se znajde v sila nevarni legi vznaki, takoj zašepče ljubeznivo v uho: Vlezi se na stran, ljubček! Neka dama mi je pisala:

To sredstvo je nekaj časa pomagalo, pa ne dolgo. Zdaj sem se spet vrnila na direktno, klasično metodo: Če začne smrčati, ga dregnem pod rebra in zavpijem: Harry, zapri kljun!

Mi tega ne bomo dočakali, toda nekega dne bodo prav gotovo iznašli uspešno sredstvo proti smrčanju. Do tedaj pa se tofažimo z naslednjim pismom:

Ljuba Abby,

k temi: smrčanje! Nad tem sem se pred tremi leti tudi jaz bridko pritoževala, dokler nisem nato v vaši rubriki prebrala dvoje prelepih stavkov: »Smrčanje je najlepša godba na svetu. To vam bo potrdila vsako vdova.«

ga zbudim, si zaželi ljubezni. Prosim vas, komu pa še hodi kaj takega na misel po šestindvajsetih letih zakona?

Druga žena toži:

Če bi vsaj ritmično smrčal, kol to delajo drugi! Pa nel Do smrti me včasih prestraši, ko nenadoma nehaj smrčati, obenem pa prestane tudi z dihanjem. Ob takih prilikah v trepetu premišljam, ali naj prej telefoniram zdravniku ali duhovniku.

Naslednja mi piše o dramatičnih poskusih bega:

Stirinajst let se že umikam smrčalnemu koncertu na skrajni rob postelje. Toda Herbert je tako potreben ljubezni — tiplje in tiplje za menoj in ko me spet najde, se privije k meni in mi smrči v uho. Potem vstanem, tečem okrog postelje in ležem na drugi rob. Če ste v eni noči napravili deset ali dvajset takih krožnih tekov, ste zjutraj zbiti do smrti — to mi lahko verjamete.

Uganite, kaj mu je dejal zdravnik! »Ljubi prijatelj, če bi vedel za sredstvo proti smrčanju, bi ga najprej uporabil sam, ker sem najhujši smrčalec na svetu. Žena gre z menoj na morje le, če ji prej sveto obljubim, da bom najel dve sobi, in to v različnih nadstropjih.«

Kakor mi je pisalo več zdravnikov, nastaja smrčanje navadno tako, da dihanje skozi usta spravi jeziček v grlu v nihanje. Posebno je glasno to nihanje pri dvojnem zračnem toku, to je obenem skozi usta in skozi nos. Tudi razne poškodbe ali bolezni grla, nosu ali čeljusti lahko povzročijo smrčanje ali ga stopnujejo. Zdravniki trdijo, da smrčijo tudi ženske — mogoče, vendar mislim, da pride na šestdeset smrčalcev komaj ena smrčalka. In niti ena ženska — pravijo moški — ne bo priznala, da smrči. Če ji poveš, da smrči, se ji to zdi iz neznanega temnega razloga žalitev.

Kdo kali nočni mir?

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

83

IV. DEL

Tako bomo pomagali sebi in organizaciji! To pa je glavno! pritisne na neprijetno ranico obliž svoje plemenite zamisli in dejanja, na katerega bi se brez njenega 'bega' najbrž nikoli ne spomnila, vas pod Krnom pa bi bila prepuščena samo molitvam po cerkvah in tolažbi duhovnikov, naj vaščani sprejmejo to nesrečo kot božjo voljo in milost, ki človeka tepe, da bi ga opozarjala na pokoro in ga vodila k zveličanju. »Pa se da ljudem tudi drugače pomagati in jih rešiti zla, ki jih tepe.«

To bo sicer samo majhno dejanje. Zlo, ki tepe človeštvo, s tem še ne bo izruvano, ker je to zlo vraščeno v roparsko družbo, ki vlada človeštvo.

»To družbo bo treba odpraviti,« ponavlja Stefi besede, ki jih je slišala v pogovoru s sodrugi v Gorici. »Voljo za odpravo tega zla bo treba prebuditi v ljudeh,« razmišlja Stefi tudi o tej nalogi, ki jo čaka. »Organizirati delavsko-kmečko zvezo za boj proti oblasti roparske gospode.«

Ta naloga je pomembnejša kakor dobrodelna akcija.

»Nam bo uspelo?« je vprašuje.
»Mora, mora, mora...« odgovarjajo koleša, udarjajoča ob tračnice.

3

»Ne in ne! Kaj takega pa še ne!« Tako se razburja kobariški župnik, ki se je na vrat in na nos pripeljal s kolesjem k borjanskemu sobratu, čim je prebral v Edinosti članek o nesebični pomoči oropanim kmetom v vasi pod Krnom.

»Preberi, če še nisi bral! Sam vrag je moral uredništvu podtakniti tole pisanje! Čudim se, resnično se čudim! Kako so mogli objaviti tole zahvalo neki Stefi Federlovi iz Borjane, ženski, ki je na ta način čez noč zaslovela kot največja dobrodelnica v naših krajih! Pa je rdečkarka!

Skoraj vsaka druga kmetija je imela statve

Nekajkrat sem že bral v vašem listu, da ste pisali o Davči, raztegnjeni vasi med Poreznom in Blegošem. Nisem pa opazil, da bi se bil kdaj oglašal kakšen Davčan. Ko sem pred kratkim bral, kako je neki pisec opisoval davške tarice, mi je prišlo na misel nekaj podrobnosti v zvezi z obdelovanjem lanu, predenjem preje in tkanjem platna. Namenil sem se, da jih opišem in če se vam zdi, da bi bilo zanimivo za vaše bralce, pa objavite.

Najprej naj omenim, da turistično društvo Davča namerava letos v septembru prikazati, kako so še pred nekaj leti skoraj pri slehernem kmetu v Davči tri lan, pozimi predli predivo, tkali platno, sukali vrvi in še druge stvari. Ta prireditev se bo imenovala DAN TARICE. Pri nas pravimo namreč tarice in ne terice, kot je nekdo napisal v vašem listu. Pri nas pravimo, da lan taramo (orehe taramo drobimo) in ne teremo.

Torej, pred nekaj leti je še vsak večji kmet v Davči sejal lan. Zemlja je pri nas bolj skopa in ne daje mnogo pridelkov za prodajo, tako tudi denarja ni mnogo, zato so bili nekdanji ljudje prisiljeni sejati lan, izdelovati platnene rjuhe, srajce, obleke,

celo k poroki so nekateri prihajali v platnenih oblekah. Skoraj vsaka druga kmetija je imela statve za tkanje platna. Kolovratov in trlic (trlica je orodje za obdelavo lanu) pa je imela vsaka hiša več parov. Oče mi je pripovedoval, da je v prejšnjem stoletju živelo pri naši hiši šest stricov, ki so vsi zelo dobro znali vrteti kolovrate. Doma niso pridelali toliko lanu, da bi vsi imeli dela čez dolgo zimo, zato so vsako jesen odšli na Koroško po lan. Bili so menda zelo močni, saj pripovedujejo, da so prinesli po dva centa lanu (to je čez sto kilogramov). Nosili so čez Ljubelj in potem čez Jelovico v Davčo. Vsak je imel v roki primerno palico, da se je nanjo opiral pri hoji, kadar pa so počivali, pa so palico

Poleg sina našega pismonoše, največjega rdečkarka na vsem Kobariškem! Iz tvojega hleva je,« pogleda kobariški župnik očitačoče svojega borjanskega sobrata. »Iz tvoje stajle!« poudari. »Zato sem prišel k tebi.«

Borjanski župnik molči. Samo v časopis strmi kakor kakšen preplašen šolarček, ki se še muči s črkami, pa ga učitelj priganja, naj že vendar razbere črke in jih izzloguje v besede, ne da bi počakal, da bi se šolarček umiril in bi se mu nehale tresti roke, črke pa mu nehale poplesavati in se razblinjati pred očmi.

»Kaj praviš? Garjevo ovco imaš v svoji staji, pa je ne znaš odstraniti!«

Borjanski gospod trepeta pred očitki. Tržaška, »Edinost!« mu rftota v rokah kakor v vetru.

»To je znamenje slabe vesti,« si misli kobariški gospod in strmi na zbezanega in preplašenega sobrata kakor na grešnika, ki bi rad svoj stari greh prikriji, pa ga ne more, ker so ga odkrili drugi. Zato poveša pogled, saj se čuti osramočenega kakor grešnik, ki se zaradi straha pred strogim spovednikom ne upa izpovedati, pa mu spovednik pokaže sam na njegov prikriji in neizpovedani greh. Greh, o katerem govori že »ves svet«, grešni nesrečnik pa molči, ker mu »greh«, ki ga vidi natisnjena črna na belem, jemlje sapo. Samo očitke poslušaja.

»O tej ženski, ki nam bega verno čredo in jo vodi v satanovo stajo, mi nisi nikoli govoril! Gotovo ženska iz kake zanikrne in versko mlačne družine?« vrta kobariški gospod borjanskemu do dna duše.

»Versko mlačne družine? O, ne!« se borjanski župnik brani, ne zato, da bi branil družino »garjave ovce«, marveč svoje duševno pastirstvo in uspehe, ki jih ima pri utrjevanju vere pri svojih faranih. »Njena sestra Marija je vzgled krščanskih žena in je bila moja prva cerkvena pevka in družabnica družbe naše presvete device. Zdej živi v Solkanu, poročena s prav tako bogaboječim krščanskim človekom...«

»Prva pevka in družabnica Marijine družbe?« ga kobariški gospod ne izpusti iz klešč in ga trpinči s trpljenjem, kakršnega trpijo verne duše v vicah. »Če je bila res, kako je potem mogla trpeti tako sestro, rdečkarko iz antikristovskega hleva? Je ni skušala odvrtniti od pregrešnih prekocuških misli in jo pripeljati nazaj v naročje svete katoške in edino zveličavne cerkve?«

»Mislim, da je poizkušala,« izjeclja borjanski gospod, ki pa pred razjarjenim kobariškim sobratom ni ta hip prav nič podoben ponosnemu služabniku svet cerkve, marveč grešniku, največjemu med vsemi grešniki, ki so kdaj v spovednici poklekali predenj.

»Misliti se pravi: nič vedeti!«

»Saj ne mislim, prepričan sem, da se je Marija prizadevala,« skuša borjanski gospod popraviti svojo izpoved.

»In brez uspeha, kajpak?« nadaljuje kobariški župnik skoro privoščljivo.

»Zal,« priznava skesano borjanski.

»In jo je kljub temu še priznavala za sestro?«

»Priznavala. Predobra je. Dobra kot angel. Nikogar ni mogla do dna zasovražiti. Celo Kraguljevih ne, čeprav so Uršičevim povzročili toliko zla. Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebel. Ljubite svoje sovražnike... Jal Ravnala se je, vselej dobesedno ravnala po teh naukih našega gospoda Jezusa Kristusa,« dvigne borjanski gospod pri teh besedah za trenutek svoj pogled, kobariški pa ga umakne in zahrka, ker ga te besede zmedejo in vržejo iz ravnovesja.

»Dobesedno, dobesedno,« je ponavlja in se lovil v mislih, kako bi obšel ta Kristusov nauk, a se lahko samo jezi na borjanskega sobrata, kakor da mu je nalašč navedel Kristusove besede in ga nalašč opomnil, da bi se moral ravnati po njih tudi do te rdečkarko, ki je v borih štirinajstih dnevih spremenila ne samo nesrečne vasi pod Krnom, iz strogo katoške slovenske vasi v rdečo vas, marveč je tudi obrnila nekoč župniščem neomajno zvestobo mnogih kmetov kar čez noč v prid kobariških rdečkarkov. »Ti jo braniš, kakor čutim.«

»Ne! Nasprotno! Sam sem šel k njej in jo posvaril. Tudi v njeni štacuni ne kupujem več, odkar jo je spremenila v rdeči konzum...«

»Kaj, rdeči konzum? Rdeči konzum v tvoji fari?«

»A kaj morem? Italijanske oblasti so ga dovolile, mi pa smo proti italijanskim oblastem trenutno brez moči.«

»Nismo,« se ne strinja kobariški župnik. »Ali niso prav na tvojo pobudo ustregle nam in preprečile rdeči shod na Rožnico? Če si se domislil tega, bi lahko preprečil tudi ustanovitev rdečega konzuma v svoji fari! A če tega ne, bi moral odvrtni vernike, da bi kupovali pri njej!«

dar je cvetela cela njiva lanu, je bilo videti kakor sinje nebo po nevihti.

Meseca avgusta je lan dozoril in ženske so ga populle, napravile majhne snopiče in spravile v kozolec, kjer se je posušil. Ko je bil zadosti suh, so s tučlino (tučlina je cepec za mlatev lanu) odstranili seme od bilk. Lan so nato razgrnili v tankih vrstah po njivi, da se je godil. Najbolj ugodno vreme za goditev lanu je bilo, če sta se pogosto menjala sonce in dež. Ponavadi je goditev trajala dva do tri tedne. Kadar so lan zopet pobirali z njive, je moralo biti sončno vreme, da so bila stebila čim bolj suha. Naredili so velike snope, težke tudi do 20 kg in jih spravili na primeren suh kraj, kjer so počakali do dneva, ko so imeli pri hiši tarice.

Konec oktobra ali v začetku novembra, ko so ostala dela že opravili, so zopet začeli misliti na lan. Gospodar je pripravil suha bukova drva in naprosil dekleta pa tudi starejše ženske, naj pridejo pomagat otret lan. Čeprav delo ni bilo lahko, delavk za ta dan ni bilo težko dobiti, saj je bilo ob tem delu dosti veselja in dobre volje, pa tudi dobra hrana na ta dan jih je vabila. Za dan,

ko so imeli pri hiši tarice, je bil ponavadi tak jedilnik: zjutraj, ko so se tarice zbrale, so jim postregli z zabeljenimi ajdovimi žganci in mlekom, ter ješprenom, v katerem je bilo meso in jeterne klobase. Okoli desete ure je bila dopoldanska malica. Pri malici so postregli z sadjevcem, čajem, potico iz soršične moke (soršiča je zmes pšenice in rži), posuta z makovim semenom ali orehi. Okoli dvanajste ure je bilo kosilo ali južina kot pravimo pri nas. Tudi sedaj so bile na mizi same dobrote — mlečni riž zabeljen z maslom, sladko zelje, štruklji in bela kava. Popoldne za malico so pojedli kar je ostalo od južine zraven pa so ponudili žganje. Okrog osme ure zvečer, ko so končale z delom, pa so jedli zeljato solato pomešano z krompirjem in koruzni sok kuhan na kislem mleku.

(Se nadaljuje)

Lojze Koder
Davča

Tovariš Ernest Petrič, član slovenskega Izvršnega sveta, se je nedolgo tega vrnil s 6-tedenskega potovanja po Združenih ameriških državah. Ljubezno se je odzval našemu vabilu. V več številkah bomo priobčili njegov razgovor z našimi sodelavci in tako skušali našim bralcem predstaviti Ameriko.

Okrog 7000 letališč

Promet je ena izmed velikopoteznih reči, ki so jo uredili. Tu velja le ena beseda — grozno. Ceste imajo štiri, šest in celo osemstezne. Na vseh cestah je omejena hitrost — običajno okrog 130 km/h. Zato je na avtomobilskih cestah nesreč sorazmerno malo, vožja pa je varna. Letalski promet — podobno. Tehnično so letališča zelo opremljena in hkrati zelo funkcionalna. Na mnogih letalskih linijah lete tudi zelo majhna letala. Tudi v največjih mestih redko vidiš luksuzno zasnovana letališča z marmorjem ipd. kot je npr. naše beograjsko, pač pa so izredno funkcionalna. Promet na letališčih je neverjeten. V Evropi je polet še vedno nekaj eksotičnega — v Ameriki je to vsakdanjost. Servan Schreiber piše o novi civilizaciji, ki da nastaja v Ameriki — dejal bi, da jo je najpoprej moč občutiti na letališčih. Letališč, kjer največji boingi in douglasi vzletavajo in pristajajo vsakih 15, 20, 30 sekund, je v ZDA cela vrsta. Pripravljajo letala, ki bi naj vozila po 500, 700 in še več potnikov. Na mnogih letalskih linijah kupiš karto kar v letalu, tako kot pri nas v avtobusu. »Čas je zlato« tu dobiva svojo potrditev. Zelo je razvit tudi pomorski promet medtem ko železnica počasi izumira oziroma se omejuje na nekatere glavne linije. Letalski promet je za Američana tudi zelo poceni. Za 300 do 500 dolarjev je moč prileteti v Evropo in nazaj, za t. i. ameriški srednji sloj pa mesečni dohodek 1000 dolarjev ni nič posebnega.

Govorili smo o cestah. Kdo financira izgradnjo?

Različno. Pogosto ima najpomembnejšo besedo državni denar.

Ali poprečni Američan mnogo potuje?

Da.

Kaj pa šport?

Zelo razvit. Amerika — in to je pomembno tudi

za nas, doživlja boom v smučanju. V nekaj letih bodo desetine milijonov Američanov smučale. Tu bi imeli tudi mi precejšnje možnosti tako turistične kot tudi glede izvoza smučarske opreme, kar sicer Eian in Alpina že izkoriščata. Moral bi nastopiti z gesli — Pridite k nam, smučajte tam, kjer vam (zaradi neznanja) ne bo nerodno. Vendar so tu mnoge ovire. Z Dunaja ali celo z Brnika npr., kamor bi Američan poletel z letalom, bi potreboval več časa in zlasti naporov do Kanina kot npr. iz New Yorka do Dunaja. Čas pa je dragocen.

CE DAS MOZU RIBO

Ce daš možu ribo, se bo najedel enkrat, če ga naučiš loviti ribe, se bo hranil vse življenje.

Dovolite, da povzamemo ta moto Jeana Jaquesa Servana Schreiberja za naš razgovor o ameriškem šolstvu.

Na področju šolstva so me presenetile mnoge reči. Naj se uvodoma opredelim. Amerika je v zadnjih letih, zlasti potem, ko so jih Rusi presenetili s sputnikom leta 1957, v izredni ekspanziji šolstva. Tej trditvi v prid govori njihova kadrovska struktura, število študentov in sodobni šolski objekti. Neki profesor mi je dokazoval, da so v ZDA v zadnjih 12 letih odprli v poprečju vsak teden po eno novo visoko šolo. Samo lani so odprli 90 novih koledžev, in ob vseh naših razpravah, ali naj republika prevzame vse šolstvo, sem se v ZDA ponovno prepričal, da je osnovna šola stvar lokalne skupnosti! Pripovedoval sem že, kako je njihova osnovna šola nastajala; tak prvinski odnos, kakršen je bil svoje dni do šole, takšen je tudi danes! Nobene pomembnejše šolske prireditve, tekmovanja ali česar koli ni, ki mu ne bi prisostvovali tudi starši. Vsaka šola mora imeti svojo godbo, ki mora seveda imeti lepe uniforme (denar zanje zberejo starši), mora imeti svoje nogometno moštvo.

Osaka vabi na svetovno razstavo 1970

15. marca bodo v japonskem milijonskem mestu odprli svetovno razstavo, prvo na Daljnem vzhodu

Visoko, zeleno bambusovo grmovje na gričih Senri, severovzhodno od Osake, so odstranili veliki stroji-čistilci. Perje ptic se je umaknilo drdranju in cviljenju motornih žag. Fantastične zgradbe so vstale iz ilovnate zemlje. Na tri in pol kvadratnih kilometrih je tu nastala EXPO 70, prva svetovna razstava na Daljnem vzhodu. Odprli jo bodo 15. marca in v šestih mesecih, kolikor časa bo odprta, računajo s 40 milijoni obiskovalcev.

Japonci so že leta 1890 mislili na tako razstavo, vendar tedaj zanjo po svetu ni bilo zanimanja. Drugič, leta 1912, so se odpovedali načrtu zaradi smrti priljubljenega cesarja Meijija. Tretjič, leta 1940, so morali razstavo v Tokiu odpovedati zaradi izbruha vojne. Prodanih je bilo že 12 milijonov vstopnic, ki bodo tistim, ki jih še imajo, prav prišle zdaj.

Japonska, ki je s svojimi odličnimi tehničnimi dosežki in s svojim delavnim elanom dosegla presenetljivo visoko stopnjo gospodarstva, pripravljajo razstavo, kakor je svet še ni videl. Pri gradnji paviljonov sodeluje poleg številnih japonskih podjetij še nad 70 narodov. Od veselih manjka samo Kitajska; ker nima diplomatskih stikov z Japonsko, je niso vabili. V celoti je EXPO 70 objekt, ki stane okrog 2 milijardi dolarjev. Vstopnina — odrasli plačajo 800 jenov (pribl. 2 dolarja), mladina 600 in 400 jenov — bi približno utegnili kriti obratovalne stroške.

CAJNICE IN ZABAVNA GLASBA

Vse je podrejeno motu: »Napredek in harmonija za človeštvo.« Služi naj iskanju sloge križem sveta — med človekom in človekom, med njim in okolico, med ljudstvom in ljudstvom.

K najodličnejšim točkam sporeda je treba šteti uprizoritve moskovskega Boljšoj teatra, berlinske opere, newyorške filharmonije, nekega japonskega NO-gledališča in grških tragedij.

Obiskovalci si bodo lahko ogledali razstavo tailandskih slonov in plesne prireditve na ledu in v vodi. Na sporedu so razne folklorne prireditve, plesna glasba iz mnogih dežel ter razni ognjemeti. Tudi izbiranja miss-univerzum ne bo manjkalo.

Dalje bo razstavljenih nad 750 umetnin, med njimi 30 dragocenih japonskih (stenske zasloni, slike, brokati) kot

tudi skulptur in slik, ki jih bo posodil Vatikan in nekateri znameniti muzeji, kot sta Louvre in londonska TATE-galerija.

PROMET

Velika Osaka je trgovsko središče s skoro osmimi milijoni prebivalcev in drugo največje mesto v državi. Ndaleč od Osake sta zibelki japonske kulture, mesti Kioto in Nara, nad njunimi opečnimi strehami še dandanes v mraku donijo glasovi zvonov iz templjev.

Za gradnjo cest in mostov, za izboljšanje železniškega in prometa na podzemski železnici, za razširitev pristanišča, za povečanje in ureditev parkov je Osaka s svojimi satelitskimi mesti žrtvovala ogromno vsoto 1,7 milijarde dolarjev. Lepo, novo, mednarodno letališče je postalo žarišče letalskega prometa.

Ozemlje, kjer je razstava, je plitva kotanja z zaobljenimi vogali. Preprega jo naravna tokava, po kateri vodi šeststena cesta in železnica do glavnega vhoda, ki leži v sredini EXPO. Štiri nadaljnje vhode, razdeljene na periferiji razstavnega prostora, povezuje s središčem polnoavtomatska železnica. Poleg tega pa obiskovalec lahko še uporablja tekoče mostiče, ki potekajo v višini treh do pet metrov po klimatizirani prozorni cevi iz umetne mase. Enotirna železnica lahko prepelje v eni uri 13.000, tekoči mostiči pa 9000 ljudi.

Blizu središča je »simbolično ozemlje«. Pokrito je s 300 x 90 m veliko streho, iznad katere molli stolp sonca. V notranjosti stoji 50 m visoko »drevo življenja«, v njem pa vodijo navzgor tekoče stopnice mimo ogromnih mehaničnih ponaredb prazgodovinskih živali. Skozi dve veji drevesa pride obiskovalec lahko v ostrešne prostore, kjer so razstavljeni modeli hiš in mest bodočnosti, kjer razlagajo fotografije preletstva vojne in blagostanje miru. V panorami sveta se vam zdi, da se sprehajate po Mlečni cesti. Od tod lahko stopite, spet po tekočih stopnicah, navzdol, v varno zavetje »stolpa materinstva«. Pod ogromno streho je tudi velika dvorana, v kateri slavijo narodne praznike in druge narodne prireditve.

Obetajo si velikanske množice obiskovalcev — ob posebnih dneh do 700.000 ljudi. Dvoje parkirišč nudi prostor 21.000 avtomobilom. Obiskovalci si bodo lahko izposodili 3000 fotoaparátov in brezplačno — 10.000 dežnikov. Izraču-

nali so, da se bo vsako poprečno nedeljo izgubilo 210 otrok. Da bi olajšali snidenje s starši, bodo tako otroci kot starši dobili družinsko številko. Izgubljene otroke bo pobiral poseben avtomobil, ki bo nepretrgoma krožil po razstavišču, jih vozil na določeno zbirališče, njihovo družinsko številko pa bodo objavljali po vsem razstavišču s pomočjo posebnih svetlobnih naprav.

BIVALISKA IN PREHRANA

V območju enourne vožnje se bo v japonskih gostiščih lahko nastanilo 82.000 ljudi. V hotelih zahodnjaškega tipa je na voljo 18.000 ležišč. V Osaki nudi 350 rodbin, pri katerih vsaj en član govori tuj jezik, prenočišče in zajtrk poprečno za 6-7 dolarjev dnevno. Obiskovalcem, ki nameravajo ostati v Tokiu, priporočajo japonske državne železnice svoj znameniti brzovlak za dolge proge, hikari, ki prevozi 515 km do Osake v treh urah. Za časa največjega prometa bo vozilo vsako uro po devet vlakov v obe smeri. Prevozili bodo lahko do 25.000 ljudi.

PROPAGANDA, VELIKA IN MALA

Težnja voditelja razstave, industrijskega magnata Taisa Ischisake, kljub njegovim 83 letom še zelo vitalnega moža, je bila, kolikor mogoče zakriti vse, kar diši po komercializaciji, in je zelo vplivala na razstavljalce. Tako je velepekarna Fudži zgradila svoj paviljon sicer v obliki na rezine narezanega kruha, znotraj pa je ustvarila resničen svet robotov, ki zabava ljudi vseh starosti. Tu lahko vidiš, kako se igrajo živali-roboti vseh mogočih vrst in od drevesa na drevo se preletavajo ptiči-roboti.

Nehote človek primerja ameriški in ruski paviljon. Rusi so porabili za svoj paviljon okrog 20 milijonov dolarjev. Njihov paviljon je stolp, visok 32 nadstropij. Ameriški arhitekti pa so imeli na voljo le nekaj nad devet milijonov dolarjev in so zgradili stavbo v obliki jajca, ki leži večidel pod zemljo. Paviljon poudarja predvsem uspehe poleta na Luno.

Rešitev nagradne uganke

Dragi mladi bralci! Na vprašanje »Iz katerega slovenskega mesta je ta posnetek?« (sliko smo objavili minulo soboto, 7. marca), nam je odgovorilo 59 uganekarjev. Prav so imeli tisti, ki so zapisali, da prikazuje motiv iz Kamnika. Očitno tudi tokrat nismo bili prezahtevni, kajti le osmerica dopisnikov je pogrešila; dva trdita, da so fotoreporterjevi prsti pritisnili na sprožilec v Ljubljani, 2 sta s fotografije »prepoznala« Skofjo Loko, dvema se zdi kamniška pošta podobna stavbi občinske skupščine Radovljica, enemu kranjski gimnaziji, bralec z Jesenic pa je na posnetku videl Mursko Soboto.

Zreb smo tokrat zaupali naši novinarki Lei Mencinger. Iz šopa enainpetdesetih pravih odgovorov je potegnila pismo Prosen Boštjana, Cerkljanska Dobrava 7, Cerklje pri Kranju. Srečnemu dobitniku bomo nagrado poslali po pošti.

In sedaj nova uganka!

SLOVENSKA NARODNA NOSA — SAMO ... KATERA?

Odgovore pošljite najkasneje do srede, 18. marca, in sicer na naslov: Uredništvo lista Glas, Kranj, Trg revolucije 1. Dopisnica — uporabite raje dopisnico, ne pisma — mora biti opremljena s pripisom »Nagrada uganka«.

UREDNIK

Ko bo svet kakor vrt cvetoč...

Teško verjamem, da bo svet nekoč tak. Ljudje so različne narave; nihče ni samo dober ali samo slab, v vsakem se skriva nekaj slabega in nekaj poštenega. Svet ljubezni, brez sovraštva, je težko uresničljiv. Upamo lahko le, da nekoč bo tak, če ne bo prej uničen. Danes imamo na zemlji orožja in atomskih bomb toliko, da jo lahko večkrat zapored opustošimo. Toda velike sile še naprej tekmujejo v oborožitvi, na svetu pa je še veliko narodov, ki se borijo za neodvisnost.

Srečko Kosovel pravi, da mora vsak skozi rdečo zarjo krvi. Ta rdeča zarja ponazarja revolucijo. Da, mislim, da bo moralo vse človeštvo skozi neko re-

volucijo, če hočemo doseči blaginjo. Toda vsaka revolucija je krvava. Kako se bodo mogli boriti tisti, ki samo ljubijo, z onimi, ki mučijo in ubijajo? Edino učinkovito orožje v tej bitki je lahko razum. Mislim, da le z razumom lahko premagajo tisoče in tisoče atomskih bomb, ki čakajo v skladiščih. Toda ali ne bodo ostala ušesa onih drugih zemljanov gluha? Če njihovi nasprotniki ne uspejo z razumom in ljubeznijo, ne bodo uspeli zmagati z nobenim drugim orožjem. Ljubezen in razum sta edino upanje. In ljubezen med ljudmi je edina stvar, za katero se splača živeti.

Branko Soklič, 8. razred os. š. Stane Žagar, Kranj

Delovni dan moje mamice

Moja mamica zelo zgodaj vstane, ker mora na delo. Iz tovarne se večkrat vrne šele po peti uri popoldne. Ko pri-

de domov, sede k mizi in poje kosilo, nato pa pomije posodo. Tudi jaz ji večkrat pomagam. Če je prosta, gleda tele-

vizijo ali pa kaj bere. Ob nedeljah ostane dolgo v postelji. Ko vstane, naredi zajtrk.

Za dan žena sva ji z očkom kupila nageljne. Vsako leto ji namreč kaj kupiva. Mamico imam zelo rad.

Matjaž Keber, 3. razred os. š. Lucijan Seljak, Kranj

Mamin dan

8. marec je dan žena. Tega dne proslavljajo vse matere, mi otroci pa jim pripravljamo presenečenja.

V šoli pri tehničnem pouku smo izdelali majhne konjičke iz slame. Ko smo jih naredili še sedla in čutarice, so bili kot živi. Toda ker je bilo to premalo, smo naročili še knjige. Tudi jaz sem jo nabavila. Njen naslov je Kaplan Martin Cedrmac. Vem, da mamica te drame še ni gledala in da je dela zelo vesela.

Potem smo izdelali še čestitke. Iz pločevine smo izrezali okrasek v obliki zvončka in ga prilepili na voščilnico. Naše mamice so bile nad njimi zares presenečene.

Naučili smo se tudi Kajuhovo pesem Kje si mati in jo recitali pri Sv. Duhu ter v šoli, kjer so nas poslušale mamice.

Romanca Bobnar, 4. razred os. š. Cvetko Golar, Trata

V naši ulici

Ves dan živčav na naši ulici povzroča kup otrok, ko zjutraj vse še mirno spi, začne veselje se in jok.

Ura bije sedem že, veseli pričena nov se dan, v šolo vse zdaj gre, ko iz hiše stopim nasmejan.

Luči po cestah ugašajo, iz dimnikov se že kadil, ljudje v tovarno stopajo, veselo sonce zažari.

Imam le malo časa, v šolo se mi pač mudi, na veji ptiček se oglaš, veselo pesem žvrgoli.

Cesta tlakovana pred menoj začenja se, ženica nasmejana, perilo že obešat gre.

Potlej pridem tja do šole, kjer moja ulica se neha, veselim se prve ure kot večera veka.

Bojan Leskovar, 8. razred os. š. Staneta Žagarja, Kranj

V vaški kovačnici

Ob plotu blizu naše hiše stoji zelo staro poslopje. V njem je kovačnica. Zgradili so jo približno pred 200 leti. Postavil jo je daljni prednik današnjega lastnika. Kot sem slišala, sta bili sprva dve kovačnici; v eni so izdelovali žlice, v drugi pa sekire, poljsko orodje in okovje za vozeve ter podkovali konje. Šele z nastopom sedanjega gospodarja se je kovačija spremenila. Opustili so izdelovanje žlic in se oprijeli samo kovaškega dela. Vedno so imeli po dva vajenca in več pomočnikov. Delali so cele dneve. Od ranega jutra do pozne noči je iz zgradbe odmevalo kladivo. Toda bolj ko se je

gospodar staral, bolj je obrt pešala. Nazadnje so kovaštvo popolnoma opustili. Nanj nas spominja le še notranost zgradbe.

Ko stopiš v počrneli prostor, zagledaš najprej veliko, sedaj mrtvo ognjišče. Poleg njega stoji nakovalo, nad katerim visi orjaško kladivo, ki mu pravijo »norec«. Če pa se ozreš proti stenam, vidiš celo zbirko klešč, ki so rabile za prenašanje razbeljenega železja. Tu človek spozna, kako težko je kovaško delo, zato ga ne more opravljati vsakdo.

Helena Rehberger, 7. razred os. š. Matija Valjavec, Preddvor

Športni dan

Nedavno tega smo imeli športni dan. Organizirali smo tekmovanje v sankanju in smučanje v Torklji.

Okrog desete ure smo se sankarji zbrali na določenem mestu. Bilo nas je veliko, saj smo tekmovali vsi razredi — od prvega do četrtega. Praga je tamkaj precej težka. Nekaj časa gre po ravnem, da maraš teči ob sankah, nato pa se spusti in začne vijugati. Pred ciljem je bila tistikrat ledena. Marsikoga je na ovinku vrglo v sneg, da je izgubilo dragocene sekunde. Znak za start je dajala tovarišica z

zastavico. Na cilju sta tudi stali dve tovarišici, ki sta izmerili čas in zapisali ime tekmovalca. Nastopajoči smo bili razvrščeni po razredih in po abecednem redu. Naš 3.a je vozil prvi. Tekmovanje je potekalo brez zastojev in je bilo hitro končano.

Uro kasneje so se na startu zbrali smučarji iz vseh razredov in se pomerili v veleslalomu. Višji razredi pa so se s smučkami in sankami spustili z Jošta.

Marko Tršan, 3. razred os. š. Lucijan Seljak, Kranj

V hribe

Bile so počitnice. Ze sredi dneva sva se z mamico domnili, da greva za konec tedna na Grintovec. In res, v nedeljo sva se odpravila, z nama pa je šla tudi sestrična.

Od doma smo krenile že navsezgodaj. Nekaj časa je bila pot prav prijetna. Hodile smo po gozdu, ki pa se je kmalu razredčil. Pot je zavila čez skale in plazove in kmalu utrudila naše noge. Zrak je bil medtem postal vroč in soparen. Ko smo končno le prišpeli na cilj, smo izmučene sedle v travo in nekaj časa počivale. Odtrgale smo tudi vsaka po eno planinko. Več jih mami ni pustila.

Ko smo tako sedele, so se nad nami začeli gomiliti ob-

laki. Mami je rekla: »Pojdimo hitro domov, deževalo bo!«

Skočile smo pokonci in se odpravile proti dolini. Na poti smo srečale več zajcev in vsakega sem se ustrašila. Medtem je začelo grmeti. Še bolj smo pohitele. Od vseh treh je kar teklo, tako nam je bilo vroče. Padle so že prve kaplje in ko smo vse premočene pritekale na sestričin dom, je teta rekla naj prenočimo kar pri njej. Zunaj je namreč lilo kot iz škafe.

Zjutraj je mami odšla domov, jaz pa sem ostala pri teti na počitnicah.

Vida Kern, 6. razred os. š. Stanko Mlakar, Senčur

Moj domači kraj

Doma sem v Zgornjem Bitnju. V našem kraju je veliko lepih, novih hiš. Bitnje, ki leži južno od Kranja, je najlepše spomladi. Takrat rad opazujem smarjetno goro, kako zeleni.

Ljudje v moji vasi so prijazni. Vsi skrbijo za red in

čistočo. Včasih pridejo k nam znanci. Jaz jim razkažem vas in jih peljem v gozd, kjer spomladi lovimo žabe. Včasih gremo tudi v Pševo po telohe.

Bogdan Cof, 4. razred os. š. Lucijan Seljak, Kranj

**vezenine
BLED**

Tovarna čipk in vezenin Bled že dlje časa izdeluje spalne srajce. Novost pa so letne kratke spalne srajce za žene in dekleta. Izdelane so iz mešanice bombažnega batista in diolena. Ob spodnjem robu so po vsej širini vezene, vezena bordura je tudi na rokavih in ovratniku. Drugi tip spalne srajce pa ima bogatejšo vezene našitke. Spalne srajce izdelujejo v svetlo modri, rumeni, roza in beli barvi. Vezenine na srajcah so v barvi blaga ali pa so večbarvne. Tovarna pripravlja za naslednjo jesensko zimsko sezono spalne srajce iz velurja vezene z umetno svilo.

Marta odgovarja

Vanda R. iz Kranja — Prosim za nasvet, kako naj si dam ukrojiti jopico iz blaga, katerega vzorec je priložen. Jopica naj bi bila nekoliko daljša in bi jo nosila za šolo. Stara sem 17 let, visoka 163 cm in teška 58 kg.

Marta — Jopico, ki sem jo narisala za vas, vidite na levi strani skice. Dolžina jopice je po vaši želji. Ker je blago karirasto, si dobro ogledajte, kako je rezano. Jopica je primerna za šolo, pod njo pa boste lahko nosili tudi hlače ne samo krila in obleke.

Stanka iz Kranja — Prosim, če mi svetujete, kako naj si ukrojim obleko in kostim. Blaga za kostim še nisem kupila. Hodim v šolo, zato bi tudi obleko rada takšno, da bi bila za šolo primerna. Kakšno barvo naj izberem? Stara sem 16 let, visoka 157 cm in teška 60 kg. Rada bi imela tudi hlače, toda bojim se jih obleči zaradi debelosti? Ali jih lahko nosim?

Marta — Vaš kostim je v sredini risbe. Je športen, jopica je nekoliko daljša in se zapenja v eno vrsto. Ima pas in žepa. Krilo ima pas in spredaj štiri gube. Mislim, da lahko brez skrbi oblečete hlače, vendar naj bodo zelo temne, najboljše črne barve. Ko boste kupovali blago za kostim, izbirajte med modro, zeleno, sivo, rdečo in oker barvo.

Model obleke pa si oglejte na levi strani risbe. Ker je blago zelo temne barve, vam priporočam kombinacijo s svetlejšim, ki pa se v barvi zelo dobro ujema z obleko. Obleka je krojena tako, da zožuje postavo.

Kako starši pomagajo otroku izbirati poklic?

Nenavadne in pustolovske so včasih želje fantov, ki bi radi postali piloti, mornarji, detektivi, in dekleta, ki bi rade postale manekenke, stvaridese in filmske igralkice. Te želje običajno niso edine, ker se mladostniki le zavedajo svojih sanj in realnosti.

So pa tudi fantje in dekleta, ki osnovno šolo zapuščajo res neodločeni. Preprosto ne vedo, kam bi šli. V sebi ne najdejo nobenega posebnega vzgiba za katerikoli poklic, pa tudi nobenega odločno ne odklanjajo. Otroci so neodločni včasih tudi zato, ker jim niti doma niti v šoli niso razvili interesov. Mogoče sicer interesi so, a niso preveč očitni. Vseeno — taki mladostniki potrebujejo največ pomoči. Naloga matere in očeta je, da najdeta človeški kontakt z otrokom, tu naj bi se izražala njuna pomoč. Danes večinoma v nobeni družini ni materialnih problemov. Starši si prizadevajo, da bi bili otroci lepo oblečeni, skrbje za prehrano, v družini je televizor, avto in podobno. Vsi si prizadevajo izboljšati svoj standard. Pri tem pa so velikokrat otroci zanemarjeni. V dirki za dobrinami, v preveliki zaposlenosti staršev izven doma, pozabimo na skupne večere z otroki brez televizije, na razgovore in sprehode brez avtomobila. Otrok pri vseh mogočih zaposlitvah matere enostavno ne pride do besede o sebi. Ne sprosti se toliko (ker mu starši zato ne dajo časa), da bi se staršem izpovedal brez njihovih vprašanj.

Že pomladanska moda

Medtem ko se pri nas še otepamo velikega snega in se zavijamo v šale ter tople plašče, so modni krojači že prikazali pomladansko modo. Kot vedno je na pomlad prva mornarsko modra barva z belo, precej je rožnate, nato še drap, rjava in svetlo zelena. Jopica spomladanskega kostima je še vedno dolga, sega čez boke, zelo veliko pa je tudi kostimov s kratkimi jopicami, ki pa imajo pas. Krila so še vedno rahlo razširjena, precej pa je tudi plišjeja. In dolžina? Moderna je vsaka, ki pristaja vaši postavi. Torej mini, midi ali maxi ter še tri vmesne dolžine. Ne morete zgrešiti...

Zdravnik svetuje

Kožna plesen

Drobne gljivice se na koži razmnožijo in oblikujejo se za manjši noht velike pege, ki so rjavorumenne barve. So okrogle oblike in rahlo dvignjene nad površino kože. Take kožne spremembe vselej najdemo okoli vratu, na prsih, nadlehteh in redkeje na hrbtu. Praviloma nikoli ne segajo pod pas. Pozimi se pege skrivajo, ker je barva kože podobna barvi omenjenih peg. Poleti pa koža na soncu potemni, na mestih, kjer so kožne spremembe, pa ostanejo belkaste lise, ki so že od daleč vidne. Zato se kopalci s kožno plesnijo počutijo v kopalšču kaj neugodno. Pri otrocih in starih ljudeh kožne plesni ni, pogosteje je pri mladini in v srednjih letih. Ni še točno dognano, kako se gljivice širijo s človeka na človeka. Verjetno z obleko in perilom. Zanimivo je, da jo prinesejo pogosto fantje od vojakov in da je v internatih in domovih bolj pogosta.

Kožna plesen je nenevarna bolezen, le neprijetna je, saj je nekakšna kozmetična napaka. Srbenje opažajo le tisti, ki ne skrbijo dovolj za telesno čistočo. Zdravljenje je običajno dosti uspešno, če imamo vsaj malo potrpljenja. Predvsem ne smemo pozabiti na redno umivanje. Priporočljivo je umivanje z žveplenim milom. Zdravnik predpiše dve različni tekočini, ki se po kopanju uporabita: najprej raztopina natrijevega tiosulfata, zatem vinska kislina. Kožo namažite na prizadetih mestih zvečer, naslednji dan postopek ponovite. Če po enem tednu koža ni popolnoma čista, je treba mazanje nadaljevati dvakrat tedensko še nekaj tednov. Če z zdravljenjem začnemo dovolj zgodaj, navadno zadostuje mazanje s salicilnim spirantom, ki kožo lušči in odstrani kožno plesen. Vsekakor ne smemo pozabiti, da je ravno sedaj pravi čas za zdravljenje, da se še pred poletno sezono znebimo kožne plesni.

dr. Tone Košir

DRUŽINSKI
POMENKI

V Kropi, Kamni gorici in v Trziču so se tudi letos spomnili lepega in častitljivega starega običaja, ki je že začel toniti v pozabo, da na predvečer Gregorja (11. marca) simbolično »vržejo v vodo luč«, kar pomeni, da je v tem času zjutraj že tako zgodaj dan (ob šestih), da obrtnikom, v Kropi in Kamni gorici kovačem, v Trziču pa čevljarjem, zjutraj, na začetku delovnega dneva, ni bilo treba več uporabljati luči. V dušku veselja so obrtniki dobesedno »vrgli luč v vodo«. Na desko ali v coklo so nalili smolo, jo zažgali in jo prepustili vodnemu toku, da jo je odnesel. Luč je odplavala. Dnevna svetloba je pregnala in premagala temo.

Gorečo coklo s smolo danes le redkokdaj še »vržejo v vodo«. Ta navada je ohranjena le še v Kamni gorici. Dan-današnji izdelajo otroci barči-

ce, ki predstavljajo lične hišice, cerkve, stolpe, nebotičnike, brunarice in križe, okrašene s svečami in živim papirjem, imenovane »šmarne križe«. V barčicah prižgo sveče in jih na predvečer Gregorja spuščajo po vodi. Čeprav je to otroška igra in veselje, pomeni obujanje lepega, delavsko obrtniškega običaja, rojenega v Kropi, Kamni gorici, Zeleznikih, Trziču, Beli in še marsikje.

V sredo, na Gregorjev predvečer, smo se napotili v Kropo. V prostorih Kovaškega muzeja je bilo vse živo. Otroci so prinašali barčice. Predstavljale so hiše, cerkve, brunarice, gradove itd., itd. 35 smo jih naštel. Veliko več kot lani, čeprav je sneg neusmiljeno naletaval in otroci iz oddaljenejših krajev niso mogli v Kropo. Kropar in varuh Kovaškega muzeja Justin Azman nam je povedal,

da je letos organizatorjem, muzeju in KUD, pomagala osnovna šola Lipnica, saj so otroci lahko pri tehničnem pouku izdelovali barčice. Kar 176 so jih izdelali, vendar vsi, predvsem najmlajši, zaradi slabega vremena niso mogli na prireditve.

Strokovna komisija je ocenjevala barčice predvsem po izvirnosti, lepoti izdelave in prilagojenosti Kropi ter prisodila prvo mesto Janezu Gomziju, učencu 6. razreda za zares lepo izdelano hišo z »gavtri«. Precejšnjo pozornost je vzbujala tudi kroparska »kapelska cerkev«. Če bi jo primerjali s pravo, ki stoji na gričku nad vasjo, ne bi ugotovili velike razlike.

Nič manj živo ni bilo v Kamni gorici. Barčice so prinesli cicibani, pionirji, nekateri med njimi pa so bili že kar odrasli fantje in dekleta. 48 barčic je plavalo po potoku skozi vas. Med njimi so bili trije »šmarni križi«, cokle s

Komisija je imela pri ocenjevanju dovolj dela, da je izbrala in nagradila res najlepše barčice. — Foto: F. Perdan

Veliko truda je vložila Alma Zupan, da ji je uspelo izdelati tako verno kopijo kroparske kapele na hribu nad vasjo

Metod Pogačnik je na svojo barčico, kamnogoriški vigenje, upravičeno lahko ponosen. Zaupal nam je, da mu je pri izdelavi pomagal oče, svetloval pa stric Tine Sparovec. Brez pomislekov smo mu prisodili prvo nagrado, čeprav so bile tudi ostale barčice v Kamni gorici izredno lepe. (Jk) — Foto: F. Perdan

Na Gregorjevo svetloba prežene temo

smolo pa na žalost letos ni bilo nobene. Duša tega običaja v Kamni gorici Marija Arh

nas je seznanila, da so coklo zaman iskali. Barčice niso izdelovali samo kamnogoriški otroci, ampak so priromale celo iz Kranja in Ljubljane. Prinesli so jih otroci domačinov, ki živijo v teh mestih in na star običaj niso pozabili. Posebno nas je navdušila verna kopija kamnogoriškega vigenjca. Izdelal jo je Metod Pogačnik. Metod ni pozabil niti na vodno kolo, na kanale, na prave skodle itd.

Tako kot Justin Azman nam je tudi Marija Arh pripovedovala, da so jo ljudje prepričevali, da bi zaradi slabega vremena običaj prestavili. Niso ga hoteli. Čeprav bi bil še tako lep dan, ne bi prireditve nikoli tako uspela, kot je prav na predvečer Gregorja, čeprav nas je sneg dobesedno zasipal. Pripravljeni so pa ponovno »vreči luč v vodo«, in sicer pred 1. majem.

Izvedeli smo, da so tudi v Trziču »vrgli luč v vodo«. Otroci so izdelali prek 15 bar-

čic in jih na valovih Bistrice pri kinu pokazali številnim radovednežem, ter dokazali, da otroci čevljarjev tega običaja ne bodo kaj kmalu pozabili. Vse pionirje so tudi pogostili.

Čeprav mnogi trdijo, da ta star delavsko-obrtniški običaj izumira, so omenjene tri prireditve dokazale, da to ni res. Verjetno bo drugo leto še več barčic in ne samo v Kropi, Kamni gorici in Trziču, ampak tudi v krajih, kjer so nekdanjela kovaška kladiva, kjer so od zore do mraka vlekli dreto in težko čakali, da zjutraj, na začetku delovnega dneva, ne bo treba več uporabljati sveč ali leščerb. Gregor jim je vedno, vsaj simbolično, prinesel svetlobo in naznanil, da je dnevna svetloba premagala mučno temo. Zato je bil običaj, ko so »vrgli luč v vodo«, v teh časih tako čist in spoštovan.

J. Košnik

Še enkrat o neobjavljenem rokopisu Pavline Pajkove

»Prešeren — trpin«

Na vprašanja, tudi pismena, zakaj nisem objavil celotnega sestavka stare slovenske pisateljice, ki govori na poseben nov, ženski način o Prešernovi življenjski nesreči, sem odgovarjal, da sem v prvi vrsti hotel počastiti

spomin na prvo Slovenko, ki se je v javnosti odločno, zavzela za ženske pravice, za enakopravnost obeh spolov v življenju in v družbi.

Prav zato sem prispevek posvetil letošnjemu 8. marcu — dnevu žena.

Tako sem menil, da sem se zadostno opravičil — a pred dnevi sem dobil pismo prve slovenske bibliografke: naj vendar v celoti priobčim ves Pavlinin spis, saj obsega le sedem pisanih strani; važno je, pravi, da pride spis s to objavo v prešernovsko bibliografijo — saj o njem, niti kot o neobjavljenem rokopisu, ne govori ne slovenski biografski leksikon, niti urednik Pavlinin zbranih spisov, niti Erjavac in Flere v svoji priredbi del starejših slovenskih pesnic in pisateljic.

In da Glas z objavljanjem takega gradiva pridobiva nesporne zasluge za obogatitev prešernoslovja. — Mnenje vodilne slovenske slavistke, izrečeno na jesenskem kongresu, pa je še bolj laskavo: da postaja Kranj v zadnjih letih vse bolj in bolj središče prešernovskih raziskav in študij.

Glede na povedano, se seveda ne morem več upirati in objavljam celoten Pavlinin spis, brez jezikovnih popravkov, tak kot je — zrcalo svoje dobe, dobe čitalnic, romantične, idealizma, čustvovanja...

PREŠEREN — TRPIN
Spisala Pavlina Pajkova

Medtem ko navadno povečujejo, časte in slave Prešerna kot genija — velikana, občudujem in obožavam ga jaz še bolj kot trpina, kot mučenika svojega premehkotnega in idealnega srca.

Ni ga stanja človeškega srca, ki bi bilo tako neizogibno, kakor ono bolesti. Za bolj pride stanje ljubezni. Trpeti in ljubiti je usoda slehernega zemljana. Tej usodi ni moči se zoperstavljati. Kar je drugih čustev in strasti pretresujočih človeško žitje, morejo se več ali manj zadržati, ustavljati, zaduševati. Ker se človeka pomalem polaste, je moči jih zatreti še predno vzkopijo. Ne tako bol in ljubav. Ljuto, kakor vihra, se te dve stanji polasti svoje žrtve in jo tako omamljata, da se slepo uda njuni sili. Odnati ju ni moči. Kakor ste prišli nepričakovano in sami od sebe, baš tako sami od sebe morate odhajati. To velja kot občni človeški zakon.

Nahajajo se pa izvoljena bitja, ki okušajo presunjenosti neznane vsakdanjim ljudem. Srce takih bitij je bolj dovzetno, zato občutijo življenja zlo in radost živeje in močnejše, zato puščata užita sladkost kakor bridkost v njih duši mogočen, neizbrisljiv sled.

Nahajajo se pa izvoljena bitja, ki okušajo presunjenosti neznane vsakdanjim ljudem. Srce takih bitij je bolj dovzetno, zato občutijo življenja zlo in radost živeje in močnejše, zato puščata užita sladkost kakor bridkost v njih duši mogočen, neizbrisljiv sled.

Nahajajo se pa izvoljena bitja, ki okušajo presunjenosti neznane vsakdanjim ljudem. Srce takih bitij je bolj dovzetno, zato občutijo življenja zlo in radost živeje in močnejše, zato puščata užita sladkost kakor bridkost v njih duši mogočen, neizbrisljiv sled.

Med ona izvanredna bitja spadajo v prvi vrsti umetniki, osebno pesniki in pisatelji. Skoraj vselej je srce pozvano, da poplača sijaj njih slave. Znameniti so malo-kedaj srečen v svojem čustvovanju, in ljubav njegova je skoraj vselej usodopolna! Ker se pa pesnikova duša zrcali v njegovih umotvorih, je čitajoči svet takorekoč deležen njegovega tuginja, ne da bi spoznal njega misterioznega vzroka. Malokdo sluti, da bridko-nežne vrstice, po katerih veje vznešeni dihi najgloblje poezije, so bile navdihnjene po žalnih občutkih, da pero, ki je napisalo one bolestno-mile zvoke, ki jih čitatelj smatra kot stvore bogate umetnikove domišljije, je bilo namočeno v solzah in srčni krvi.

Skoro vsi veleumi so poznali ljubav samo združeno z boleščjo. Tudi našemu Prešernu je bila določena ista usoda. O tem nam svedoči njegova lirika, ki drugo ni nego pretresljiva elegija nesrečne njegove ljubezni. Glasovi bolesti se v tej liriki ne nahajajo v manjšini poleg glasov ljubavi. Veselih zvokov iščem v njegovih ljubavnih pesmih zastoj. Celo one tožne slasti in blaženosti v njih pogrešamo, brez katere tudi nesrečna in brezupna ljubezen ni. Iz tega sodi se lahko o brezmejnosti njegovih srčnih bridkosti.

Vsa zgodovina njegove ljubezni obstoji v neutišljivem in neizpolnjenem hrepenenju. Poslušajmo, kako nesrečen poet plašno upa, malodušen obupuje, kako milo prosi, ponižno očita, kako toži, vzdihuje — nesrečen je v vsakem položaju, vedno nesrečen; saj se mu niti najmanjša njegovih najskromnejših želja noče izpolniti.

»Od želja kako vzdihuje,
Po nji hrepeni srcé,
Kak mu je veselje tuje,
Kak od sreče nič ne ve.«

In kako bi z malim bilo zadovoljno njegovo skromno a ljubavi željno srce.

»Ak nočeš me ljubiti!
Oči mi vsaj odpiraj,
Mi gledat daj njih svit! —

Brez trpkosti očita ljubljene deva slepost in gluhost za njegovo neizmerno ljubav. Vsaka stvar, ki živi in diha, ki raste in leze, ki se ziblje in stoji, ve, da on njo ljubi:

»In verjeti neče draga mi
devica, — da jo ljubim.«

Tudi ne huduje se nad trdosrečno deklico, ko ji ta ukaže, da je ne sme ljubiti, da jo mora pozabiti.

»Bogal, deklica bi zala,
Ak bi moglo se zgoditi.
Al srce mi drugo ustvari,
Al počakaj, da to bit!
V prsih neha — — —

Prešeren je tedaj čutil, da njegova ljubav do drage device ne bo dala izruvat iz srca, četudi brezupna.

»Vgasnit se ne da z močjo nobeno.«
pozneje bridko toži. Znamenite, da se je prizadeval zadušiti pogubni ogenj. Toda zastoj. — Zakaj zastoj? Ker je ta ljubav bila vžgana:

»Iz dveh obeh prečistega
plamena.«

Prešeren je ljubil čisto, brez strasti, je ljubil idealno. Ko bi bil ljubil strastno, ljubil realno, bi se bil kmalu utrudil breznaadne ljubezni. Samo nežna ljubav je trajna, ker duševna. Dejanska pa je minljiva, ker stvarna.

Trdi se, da Prešeren z izvoljenko svojega srca nikoli niti govoril ni. Bila je torej njegova ljubav idealna in platonična v pravem pomenu besede. Zato se je tembolj čuditi njeni globokosti, iskrenosti in vztrajnosti. Navaden mož bi se bil v Prešernovem položaju, če ne kmalu, vendar pa s časoma naveličal prevzetne deklice ter iskal uteho srca pri drugi rahločutnejši devici.

Nehote se vprašamo, zakaj je Prešeren, ki je bil priku-pen dovolj, da bi vzbujal sočutja in nagnjenja, trmoglavil baš za deklico, ki ga na nobeden način ni marala?

Zakaj? — Ali ve se, zakaj plava orel med oblake? — Zakaj slap strmoglavil čez pečine in brezna? — Iz baš enako neznanega vzroka se človeška ljubav ugnezditi najrajši ond, kjer jo čaka vihar!

Pozabiti pa ni, da je bil Prešeren velik idealist. Idealisti ne mislijo z razumom, temveč samo s srcem. Srce pa ni nikoli moder svetovalec. In tako je bilo mogoče, da je njegovo srce ostalo zvesto prvemu vzoru, in da je v cvetu svoje ljubezenske dobe ljubilo samo eno deklico. Saj pravi sam:

»Vse misli 'zvirajo' z ljubeznimi
ene — — —

In ta ljubezen ga je dolgo, dolgo trpila in trpinčila. Vsa hladnost, vsa brezbriznost, vsa trdosrečnost, vsa ošabnost ljubljene deva ne morejo ohlajati vulkana njegovih občutkov do nje. Seč, ko je spoznal, da se je prevaril v deklici svojih sanj, ko je izprevidel, da ona ni v marsičem podobna vzoru, kakoršna sta si bila o nje napravila njegovo vroče srce in vznešena domišljija, samo tedaj so začeli upadati valovi njegove po kipeči ljubezni razburkane duše.

A tudi po izgubljeni veri je ne neha ljubiti. Toda:

»Ak bi živela vekomaj,
Kar si mi b'la, ne boš naprej.«

Menda se potem spoznanju začena šele prav njegova nesreča. Sijaj, s katerim je navdušen okraševal svoj uzor, ni bil več svetel. Obenem z njegovim bleskom ugaševal je nesrečni pesnikovi duši tudi oni plamen čiste stega navdušenja in blagega hrepenenja, ki mu je v bedi bil morda edino sladilo, to šilo, krepilo: Vgaševal je

Klub kranjskih študentov: da ali ne

Ceprav v Kranju že nekaj let obstaja klub kranjskih študentov, žal v družbenopolitičnem življenju Kranja nima nobene vloge. Ali bo klub še obstajal ali ne, se že nekaj časa sprašujejo v vodstvu kluba. Zakaj klub ne dela in kje so vzroki, mi je v pogovoru poizkušal povedati Jancz Bauman, predsednik kluba kranjskih študentov.

»Pripravljamo anketo, s katero bi radi ugotovili, ali je študentom klub še potreben. Radi bi izvedeli, na katerih področjih bi študenti aktivno sodelovali. Sedanji klub nima svojih prostorov niti finančnih sredstev. Potrebnovali bi le 20 tisočakov, da bi začeli delati.

Klub ni aktivno deloval že od leta 1966, ko so ga zapustili Stane Boštjančič, Franček Bohinc in Peter Orgrizek. Leta 1969 sem prevzel dol-

žnost predsednika kluba, ki je obstajal le še na papirju. Zaradi nečlarnosti in zaradi osebnih nasprotij klub ni skrbel za druge dejavnosti kot za brucovanja in akademske plesne, seznanjal maturante srednjih šol s študijem na visokih, višjih šolah in fakultetah in sodeloval z ZSJ in drugimi študentskimi organizacijami.

Res je tudi, da se kranjski študentje vozijo v Ljubljano in se vključujejo v tamkajšnje študentske organizacije. Z anketo, pripravljena bo sredi marca, nameravamo zajeti vse študente, ki so vpisani v študijski knjižnici v Kfanju. Pripravljamo pa tudi spremembo statuta, saj je sedanji preveč tog in neelasčen. Če bi se pokazala potreba po klubu, bi se klub verjetno preimenoval in vključil študente v Radovljici in Trzinu.

F. Perčič

Mezzosopranistka Sabira Hajdarović gostuje v Kranju

Kranjska koncertna poslovalnica nam je v sredo posredovala koncert vrhunsko dovršenega ansambla Slovenskega okteta. Že dan pred koncertom so bile vstopnice za ta koncert razprodane. Zelo razveseljivo je, da je bilo na koncertu skoraj polovico mladih poslušalcev.

V sredo, 18. marca nam bo koncertna poslovalnica organizirala koncert mezzosopranistke SABIRE HAJDAROVIC. Koncert bo v renesančni dvorani mestne hiše (Dolnarjeve galerije) ob 19.30 po otvoritvi razstave VEDUTE KRAJEV CELJSKEGA OBMOČJA V 19. STOLETJU in razstave kiparjev samorastnikov JANKA DOLENCA in ALOJZIJA JERCICA, ki ga organizira Gorenjski muzej.

Ob spremljavi pianista Marijana Lipovška nam bo mezzosopranistka Sabira Hajdarović pela skladbe skladateljev G. F. Händla, Richarda

Strausa, Marijana Lipovška, Pavla Sivica, Manuela de Falla, štiri madžarske ciganske pesmi Bela Bartoka in črnske duhovne pesmi.

22. aprila pa bo v Kranju koncert Akademike pevkega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane.

V letu 1969 je Koncertna poslovalnica posredovala kranjskim občanom 16 koncertov resne glasbe.

Upamo, da bo tudi letošnji koncertni program nastopov solistov ter vokalnih in instrumentalnih ansamblov; ki jih ima koncertna poslovalnica v svojem programu, v celoti izveden. Pri vsem tem posredovanju kvalitetnih koncertov upamo, da bo koncertno občinstvo kakor doslej s svojim številnim obiskom nudilo svoj delež v prid estetske vzgoje občanov in s tem tudi moralno podporo nastopajočim umetniškim skupinam.

— ar

njegov vzor! A kdo ne ve, da je vzor najmočnejše netilo življenja! Čutil je, da mu bode odslej življenje zastrupljeno. A ni se pritoževal niti ni je obdolžil:

*»Zale misli v srcu ni,
Saj ni pred bilo veselo,
Ko za tebe se je vnelo,
Naj ne bo prihodnje dni!«*

S tem nam pesnik odkrije, da ni bil nikoli vesel, in da tudi za bodočnost ne pričakuje, da bode. Vzrok tega dvoma popisuje v prelepem sonetu:

*»Komur je sreče dar bila
klofuta,
kdor je prišel ko jaz pri nji
v zamero.«*

Vedno bolj se prepričuje, da vse njegove želje in nade, vsa podvzeta in prizadevanja, sleherni njegov napor, bode še tako plemenit, se končuje pri njem s prevaro.

In res, Prešernu ni nikoli svetila prijazna zvezda. Ne zgoda mu je bila vedno za petami. Nahajajo se bitja, ki se zde ustvarjena za trpljenje. Skoro vselej so najblaznje. Škoro srečo, zasledovani od zle usode. Prešeren je bil eden teh. Nič se mu ni hotelo posrečiti. Celo njegove pesmi, ki naj bi mu bile v uteho, doprinašale so mu obilico neugodnosti. Tudi v javnem in zasebnem življenju je prežal mnogo krivice. Najbolj ga je v zreli moški dobi začela najpotrebnejša a najponiževalnejša sila življenja: borba za kruh. Ta borba mu je zagrenila še eno malo veselja do življenja, kar mu je bilo ostalo po svojih srčnih porazih. Obupal je.

*»Ko brez miru okrog divjam,
Kam nese me obup, ne
znam.«*

Obupanost je največje znamenje dušne slabosti. Veliki duh ne bi se smel ukloniti protivni sili. Toda baš v temu so kaj radi malodušni, celo v malenkostnih stvareh. Temu je menda vzrok njihov nervozna, podvzeta narava. Vajeni izvrševati z lehkostjo, česar koli se loti njih nemirni vstvarjajoči genij, upada jim pogum, ako zadenejo kdaj ob zapreke in, teškoče, katerih ne manjka v vsakdanjem življenju. Omamljen po strupu brezupnosti, je nesrečni poet, čigar duh je nekdanj vzelaval do najvišjih stopinj božanstva, zdrsnil na nizki nivo žalostne vsakdanjnosti.

Prenatanjko je izpolnjeval, kar je peval sebi v tolažbo:

*»Zvečer s prijatelji praznil
bom bokale,
Preganjaj z vinom bom skrbi
oblake.«*

Tedaj menda še ni slutil, da komur je usojena nervozna občutljiva, otožna duša, kakor jo je imel on, in ki se prištevava onim vzvišenim, toda silno nesrečnim bitjem, ki

hrepenijo, ljubijo in trpijo z vso vznepenostjo srca, da takim niti moč časa ne iztera iz duše sledu prestanih bolesti. Kaj šele, da bi ga siloma izbrisal z nenaravnimi sredstvi!

Mimogredno je morda na dnu kozarca res potopil vso trpkost in bolest svoje duše, a ko se je streznil, kdo ve, če ni osramočen sebi ponavljal lastni prekrasni opomin:

*»Bit'hočeš poet, ni ti pretežko
Je v prstih nosit' al pekel, al
nebo!«*

Da, poet, prej nego kdo drug, se mora sprijazniti z gotovim dejstvom, da veselje, radost, sreča so samo prelepe sanje, katere sleherni človek prinese seboj narodivši se, da jih odnese neizpolnjene spet v grob.

Tudi Prešerna so te sanje spremile v rani grob. Preminul je v najboljši moški dobi, tedaj, ko duša še ni nehala hlepiti in želeti, ko ljubav in bolest še nista utihnili v človeškem srcu. Baš zato je bilo še pričakovati obilo plodov njegove navdušene muze, baš zaradi tega toži narod slovenski nad prezgodnjo izgubo svojega genija-velikana.

A njemu kot človeku, kot trpinu, je bila smrt največja dobrotnica. Kako željno je klical to dobrotnico:

*»Prijazna smrt, predolgo se
ne miđi:
Ti ključ, ti vrata, ti si srečna
cesta,
Ki pelje nas iz bolečine
mesta.«*

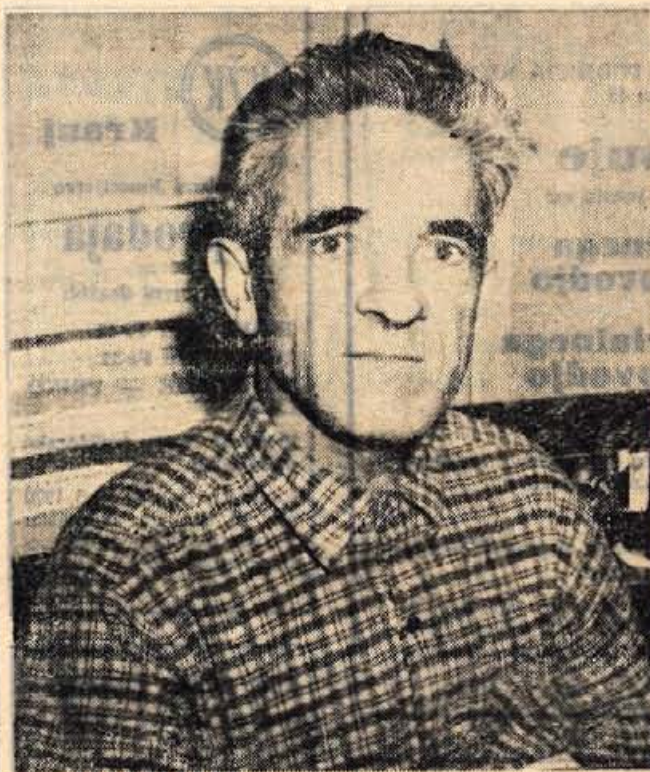
Njega je res odvedla iz torišča bolečin, njega je res rešila gotovega bodočega zla. Večer življenja je več ali manj za vsacega zavil v meglo malodušnosti in otožnosti, kako šele za trpina, katerega jutro in poldan nista bila razsvitljena po vabljevem solncu sreče! Saj človeške bolesti se z leti in čem bolj prodiramo v življenja pota, le povečajo in pomnožujejo, prav kakor se povečajo in pomnožujejo večerne sence v zahajajočem solncu.

Teh zadnjih strašljivih senc življenja je bil Prešeren očuvan vsled zgodnje smrti. Bila je pa to tudi edina milost, katero so rojenice podelile svojemu ljubljencu-trpinu!

Zveste bralce naše prešernovske strani bi še rad obvestil, da je velika bibliografija o Prešernu v končni fazi in da bo izšla v mariborski založbi »Obzorja«.

Glede misli, da naj bi Kranj postal središče prešernovskih snovanj, smo že pred leti pisali. Takrat smo predlagali, da bi sedanji Prešernov spominski muzej reorganizirali v Prešernov institut v Kranju. Zal je ostala ta misel — vsaj v Kranju — brez odmeva...

Črtomir Zorec

Jože se ne da

60 let gasilca, partizana in taboriščnika
Jožeta Benedičiča iz Železnikov

Železniki so bili zakopani v globok sneg, ki ga je trdovratna zima pred dnevi poslala nad deželo Kranjsko. Kljub mrazu in bližajoči se spomlad beli odeja ni kazala niti najmanjših znamenj solzavosti. Visoki, s streh pometeni kupi so zmrznili v trdo, hrstajočo gmoto in neusmiljeno ožili že tako pretesne ulice.

»Zares težko čakam lepših dni, ko bom spet lahko šel iz hiše,« mi je potarnal Jože Benedičič, ko sva minuli torek za njegov 60. rojstni dan s fotoreporterjem potrkala na vrata Gartnerjeve hiše, kjer začasno stanuje.

Benedičič je namreč invalid, brez obeh nog. Amputirali so mu jih lani, potem ko operativno zdravljenje ni dalo nobenih rezultatov. Toda

od dolgotrajne bolezni izčrpano telo si je ta čas že opomoglo. Znova ga prežema nekdanja ljubezen do narave ter želja po soncu in svežem zraku.

»Povejte nam kaj o sebi,« smo prosili črnolasega moža ostrih potez in še zmeraj širokih ramen. In je začel:

»Rodil sem se natanko pred šestimi desetletji. Starši so me dali učiti za soboslikarja-

pleskarja, a bolj kot s poklicem je moje življenje povezano z gasilstvom. Leta 1937 sem pristopil k domačemu gasilskemu društvu, ki me je kmalu zatem poslalo v Ljubljano v poveljniški tečaj. Menda sem bil prav spričo tega po osvoboditvi določen za poveljnika občinske gasilske zveze Železniki, kasneje, ko smo se priključili Loki, pa za namestnika poveljnika občinske gasilske zveze Škofja Loka. Sele pred kratkim so me razrešili vseh funkcij.«

Potlej je pogovor zašel na druge tirnice, kajti hotel sem zvedeti, kaj sta Jožetu prinesli 2. svetovna vojna in okupacija. Zresnil se je mož in zamislil, ko je pripovedoval o žirovski hajki, med katero so ga kot novopečenega partizana — skupaj z 92 srborci — ujeli ter odvlekli v begunjske zapore.

»Nismo imeli te sreče, da bi ostali v Begunjah, ampak so nas prek več prehodnih postaj spravili v delovno taborišče Loa-Taya na avstrijsko-češki meji. Izsuševati smo morali bližnje močvirje. Taborišče sem zapustil šele ob koncu vojne, ko se je množica jetnikov s pazniki in upravo vred umikala pred prodirajočimi Rusi v Tirole, želeč doseči zahodne zvezniške. No, rdečearmejci so bili hitrejši in so nas po štirih tednih zajeli. Zapornike so poslali v kraj Sopron na Madžarskem. Od tam sem čez Srbijo, čez Beograd, končno le prispel domov.«

Naporno delo v močvirju ni ostalo brez posledic. Cim starejši je postajal Benedičič, bolj so ga dajale noge. Pred dvema letoma je zaradi poopnenja žil moral v bolnišnico vendar zdravnik napredujoče bolezni niso mogli več obrzdati. Amputacija je bila neogibna.

»Sedaj začasno bivam pri Blažu Gantarju, kasneje, ko bo hči dogradila hišo, pa se nameravam preseliti k njej. Med mojo odsotnostjo mi je namreč umrla žena. Še sreča, da imam tri otroke: ena hči, kot rečeno, živi v Železnikih, druga je v Nemčiji, sin pa služi vojaški rok. Dobivam pokojnino, dodatek za tujo pomoč in borčevski dodatek, tako da me po tej plati ne mučijo skrbi.«

Benedičič je nosilec medalje zasluge za narod, gasilskih priznanj 1., 2. in 3. stopnje ter častne diplome občinske gasilske zveze. Pravi, da se ga organizacija ZB večkrat spomni, da ga dostikrat obiščejo in obdario.

»Vam je kaj dolgčas, odkar ste priklenjeni na posteljo?«

»Seveda mi je. Prebram časopise, poslušam radio ter čakam, da bo nastopila pomlad in bom spet šel ven,« je odgovoril in začel tolažiti triletnega gospodarjevega sinčka, ki zaradi prehlada ni smel na sneg. Velika prijateljica sta, saj Jožetova vedrost ne prenese, da bi bil kdorkoli ob njem slabe volje.

I. Guzelj

S POSREDUJEMO PRODAJO

KARAMBOLIRANIH AVTOMOBILOV

1. OSEBNI AVTO CITROEN AMI-6 BERLINE, leto izdelave 1969, s 13.000 prevoženimi km (Začetna cena 9600 din)
2. OSEBNI AVTO CITROEN AMI-6 BREAK, leto izdelave 1969, s 14.000 prevoženimi km (Začetna cena 9500 din)

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri Zavarovalnici SAVA, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od izključne cene sprejemamo do 18. marca 1970 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
Poslovna enota
KRANJ

Delavski svet
SERVISNEGA PODJETJA KRANJ
Tavčarjeva ulica 45

razpisuje

prosta delovna mesta za:

1. finančnega knjigovodjo

2. materialnega knjigovodjo

Pogoji za delovno mesto pod točko 1.:

— višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na tem delovnem mestu;

Pogoji za delovno mesto pod točko 2.:

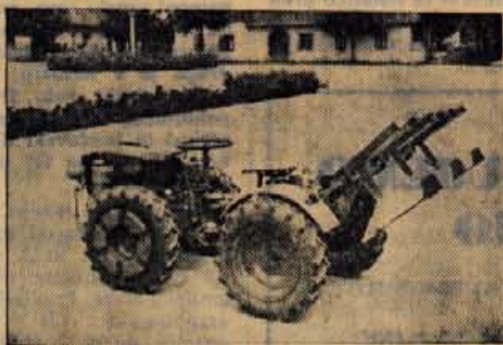
— srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na tem delovnem mestu;

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in o izpolnjevanju zahtev, naj kandidati pošljejo na zgornji naslov do 21. 3. 1970 v zaprti ovojnici z oznako »Prijava na razpis«.

Tudi letos organiziramo
PREDSEZONSKO
RAZSTAVO IN PRODAJO

KMETIJSKE mehanizacije – strojev

ki bo vsak dan od 14. III. do 5. IV. 1970

od 8. do 18. ure

V KRANJU — CESTA JLA ŠT. 1
(pri kinu Center — bivši Beksel)

NA OGLED VABI

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
KRANJ

Kranj

obrat kmetijstvo

prodaja

na javni dražbi:

TRAKTORJE Fe-65
TRAKTORJE Fe-35
TRAKTORJE — PRIKOLICE

In razne druge traktorske priključke

Licitacija bo dne 19. 3. 1970 ob 10. uri na delovišču Vrtnarija Zlato polje, cesta proti Golniku.

VSE VRSTE CVETJA

lončnic, semen, sadik

nudijo

VRTNARIJE KZ BLED
na Bledu in v Radovljici

Se priporočamo!

Projektivno

PODJETJE, KRANJ

Cesta JLA 6/I
(nebotčnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Delovna skupnost
VETERINARSKÉ
POSTAJE
SKOFJA LOKA

po členu 9 zakona o spremembah in dopolnitvah IZDR (Ur. list SFRJ 20/69)

razpisuje

delovno mesto

računovodje zavoda

s skrajšanim delovnim časom. Mesečna zaposlitev pribl. 40 ur.

Obseg dela: obračun OD, finančna operativa, knjiženje in sestava bilanc. Potrebna je srednja strokovna izobrazba. Ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi.

KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT KRANJ

odpoda:

1. tovorni avto TAM-PIONIR

s parkinson motorjem, nosilnost 3 t, v nevoznem stanju,

2. poltovorni avto FIAT 1100 kombi

v voznem stanju.

Za družbeni sektor bo javna dražba 19. marca 1970 ob 9. uri, za zasebni sektor pa istega dne ob 10. uri v mlekarni, Kranj, Smedniška c. 1.

Izkoristite ugoden popust!

Potrošniki, ali že veste, da je v marcu popust na ceno

Količine premo-ga so omejene, zato ne odlašajte na zadnje dni, ker popust lahko zamudite.

Za premog, naročen konec marca, popust ni več zanejaljiv.

premoga VELENJE

NAROČILO ODDAJTE TAKOJ, da boste premog po nižji ceni tudi dobili.

Veleželeznina Merkur
P. E. KURIVO KRANJ

Gorenjesavska c. 4
telefon 21-192

JELOVICA

lesna industrija Skofja Loka spreminja proizvodni program in znatno povečuje proizvodnjo svojih izdelkov.

ZA URESNITEV NALOG PODJETJA VABI
PODJETJE K SODELOVANJU NOVE SODELAVCE,
IN SICER:

1. KV mizarje
2. KV tesarje
3. KV vodovodne instalaterje
4. NK delavce ali delavke
5. kurjača parnih kotlov
6. učence v gospodarstvu za poklic mizar

Delavce pod 1., 2. in 3. podjetje potrebuje za delovna mesta pri montaži montažnih stanovanjskih hiš. Delo je terensko. Poleg osebnega dohodka za reden delovni čas, prejmejo delavci osebni dohodek za podaljšan delovni čas, terenski dodatek ali dnevnice. Delavcem pod 4. podjetje omogoča vključitev na delovna mesta pri proizvodnji stavbnega pohištva in montažnih stanovanjskih hiš.

Delavec pod 5. mora imeti izpit za kurjača parnih kotlov z ročnim kurjenjem.

Sposobnejšim delavcem je omogočeno napredovanje do samostojnega odgovornejšega delovnega mesta. Omogočena je razporeditev tudi na delovna mesta pri montažah stanovanjskih hiš.

Nastop dela je možen takoj.

Vloge za zaposlitev in za uk sprejema splošni od-delek podjetja.

Razpisna komisija za imenovanje
direktorja podjetja

KOVINSKA OPREMA MOJSTRANA
v Mojstrani (Gorenjska)

PONOVRNO RAZPISUJE

na podlagi določil členov 70 in 71 sta-
tuta prosto delovno mesto

direktorja

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogo-
jev izpolnjevati še naslednje pogoje:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehni-
ške, ekonomske ali pravne smeri in tri leta prakse
na podobnih vodilnih delovnih mestih v gospodar-
stvu,

da ima srednjo strokovno izobrazbo tehniške smeri
in najmanj osem let prakse na podobnih vodilnih
delovnih mestih v gospodarstvu.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjenih
pogojih naj kandidati pošljejo razpisni komisiji
podjetja Kovinska oprema Mojstrana.

Razpis velja 30 dni po objavi.

KZK Kranj
OBROT KLAVNICA

razpisuje

več učnih mest za prodajalke deli-
katesne stroke
in vajence mesarske stroke.

Pogoj za sprejem je uspešno zaključena
osemletka. Prijave sprejema uprava obrata
Klavnice — Kranj, Maistrov trg 7.

Upravni odbor
Slaščičarne · Kavarne
Kranj

razpisuje

naslednja prosta delovna
mesta:

1. vodjo

SLAŠČICARSKO
DELAVNICE

2. 3 servirke

ZA POSLOVALNICO
V TRZICU

Pogoji:

Pod I. VK ali KV slaščičar
2 KV ali PK servirka

Prijave je treba poslati na
naslov: Slaščičarna · Ka-
varna Kranj, Tavčarjeva 17

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
telefon 22-053

vam nudi:

- najkvalitetnejšo belo,
ajdovo, rženo in
koruzno moko
- testenine bačvanka
- vse vrste živinskih
krmil po zelo ugodni ceni

Obveščamo

lastnike gozdov, da bodo zbori kmetov na območju
Gozdnega obrata Preddvor po naslednjem razporedu

17/3-1970	v Goričah v prosvetnem domu ob 19. uri
17/3-1970	v Cerkljah v zadržnem domu ob 18. uri
18/3-1970	v Preddvoru v prosvetnem domu ob 19. uri
19/3-1970	v Nemiljah v gostilni Podblica ob 8. uri
19/3-1970	v Besnici v zadržnem domu ob 11. uri
19/3-1970	v Naklem skupno s Podbrezjami v zadrž- nem domu v Naklem ob 8. uri
19/3-1970	na Senturški gori v osnovni šoli ob 7.30 uri
20/3-1970	v Senčurju v zadržnem domu ob 18. uri. Na zbor kmetov v Senčurju so vabljeni tudi gozdni posestniki iz Trboj in Hrastja.
25/3-1970	na Jezerskem v »Korotanu« ob 18. uri
30/3-1970	v Mavčičah v zadržnem domu ob 8. uri
30/3-1970	v Zabnici v zadržnem domu ob 10. uri

TURISTI!

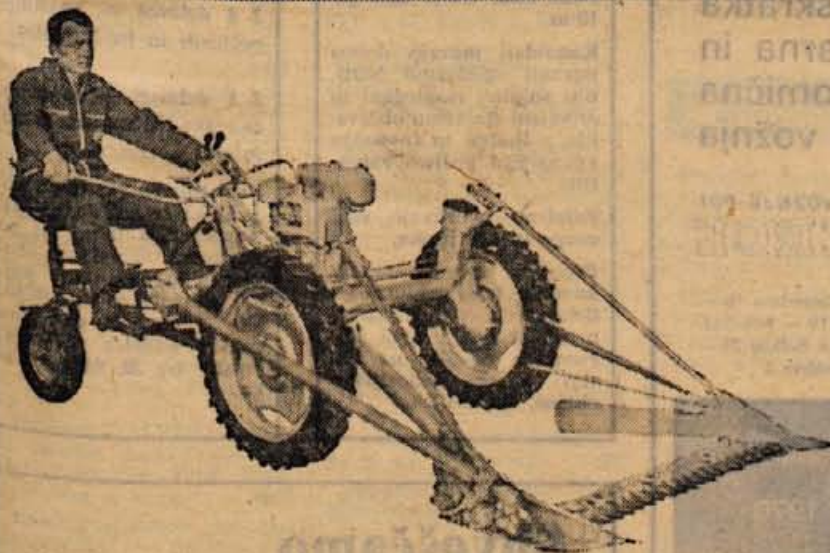
Priložnost vam nudi ugodnost.
Za vsakogar nekaj, nekaj za
vse, dobite v gostilni in trgovini

Govorimo slovensko! Ugodna
menjava!

Dobrodošli!

Jože Malle

Loiblital — Sv. Le-
nart v Brodeh le
3 km od ljubelj-
skega predora.

Izredna ugodnost:

CENE STROJEM IN ORODJEM BODO ZNIZANE
ZA 0,5 DO 3 %.

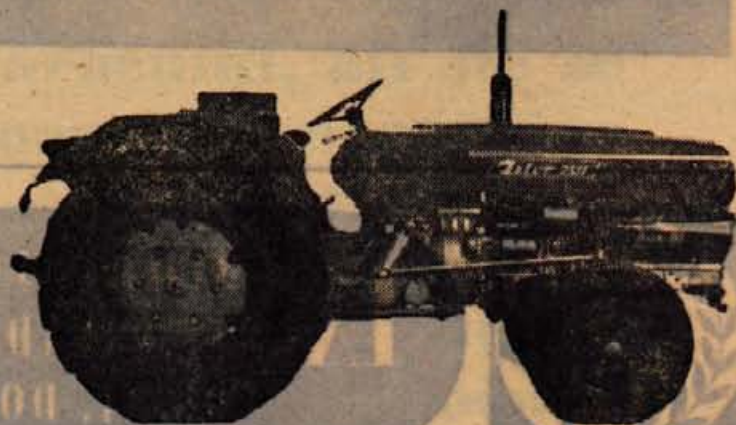
Sejem bo odprt vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. do
18. ure. Na sejmü bodo prikazovali strokovne filme. S strokovnjaki
pa se boste lahko pomenili o najboljši izbiri stroja za vaše potrebe.

agrotehnika

EXPORT — IMPORT, LJUBLJANA, TITOVA 38

Izbira strojev in
orodij bo precej-
šnja, zato vam
priporočamo, da
si sejem ogledate.
Telefon: 315-555

TUDI LETOS BO »AGROTEHNIKA« LJUBLJANA
PRIREDILA OD 14. MARCA DO 6. IV. 1970 NA
GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

že tradicionalni PRODAJNI SEJEM KMETIJSKIH STROJEV IN OPREME

AUDI 60, 60L, 60 variant 75L, 75 variant, S 90 AUDI 100, 100S, 100LS

AUDI 60, 60L, 60 variant
1496 ccm, 45 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0—100 km/h 16,2 sek., največja hitrost 144 km/h

AUDI 75L, 75 variant
1696 ccm, 75 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0—100 km/h 14,5 sek., največja hitrost 150 km/h

AUDI S 90
1743 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0—100 km/h 12,2 sek., največja hitrost 163 km/h

AUDI 100
1740 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0—100 km/h 13,3 sek., največja hitrost 154 km/h

AUDI 100 S
1740 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0—100 km/h 12,3 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100 LS
1740 cm, 100 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0—100 km/h 11,9 sek., največja hitrost 170 km/h

sprednji pogon - majhna poraba -
hitri pospeški - visoka potovalna
hitrost - odlična lega na cesti

skratka
varna in
ekonomična
vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE
LJUBLJANA, TRDINOVA 4.

In pri predstavnih AvtoCommerce: Beograd, Kataničeva 18 —
Zagreb, Varšavska 4 — Sarajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad,
Bul. M. Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 28 —
Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdijeva 2

Obiščite nas na razstavi avtomobilov, ki bo na Gospodarskem
razstavišču v Ljubljani med 14. in 29. marcem 1970

V NEKAJ STAVKIH

GORJE — Na večer dneva žena so družbenopolitične organizacije v Gorjah pri Bledu pripravile proslavo v počastitev dneva žena. Udeležile so se je žene iz Gorij, program pa sta pripravila osnovna šola Gorje in godba na pihala iz Gorij. O dnevu žena je ženam spregovoril sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL Radovljica Janez Vari.

J. A.

KOKRICA — Minula redna letna konferenca krajevne organizacije ZB NOV Kokrica je bila zelo plodna in je dala tudi več napotkov za nadaljnje delo. Preteklo leto je bilo za to borbensko organizacijo zelo delavno, posebno pa so se izkazali pri urejanju spominskih obeležij NOB, spominskih plošč in grobnic. Organizacija je zelo sodelovala tudi s šolo v Predosljah, za katero je pripravila tudi več predavanj. Na konferenci so govorili tudi o stanovanjskih vprašanjih borcev, o urejanju še nekaterih spominskih obeležij ter o sodelovanju pri proslavi 25-letnice osvoboditve ter o drugem. —an

TRŽIČ — V soboto zvečer bo v Trziču v salonu restavracije Pošta redni letni občni zbor turističnega društva. Občni zbor bo še posebej zanimiv zaradi predavanja o turizmu v alpskih deželah ter o načrtih za razvoj turizma v Trziču. — L. M.

Muzej talcev,
Begunje na Gorenjskem

RAZPISUJE

prosto sezonsko delovno
mesto voznika

v muzeju za čas sezone
od 1. aprila do 31. oktobra
v letu 1970.

Pogoji:

Kandidati so lahko mlajši
upokojenci, gospodinje in
studentje.

Delo vsak tretji dan po
10 ur.

Kandidati morajo dobro
poznati zgodovino NOB,
biti splošno razgledani in
privajeni stalnemu občevanju
z ljudmi in ravnanju
z denarjem, poštenu, zanesljivi.

Zaželeno je znanje vsaj
enega tujega jezika.

Pogoj za sprejem je, da
kandidat med vojno ni sodeloval
z okupatorjem, prednost imajo člani ZB.
Ponudbe pošljite na naslov:
Muzeji radovljiške občine,
Radovljica.

KMETIJSKO
GOSPODARSTVO
SKOFJA LOKA

Obrat Posestvo

objavlja

naslednja prosta
delovna mesta:

1. 4 traktoriste — s prakso
pri poljedelskih delih

2. 4 delavce — sposobni
poljskih in fizičnih del

3. 3 delavce — sposobni
za težka fizična dela v mešalnici

Vsa delovna mesta so objavljena
za nedoločen čas. Nastop dela
tako ali po dogovoru. Samska in
skupinska stanovanja v nujnih
primerih na razpolago. Vse
ponudbe sprejema splošni
oddelek podjetja, Mestni trg 20,
Skofja Loka.

Obveščamo

cenjene goste, da se je s 1. marcem 1970

MLEČNA RESTAVRACIJA PRESELILA V DELFIN,
Reginčeva 1, Kranj

IX. SPOMLADANSKI SEJEM V KRANJU
OD 11. DO 20. IV. 1970

Prodaj

Prodaj MODELE za izdelavo cementnih cevi premera 15,20, 30 in 50 cm. Kramar Anton, Kidričeva 29, Kranj 1026

Prodaj TRAKTORSKO KOSILNICO za pasquali. Stefanja gora 14, Cerklje 1041

Ugodno prodaj skoraj nov emajliran STEDILNIK gorilne na dve plošči s pečico, na trdo gorivo. Benedikova 10, Kranj - Stražišče 1042

Rabljene valilne aparate od 2000 do 18.000 jaje ugodno prodaj. Zuber Auer, Welsbachstrasse 17, Klagenfurt — Celovec

Poceni prodaj odlično ohranjen MOTOR DKV 200 cc ali zamenjam za HARMONIKO, SMREKOVE DESKE ali BUKOVA DRVA. Prodaj tudi pol leta starega PSA volčjaka, zelo dober čuvaj. Omeje Mara, Cesta talčev 9, Domžale 1043

Ugodno prodaj novo dvojedno dvojno OKNO — zunanje mere 100x120 — enodelno enojno OKNO — zunanje mere 75x120. Ogled vsak dan popoldne štna 79, Zabdana 1044

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo, BIKKA in SEMENSKI KROMPIR igor. Voglje 85, Senčur 1045

Prodaj SEME CRNE DETELJE in GRAHORE. Suha 18, Kranj 1046

Zaradi selitve prodaj rabljeno KUHINJSKO in SOBNO POHISTVO, ELEKTRIČNI STEDILNIK in STEDILNIK na drva. Avžin Tomaž, Savska Loka 8, Kranj 1047

Prodaj dve rabljeni OKNI z notranjimi »polkni« 90x50 cm in DESKE za »fabjons«. Zbilje 4, Medvode 1048

Prodaj dobro ohranjen SPORNI VOZICEK in STAJICO za 380 din. Sešek, Frankovo 70 (Trata), Skofja Loka 1049

Prodaj SPALNICO z vložki (orehov furnir) tudi na obroke ali ček. Konec Vida, Dolenceva 6, Kranj 1050

Prodaj enosno kmečko PRIKOLICO v dobrem stanju, brez »kiperja«, za 2200 din. Orehek Marija, Godič 68, p. Strahovica 1051

Prodaj SEME CRNE DETELJE in GRAHORE. Praprotna polica 13, Cerklje 1052

Na Podljubelju prodaj PARCELO za vikend. Naslov v oglasnem odelku 1053

Prodaj 24 AZ obljudenih PANJEV s celotno opremo ter zložljivim CEBELNJKOM. Konjedič Franc, st., Kranj, Delavska cesta 39 1054

Prodaj 300 kg SEMENSKEGA KROMPIRJA saski, 500 kg cvetnika in 2000 kg drobnega KROMPIRJA za krmo. Hrastje 17, Kranj 1055

Prodaj dobro ohranjeno SLAMOREZNICO s puhalnikom. Ilvoka 7, Kranj 1056

Prodaj leseno BARAKO. Ručigajeva 13, Kranj 1057

Prodaj temno hrastovo JEDILNICO. Stritih Katarina, Bistrica 110, Tržič 1058

Prodaj »MOST«, JABOLKA in večjo količino SEMENSKEGA KROMPIRJA igor. Velesovo 4, Cerklje 1059

Prodaj ročni GUMI VOZ, nosilnost 500 kg. Posavec 19 a Podnart 1060

Prodaj dva PRASICKA, stara 7 tednov. Grad 43, Cerklje 1061

Prodaj dva PRASICKA, stara 6 tednov. Pivka 14, Naklo 1062

Prodaj zgodnji SEMENSKI KROMPIR saski, sortemo in vesna ter pozni dezire, viktorja in igor. Korenčan, Naklo 39 1063

Prodaj mlado KRAVO, dobro mlekarico, s telčkom ali brez. Marek Polde, Dražgoše 16, Zelezniki 1064

Prodaj 8 let starega KONJA ali menjam za goved. Vlsoko 5, Senčur 1065

Prodaj tri KRAVE. Huje 9, Kranj 1066

Prodaj OBRACALNIK sonce 3 in 20-colski GUMI VOZ. Zasip 11, Bled 1067

Prodaj mlado KRAVO tik pred telitvijo in 7 mesecev starega BIKA. Selo 32 pri Zirovnici 1068

Zaradi odhoda k vojakom prodaj dobro ohranjen MOPED T-12. Zablje 2, Golnik 1069

Ugodno prodaj ELEKTRIČNI STEDILNIK. Piber Ivan, Cankarjeva 13, Bled 1070

Prodaj mlado KRAVO, 8 mesecev brejo, SEMENSKI KROMPIR saski, igor in dezire ter traktorske zbiralne VILE. Pšata 1, Cerklje 1071

Prodaj vprežne GRABLJE in KOSILNICO bavc. Zalag 8, Cerklje 1072

Prodaj 8 PRASICEV. Sp. Brnik 46, Cerklje 1073

Prodaj PRASICKE. Zalag 41, Cerklje 1074

Prodaj drobni KROMPIR. Sp. Brnik 54, Cerklje 1075

Prodaj šest tednov stare PRASICKE. Zalag 34, Cerklje 1076

Prodaj okrog 600 kg težkega VOLA, vajenega voznje. Sp. Besnica 26 1077

Prodaj SEME CRNE DETELJE. Kalan, Jama 28, Kranj 1078

Prodaj 6 let starega KONJA, sposobnega za vsako delo ali zamenjam za goved. Ilvoka 3, Kranj 1079

Prodaj 460 kg težkega VOLA. Stružvo 5, Kranj 1080

Prodaj pet PRASICOV. Luže 9, Senčur 1081

V najem vzamem 100-litrski BETONSKI MEŠALEC. Resman, JLA 6, Kranj, telefon 22-763 1082

Prodaj mlado KRAVO s tetom, težko 500 kg. Bodešče 10 pri Bledu 1087

Kupim

Kupim italijanski kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Ponudbe oddati pod »dobro ohranjeno« 1083

Kupim dobro ohranjeno SLAMOREZNICO s puhalnikom. Kokrica 52, Kranj 1084

Kupim 1000 kg drobnega KROMPIRJA za krmo. Jama 32, Kranj 1085

Kupim 18 do 20 metrov štirizilnega KABLA za motor. Jezerska cesta 93, Kranj 1086

Motorna vozila

Prodaj dobro ohranjen VW, letnik 1954. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Erat Vinko, Grajska cesta 2, Bled 1088

Prodaj generalno obnovljen MOTOR fiat 600, 24 KM in »KATRCO« 66. Kranj, Ulica mladinskih brigad 18 1089

Prodaj STROJ DKV, letnik 54, lahko po delih. Sakič Anton, Brezje 18, p. Brezje 1090

Kupim dobro ohranjen MINI COOPER. Simunac Zdravko, Partizanska 33, Kranj, telefon 21-588 od 15. do 18. ure 1091

Nujno prodaj FIAT 1300, letnik 1966 in tridelno OMARO za spalnico. Naslov v oglasnem odelku 1092

Prodaj AMI 6, letnik 68. Likozarjeva 1, Kranj 1093

Prodaj FIAT 750, letnik 68. Novinec, Zanova 26, Kranj 1094

Stanovanja

Prodaj vseljivo STANOVANJSKO HISO 5 km od Kranja poleg glavne ceste. Informacije pri Golmajerju v Ljubnem št. 88, Podnart 1095

Iščem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju za dve leti. Zupunski Lazar, Koroška 37, Kranj 1096

Za eno leto iščem v okolici Kranja večjo SOBO, po možnosti tudi kuhinjo. Naslov v oglasnem odelku 1097

Dekle pred poroko želi opremljeno ali neopremljeno SOBO v okolici Kranja. Naslov v oglasnem odelku 1098

Mlada zakonca brez otrok iščeta opremljeno ali delno opremljeno SOBO na Jesenicah ali bližnji okolici. Cena po dogovoru, lahko tudi pomoč pri delu. Ponudbe oddati pod »novoporočena« 1111

Iščem sobo na Kokrici. Naslov v oglasnem odelku

Zaposlitve

Mlajša upokojenka dobi zaposlitev od 9. do 13. ure za vodenje gospodinjstva. Ponudbe oddati pod »Kranj — center« 1099

Hrano in stanovanje nudim ŽENSKI za varstvo dveh otrok. Ostalo po dogovoru. Britof 193, Kranj 1100

Tistemu, ki me redno ali honorarno ZAPOSILI, vložim denar v obrt. Ponudbe oddati pod »spomlad« 1101

Oddam opremljeno ali neopremljeno sobo OSEBI, ki bi v dopoldanskem času varovala tri leta starega otroka. Ponudbe oddati pod »lepa soba« 1102

Sprejemem MIZARSKEGA POMOCNIKA in mlajšega DELAVCA za priučitev. Zepič, Kranj, Zlato polje 5 1103

Večje podjetje išče za svoje delavce več opremljenih ali neopremljenih sob v Kranju ali njegovi okolici. Ponudbe pošljite pod »Maj 1970«.

Izgubljeno

Od samopostrežne Restavracije do Obrtnika v Kranju izgubljeno moško darvil vrnite proti nagradi Obrtniku v Kranju 1104

Zatekel se je PES volčjak. Dobi se pri Višnarju, Ručigajeva 11, Kranj 1105

Ženitve

DEKLE srednjih let želi spoznati moškega, ki ima veselje do dela na manjši kmetiji. Ponudbe oddati pod »surejeno življenje« 1107

FANT 22/175 želi spoznati za skupno življenje primerno dekle, staro od 17 do 25 let. Ponudbe oddati pod »Gorenjka« 1108

Ostalo

Iščem 10.000 din POSOJILA. Ostalo po dogovoru. Ponudbe oddati pod »dogovor« 1106

KOTLE za žganjekuho, vseh vrst izdeluje kvalitetno Kappel Viljem, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 4, Šiška 327

AVTOMOBILISTI, POZOR! Opravljamo vso AVTO NEGO hitro, kvalitetno in poceni. AVTO PRALNICA CIRCE 1036

Cenjene stranke OBVEŠČAMO, da PLESKAMO stare in nove SPALNICE po najnovejših vzorcih — mahagoni in drugih modernih vzorcih. Pleskarstvo, Čehovin, Primskovo 43, Kranj 1109

LETNI DOPUST V ISTRII! Gostinsko podjetje Turist v Valturi poleg aerodroma Pulj sprejema rezervacije za sobe I. kategorije. Možnost penzion. Informacije: UGOSTITELJSKA RADNJA »TURIST«, Valtura 143, Pula 1110

Prireditve

GOSTISČE pri JANCETU iz Srednje vasi priredi v soboto zabavo s plesom. Igra trio ORFEJ. 1112

PLESNA SOLA V KRANJU organizira zadnji začetniški PLESNI TECAJ v sredo, 18. marca, ob 18.30. v delavskem domu, vhod 4 1113

Naročniki, ali ste že poravnali naročnino za leto 1970?

Tudi letos dve nagradni žrebanji za naročnike

Vlom v trgovski paviljon

V noči od 6. na 7. marec sta neznanca vlomila v trgovski paviljon v Kranjski gori, kjer imajo poslovne prostore trgovina Zarja z Jesenic, trgovina Živila Kranj in trgovina spominčkov Ljubljana transport. Vlomilca sta

prišla v notranjost skozi zračna okna nad zadnjimi vrati. V trgovini Zarja sta iz predala nezaklenjene mize priročnega skladišča vzela dnevni izkupiček 4.142,70 din. V trgovini Ljubljana transporta sta poskušala vlomiti v železno blagajno, v kateri je bilo 15.000 din, vendar jima to ni uspelo. V trgovini Živila sta prav tako iskala denar, vendar ga nista našla.

Zahvala

Ob mnogo prerani smrti ljubega moža, očeta, sina, brata in strica

Jaka Rakovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mu darovali cvetje, mu izkazali zadnjo čast, ga spremili na njegovi zadnji poti in za izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Kemične tovarne Podnart za vsestransko pomoč, družini Premru, zdravniškemu osebju iz jeseniške bolnice in govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči: žena Marija, hčerki Cvetka in Branka, sin Niko, mama in drugo sorodstvo.

Podnart, 12. III. 1970

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Mane Marko

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ji izkazali zadnjo čast ter jo v velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Vadnjalu, č. duhovščini in gasilcem. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: hčerka Pavla, sinova Lojze in Franc z družinama, sestra Micka in sedem vnukov

Zg. Brnik, Cerklje, Senčur, Bled, 10. marca 1970

Zahvala

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Franca Smoleja iz Luž

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, znancem, ki so nam izrekli ustno in pismeno sožalje, poklonili cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi zdravstvenemu osebju bolnice Golnik, zdravniku dr. Becharju, uslužbencem UJV Kranj, kolektivu Agrokombinata Emona, gradbenemu podjetju Megrad Ljubljana, g. župniku za spremstvo in vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoči: žena Štefka, sinovi Franc, Marjan in Lojze z družinami, hčerke Tinka z družino ter Mici in drugo sorodstvo

Luže, Skaručna, Medvode, Cleveland, 4. marca 1970

Zahvala

Ob prerani in boleči izgubi ljubega moža, atka, brata, strica, svaka in starega atka

Franceljna Žemlja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga prišli pokropiti, mu poklonili cvetje in ga spremili k počitku. Posebna zahvala dr. Lubeju, č. duhovščini, sosedom in vaščanom ter pevcem in vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Francka, hčerki Iva z možem Janezom in Janjo, Branka, brata in sestra ter sorodstvo

Zasip, Vrba, Kranj, 10. marca 1970

Strelivo kot oklep

Pred kratkim so cariniki na jeseniški železniški postaji pregledali turškega državljanca, ki je prispel z vlakom iz Nemčije in je bil namenjen za Turčijo.

Cariniki so ga malo bolje pogledali in se nemalo začudili, ko so v šivih njegove srajce našli zašitih nič manj kot točno 500 9-mm nabojev za pištolo. J. V.

Ogenj zaradi kuharika

V torek, 10. marca, ob drugi uri ponoči, je začela goreti hiša Jožeta in Andreja Cundriča na Bledu, Pod kuhariko 49. Jože Cundrič je bil v ponedeljek na podstrešju topil loj na kuhariku. Z raztopino je mazal čevlje. Po opravljenem delu pa je kuharik pozabil izključiti. Zaradi tega je začelo na podstrešju goreti. Pogorel je del ostrešja. Skode je za 4000 din.

Po poti goljufije

Pred kratkim je bil pred občinskim sodiščem v Kranju obsojen na leto in 6 mesecev zapora 43-letni Stanislav Bohinc iz Zg. Dupelj.

V zadnjem času so mu kar štiri sodišča pri nas izrekla kazen večinoma za enaka kazniva dejanja — goljufije. Vsa kazniva dejanja je navadno naredil na že preizkušen način. Pojavil se je pri znanih ali tudi pri tujih ljudeh in jim natvezil, da je pravkar karamboliral in da bi potreboval naposodo

nekaj denarja. Lahkoverni ljudje so mu posodili, vrnil pa jim seveda ni. Na ta način se je preživljal. Ljudi pa je obrljal po celi Jugoslaviji. Imel je zelo prepričljiv nastop, celo potrdila je pisal in pošiljal telegrame sorodnikom za denar.

Od leta 1946 je bil Bohinc, ki je po poklicu filnomehanik, že enajstkrat kaznovan. Skupaj je bil obsojen že na 14 let zaporne kazni, vendar kot vse kaže brez posebnega učinka. L. M.

Sam v planini

Deset članov gorske reševalne službe Tržič je v sredo ponoči uspelo priti do planinske kočice na planini Šija. V koči je bil že od 1. marca letos Ivan Stular, star 44 let, doma iz Tržiča. Reševalci so našli Stularja že povsem iz-

črpanega, saj v koči ni imel več hrane. Ze ponoči so ga prek Završnice prenesli v Zirovnico in Tržič, od tam pa v bolnišnico na Golnik. Zdravnik je ugotovil močno podhranjenost, ozeblino na nogah in izčrpanost.

Tele je hotel ukrasti

V noči od 10. na 11. marec je neznanec hotel iz nezaklenjenega hleva, last Marije Trobec iz Smartnega pri Cerkljah, ukrasti tele. Teden dni

staro žival je privlekel iz hleva, jo tam zaklal, vendar pa je kasneje teleta pustil na tleh, ker ga je pregnal pes.

FILM

LJUBEZEN IN KAKA KLETVICA VMES

jugoslovanski v barvah
Režija: Antun Vrdoljak
Igrajo: Boris Dvornik, Ružica Sokić, Boris Buzarčić

Po dolgem času se bomo srečali z našim proizvodom, ki je po zamisli in izpeljavi vreden pozornosti izbiranih in malo manj strogih opazovalcev. Mladi, nadarjeni režiser Vrdoljak se v svojih filmih ne spušča v pretirano eksperimentiranje in igranje s s potrepljivostjo gledalcev, temveč poskuša pripovedovati preprosto, v jeziku, ki ga vsi razumejo. Včasih njegova preproščina celo moti, vendar nikdar ne zasenči in ovirže režiserjevih vrtilin ter poštene umetniško navdihnjene ustvarjalne moči. Sproščene vesele prizore je težko posneti, če nisi mojster. Avtor je nalogo opravil zares zanosno. Z rahlim ironičnim prizvokom nam posreduje življenje v mestecu, kjer se orožnik ob osmih otrocih želi še devetega in ob tem dogodku naj bi mu kraljevski boter pomagal iz gmočnih težav. Med vse se pomeša še cirkuška skupina z vablivo umetnico, ki sproži nad opravljavkami in moralistkinjami val ogorčenja. Zapletov in smešnih slikic je na pretek. Film je vesel in zabaven, daleč proč od »črnege vala«, ki že nekaj časa vznemirja druge jugoslovanske ustvarjalce.

Na kratko naj omenimo še dva filma, ki sta iz izbora distribucijske hiše Inex. Prvi se imenuje Gusarska ljubezen, drugi pa Vojna vohunov. Za naslova zgovorno pričata o vsebini. Posneli so jih Italijani. Lepa Antonella Luaildi s svojo privlačnostjo popolnoma zmede vrlega pomorsčaka — gusarja, vrti policijski agent pa mimo vseh težav odkrije nevarnega zločinca. O obeh posnetkih se ne da več napisati — razburila bosta le tiste, ki bi se radi kratkočasili ob nezahtevnih in na strogo akcijsko usmerjenih prizorih.

KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ

SKLADIŠČE
(bivši Beksel)

obveščča

vse cenjene potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in tele
- koruzo v zrnju, pšenico, tropine itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Pogovor tedna

Jože Meglič: Še več treninga na snegu

Na letošnje mladinsko državno prvenstvo v alpskih disciplinah, ki je bilo v Mavrovem v Makedoniji, so slovenski mladinci in mladinke odpotovali z letalom z Brnikov do Skopja. Med osmerico trziških smučarjev je bil tudi 16-letni Jože Meglič, trgovski vajenec v trgovini Peko v Trzinu. Domov se je vrnil z bronasto kolajno v smuku in z osvojitvijo petega mesta v veleslalomu. Hkrati pa je bil tudi najuspešnejši trziški smučar.

● Kdaj si pričel s smučanjem?

»Na smučih sem stopil pred desetimi leti. Že v prvem razredu osnovne šole sem se udeležil smučarskega tečaja med semestralnimi počitnicami. Tu sem pod vodstvom profesorja Janeza Wagnerja dobil prvo znanje. Že z osmimi leti se je tako začela moja smučarska kariera. Sedaj pa nad mano bdita trenerja Janez Krmelj in Janez Laibacher.«

● Tvoji dosedanja uspehi?

»Vsekakor je tretje mesto v smuku in peto mesto v veleslalomu na letošnjem državnem prvenstvu moj največji uspeh. Letos pa sem osvojil tudi prvo mesto v smuku in tretje mesto v slalomu na republiškem prvenstvu med mlajšimi mladinci. Doslej pa sem bil tudi že večkrat republiški pionirski in conski prvak.«

● Tvoje želje?

»Želel bi, da bi se razmere v klubu izboljšale, da bi lahko več trenirali na snegu.«

Mladi trziški smučar bo prihodnjo sezono stopil v vrste starejših mladincev. Tudi v tej kategoriji mu želimo, da bi dosegal podobne uspehe, kot jih je pri pionirjih in mlajših mladincih.

D. Humer

Norma za Trento — Janez Slavec

Pred nedavnim so imeli kranjski plavalci in plavalke prvi javni nastop v letošnjem letu. Nastopilo je več kot 60 pionirjev in pionirk. To je bilo hkrati tudi nekako izbirno tekmovanje za nastop na neuradnem zimskem pionirskem prvenstvu Evrope, ki bo 14. in 15. marca v Trentu. Predpisano normo so dosegli za ta nastop: Janez Slavec, Boris Stariha, Sandi Troha in Jože Strgar. Vodstvo kluba pa se je odločilo, da bo na tem kriteriju nastopil še Janez Slavec, lanskoletni neuradni prvak Evrope na 200 m mešano. Najboljše rezultate so dosegli: Janez Slavec na 100 m delfin s časom 1:22,7, Sandi Troha na 200 m mešano v času 3:01,7 in Jože Strgar na 100 m prsno 1:30,9.

Zmagovalci v posameznih disciplinah pa so bili: PIONIRKE — 100 m prosto: Draksler, 100 m prsno: Marič, 100 m hrbtno: Draksler, 50 m hrbtno: Kopač; STAREJŠI PIONIRJI: 100 m prsno: Strgar, 100 m hrbtno: Cermelj, 100 m delfin: Slavec, 200 m mešano in 100 m prosto: Troha; MLAJŠI PIONIRJI — 50 m hrbtno: Praprotnik, 50 m prosto: Jakopin; MLAJŠI MLADINCI — 100 m prosto: Malovašič, 100 m prsno: Vidic; ZACETNIKI — 50 m prosto: Klari.

P. Didic

Zdenek Remza namesto Omana

Iz Oberstdorfa je prišla pred dnevi zelo razveseljujoča novica, da bo v novi sezoni prevzel vadbo naših najboljših skakalcev v svetu najbolj priznani strokovnjak za smučarske skoke trener Zdenek Remza iz CSSR. To so izjavili naši predstavniki, ki so se z njim pogovarjali v Oberstdorfu oziroma Garmischu.

Češkemu zveznemu trenerju Zdeneku Remzi namreč letos poteče pogodba s češkoslovaško smučarsko zvezo in so mu glede na to že dovolili, da bo lahko odšel iz države. Imel je namreč poleg Jugoslavije še dve ponudbi, in sicer smučarskih zvez Kanade in ZRN. Odločil se je za Jugoslavijo, ker bi želel delati z mladimi talentiranimi jugoslovanskimi skakalci. »Pri vas bi želel ostati več let,« je dejal našim predstavnikom. Kot vse kaže bomo torej res dobili že za novo sezono novega zveznega trenerja za skoke, ki bo zamenjal Mirota Omana.

J. Javornik

Spopad najboljših za pokal

Po povratku s svetovnega hokejskega prvenstva bomo vse najboljše hokejiste lahko zbrane gledali ta teden na Jesenicah. V tekmovanju za jugoslovanski pokal se bodo spopadla najboljše uvrščena moštva z letošnjega državnega prvenstva — Jesenice, Olimpija in Medveščak. Svojo udeležbo pa je odpovedal beograjski Partizan.

V predprodaji bodo vstopnice za posamezne tekme po 7 din, karta za vse tekme skupaj pa 21 din. Sicer pa bo veljala običajna vstopnina za kvalitetnejše tekme 9 dinarjev. Vstopnina za šolarje bo 3 din, vendar se vstopnice zanje lahko dobijo le s priložitvijo spiska imen, da ne bi na dijaške karte vstopali tudi odrasli.

V nedeljo bodo pred tekmo Jesenice : Olimpija in med posameznimi tretjinami za razvedrilo poskrbeli domači člani drsalnega kluba, pa tudi gostje iz Ljubljane — med njimi Gazvoda in Svajger, ki sta nastopila tudi na svetovnem prvenstvu v umetnostnem drsanju.

Vsa srečanja bodo brez dvoma na moč zanimiva in vsi tekmeči bodo želeli poravnati stare račune iz preteklega državnega prvenstva. Zanimivo bo tudi srečanje Olimpije in Medveščaka, saj je Olimpiji s tem moštvom bolj slaba predla.

Jeseničani bodo jurišali na prvo mesto, ki jim ga je lani presenetljivo iztrgala Olimpija. Upamo, da bodo zaigrali v boljši formi kot na svetovnem prvenstvu in dokazali, da so še vedno najboljši v državi ter v svojo vitrino spravili tudi naslov letošnjih pokalnih prvakov.

Z. Felc

Šah

Zaplotnik že v vodstvu

Na šahovskem prvenstvu Kranja je v preloženih igri iz desetega kola Zaplotnik premagal Rebolja in si s tem izboljšal možnosti, da bo osvojil prvo mesto. Zadnje, to je 11. kolo, bo na sporedu v sredo, 18. marca, v klubskih prostorih SK Borec Kranj. Trenutni vrstni red pa je naslednji: Zaplotnik 9, Kokotovič 8,5, Zbil 7, Požar in Matjašič 6,5, Ivanovič 6, Valjavec 5,5, Marko in Sirc po 4, Rebolj 2, Fišer 1 in Strman brez točke.

Po končanem prvenstvu bo v petek, 20. 3. v klubskem prostoru proglasitev zmagovalca, nakar bo sledil mesečni nagradni dvokrožni brzopotezni turnir za posameznike. Na osnovi tega turnirja bodo izbrali najboljšo ekipo, ki bo zastopala Kranj na brzopoteznem turnirju za prvenstvo SRS v nedeljo, 22. marca, v Domžalah.

F. Stagar

Raška in Napalkov v Planici

Na planiški 90-metrski skakalnici bo v nedeljo, 22. marca, četrto memorialno tekmovanje za pokofnim državnim reprezentantom v skokih Janezom Poldom. Letošnja udeležba bo izredno kvalitetna, saj bodo nastopili skoraj vsi najboljši skakalci, ki v svetu nekaj pomenijo. Zlasti bo zanimiv nastop le-

tošnjega dvakratnega svetovnega prvaka Rusa Napalkova, katerega bodo skušali za zaključek sezone v dolini pod Poncami premagati češkoslovaški skakalci, saj jih bo prišlo v Planico kar osem. Na prireditvi bo nastopilo okoli 60 skakalcev iz 13 dežel. Več o prireditvi bomo še poročali. J. J.

Vinko Bogataj: Še letos bi rad tekmoval

Letošnji poleti v Oberstdorfu niso uspeli zaradi slabo pripravljene skakalnice in neugodnih vremenskih prilik. Le v soboto je uspelo organizatorjem, da so skakalci z največjo težavo opravili vse tri serije. Nedelja pa je prinesla še hujše nepravilnosti, tako da so z veliko napora in ob dveh hudih padcih pripeljali do konca samo poskusne polete, pa še teh se niso udeležili vsi prijavljeni skakalci. In prav so imeli. Če niso bili organizatorji toliko pametni, so bili vsaj skakalci Kranjčan Vinko Bogataj jo je na tekmi nedvomno najbolj skupil. Imel pa je veliko srečo v doslej enim izmed najhujših padcev v zgodovini poletov. V torek ga je v bolnišnici v Oberstdorfu obiskal vodja jugoslovanske reprezentance na letošnjih poletih v Oberstdorfu tov. Dejan Sink. Po povratku domov nam je dejal naslednje: »V torek je bil Bogataj že dobro razpoložen in bi že lahko

zapustil bolnišnico, ker so zdravniki ugotovili, da je utrpel le lažji pretres možganov. Kljub temu pa bo ostal v bolnišnici še do nedelje in se nato skupaj z rabadnonemškimi skakalci vrnil domov oziroma v Planico. Lahko še povem, da se je takoj po padcu zavedal in nam je povsem jasno razložil, kako je prišlo do tega, skoraj bi rekel edinstvenega padca.«

● Kakšne so bile njegove želje, ko ste se poslovili?

»Njegova največja želja je bila, da bi lahko čimprej zapustil bolnišnico in da bi se spet čimprej vrnil med skakalce, zlasti pa še, da bi se na Poldomem memorialu 22. marca lahko nastopil na planiški skakalnici.«

To so nedvomno lepe želje tega pogumnega kranjskega skakalca. Tudi naša želja je, da bi ga spet kmalu videli na skakalnicah.

J. Javornik

Danes tri re- kreacijska te- kmovanja

Krvavec

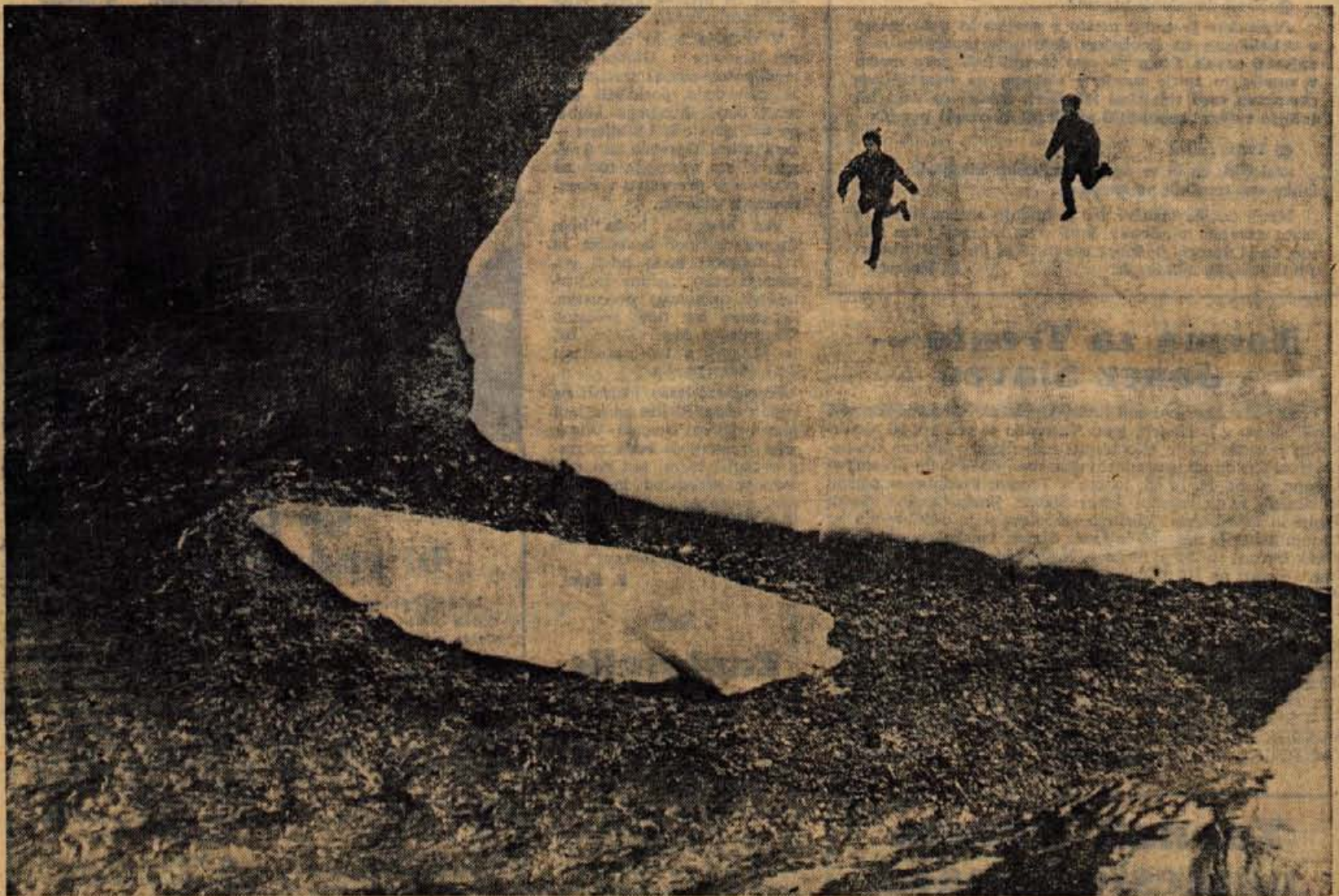
Napovedane tretje sindikalne športne igre, ki jih prireja komisija za šport ozroma občinski sindikalni svet Kranj in so bile minulo soboto zaradi na novo zapadlega snega preložene, bodo danes pod nespremenjenimi tekmovalnimi pogoji na Krvavcu. Za tekmovanje je prijavljenih 330 tekmovalcev. Startne številke so izžrebali že minuli teden. Pokrovitelj tekmovanja pa je Turistično prometno podjetje Creina Kranj. Predsednik in tajnik organizacijskega odbora sta Jaka Vehovec in Slavko Kalan, predsednik in tajnik tekmovalnega odbora pa Medja Franc in Dore Oražem.

Krpin pri Begunjah

V Krpinu pri Begunjah bo ob 10. uri dopoldne tradicionalno občinsko sindikalno tekmovanje v veleslalomu. Tekmovanje prireja TVD Partizan Begunje in športno društvo sindikalne organizacije Elan pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta Radovljica. Ženske in moški bodo razdeljeni v tri tekmovalne skupine. Najboljše ekipe bodo prejele prehodni in spominske pokale občinskega sindikalnega sveta, posamezniki pa medalje občinske zveze za telesno kulturo in praktična darila.

Velika planina

Na Veliki planini pa se bodo ob 10. uri začele že VII. zimske športne igre delavcev upravnih organov gorenjskih občin. Organizator letošnjih sedmih športnih iger je sindikalna organizacija občinske skupščine Domžale. Člani upravnih organov gorenjskih občinskih skupščin se bodo pomerili v veleslalomu in sankanju. Ekipni prvak bo prejel prehodni pokal. Do sedaj je ekipa občinske skupščine Radovljica že osvojila en pokal v trajno last, razen tega pa dvakrat še prehodni pokal. Če bodo tudi danes najboljši, bodo v trajno last prejeli že drugi pokal. A. Z.

Midva pa bova tekmovala, kdo bo prej prišel do vode, do snežnega otoka.— Foto: J. Zaplotnik

ALMIRA

ALPSKA MODNA INDUSTRIJA

ZIMSKA RAZPRODAJA PLETENIN

V TOVARNIŠKI TRGOVINI V RADOVLJICI

z velikim popustom

Radovljica